

NASLOV

Leto XXXIII
Št. 46

Murska Sobota,
2. julija 1981

CENA 8 DIN

VESTNIK

**MOČ
SAMOUPRAVLJANJA
SE NENEHNO
POTRJUJE** stran 6

Začela se je MDA „GORIČKO 81“

Pred brigadirskim naseljem v Gornjih Petrovcih je bila v nedeljo popoldne osrednja slovesnost ob otvoritvi letošnje republiške mladinske delovne akcije »Goričko 81«, ki so se je poleg brigadirjev prve izmene iz OK ZSMS Ljubljana—Vič, Kočevje, Slovenj Gradec, Črnomelj in specializirane brigade Rdečega križa Slovenije ter številnih domačinov udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja murskosobotske občine. V imenu predsedstva republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije je vse navzoče pozdravila Zdenka Jošt, slavnostni govor pa je imela podpredsednica skupščine MDA »Goričko 81« Erna Brumen, sicer sekretarka OK SZDL v Murski Soboti. Ob tej priložnosti je obudila spomin na

pomembne obletnice iz naše revolucionarne preteklosti: 40-letnico ustanovitve OF in vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti.

»Vsako praznovanje pa je vedno tudi mejnik, ki načrtuje, terja in daje obračun nekih prizadevanj in nekega trenutka. Naj bo zato tudi današnji dan za vse nas taka priložnost, namenjena načrtovanju dela, veselju in pričakovanju uspehov, ki jih boste brigadirji in brigadirke dosegli v letošnji mladinski delovni akciji na Goričkem; v akciji, s katero povezuje delovne ljudi in občane naših goriških vasi in jih vodite v lepši jutri,« je med drugim poudarila slavnostna govornica Erna Brumen. »Bodite ponosni na vašo odločitev, ponosni na delo, ki ga boste opravili v tej mladinski delo-

vni akciji, in še nadalje stopajte po začrtani Titovi poti... Bodite vztrajni, saj boste na koncu akcije ugotavljali, da je bilo lepo, da ste si nabrali nove izkušnje in navezali nova prijateljstva. Tako je bilo nekoč pred leti in tako bo tudi danes.«

Zatem so izvedli daljši kulturni program, v katerem so se predstavili učenci ekonomskega šolskega centra iz Murske Sobotice, godba na pihalah in pripadniki naše armade z recitalom. Skratka—vzdušje ob otvoritvi letošnje republiške mladinske delovne akcije »Goričko 81« je bilo zares prijetno. V prostorih tamkajšnje osnovne šole pa se odprli zanimivo razstavo likovne skupine LIKOS iz Murske Sobotice.

Milan Jerše

OB DNEVU BORCA

Nadaljevanje revolucionarnih izročil

4. julija pred štiridesetimi leti se je v Beogradu pod vodstvom tovariša Tita sestal politbiro Komunistične partije Jugoslavije in sprejel sklep, naj sabotažne akcije prerastejo v vseljudski upor proti okupatorju, odporniške skupine pa v partizanske odrede; nadalje je sklenil ustanoviti glavni štab partizanskih odredov pod vodstvom tovariša Tita, imenoval borce partizane in določil peterokrako zvezdo za njihov znak. Po sklepu te seje so člani politbiroja odšli s posebnimi partijskimi in vojaškimi pooblastili v posamezne pokrajine.

Zgodovina našega narodnoosvobodilnega boja je brez dvoma potrdila upravičenost in nujnost take odločitve, ki je temeljila na neizčrpi ustvarjalni sili delovnih ljudi in na pripravljenosti na vse žrtve, če jih pri tem vodi ideja, da je to edina pot do svobode, hkrati pa tudi edina pot za dosego nove ljudske in demokratične skupnosti, v kateri si bodo narodi Jugoslavije sami krojili usodo.

Ta, v tistih časih edina svetla točka, razumljiva vsem ljudem in vsakomur, je bila v osnovni misli, da preveča sklep o pozivu k uporabi zoper okupatorja, da po tem boju ne more biti in ne bo več vrnitve k staremu.

Odziv sklepu Komunistične partije Jugoslavije je bil

buren in silovit. Iskra upora je zanelila mogočen plamen boja proti okupatorju po vsej naši domovini. Bitka za svobodo se je bila na slehernem koraku.

Vse, za kar smo se bojevali in kar smo pomembnega ustvarili na Slovenskem in Jugoslaviji v zadnjih 40 letih, vse kar danes imamo in gradimo — svobodo, nacionalno samostojnost, socialistične in samoupravne družbene odnose, miroljubno in neuvrščeno zunanjo politiko — vse to je povezano s Komunistično partijo Jugoslavije oziroma z Zvezo komunistov Jugoslavije in s Titovim imenom.

Ime Josip Broz Tito je zablestelo v najtemnejših trenutkih zgodovine komunistične partije. Ime Tito je postalo pojem za človeka, ki govori tako kot misli, ki veruje v ustvarjalno revolucionarno silo množic. Zlasti pa je ime Tito povezano s pionirji in mladino. Tito in mladina sta v mislih in dejanjih, življenju in idejah že desetletja povezana s številnimi nepretrganimi vezmi. Mladina je za Tita vedno pomenila veliko. Veliko dogodkov in datumov, prelomnih trenutkov v naši novejši zgodovini imamo, ki so povezani s Titom in mladino. Te globoke povezanosti Tita, pionirjev in mladine ni mogoče ločiti.

Mladina je imela v osebnosti tovariša Tita vedno najboljše zgled. Tito je z močno marksistično analizo razmer v mladinskem gibanju naše dežele že v prvih dneh, ko je prišel na čelo naše Komunistične partije Jugoslavije, pred več kot 40 leti, opozarjal na pomanjkljivosti in dajal smernice za njihovo premostitev.

Na desetem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije pa je tovariš Tito sporočil mladi generaciji:

»Mladina se mora seznaniti z našimi revolucionarnimi tradicijami in jih razvijati, s čimer bodo mlade generacije povezane z najbolj svetlimi pridobitvami socialistične revolucije, v kateri je imela mladina veliko vlogo. Ohranjanje revolucionarnih tradicij med mladimi ljudmi pa je tudi seznanjanje z delom njihovih vrstnikov. Trajne vrednosti, ki jih je ustvarila naša revolucija, so neizčrpen vir socialistične vzgoje mladine — za krepitev bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti jugoslovanskega socialističnega patriotizma, internacionalizma, borbeneosti in samopožrtvovanja.«

Ob praznovanju obletnice dneva borca nas morajo resnično spremljati pri vsakodnevnem delu te velike Titove misli.

Dragica Juteršnik

ZAČETEK MDA »Goričko 81« — S priručno slovesnostjo pred osnovno šolo v Gornjih Petrovcih, kjer bo tudi letos sedež naselja, se je v nedeljo začela republiška mladinska delovna akcija »Goričko 81«, ki bo do konca avgusta združila okrog 480 brigadirjev z raznih območij Slovenije. Tako bodo naslednja dva meseca odmevali po gričevnatem Goričkem brigadirski pesem in zven lopat ter krampov in s tem vili še več optimizma med tukajšnje prebivalce. Tekst in foto: M. Jerše.

Z REGIJSKEGA POSVETA

Naložbe, izvoz, cene...

To so bile teme, ki so jih obravnavali na torkovem regijskem posvetu o stabilizaciji — na pobudo CK ZKS ga je pripravil medobčinski svet ZKS za Pomurje — v Murski Soboti.

Udeleženci so poudarili, da ne bi smeli ločevati zunanjih in notranjih dejavnikov, ki tako ali drugače vplivajo na boljše ali slabše rezultate gospodarjenja, kot tudi ne kaže za vse probleme kriviti administrativnih ukrepov. Posebej to velja za področje izvoza, kjer so v prvem letošnjem tromesečju nekatere pomurske organizacije združenega dela, navzlic težavam pri dobavih repromaterialov, cenovnim zagatam in izsiljevanjem za sovlaganji in devizni-

mi sredstvi — gornjeradgonaška Avtoradgona mora recimo Savi iz Kranja plačevati za gume 40 odstotkov sredstev v devizah! — dosegle dokaj ugodne izvozne rezultate.

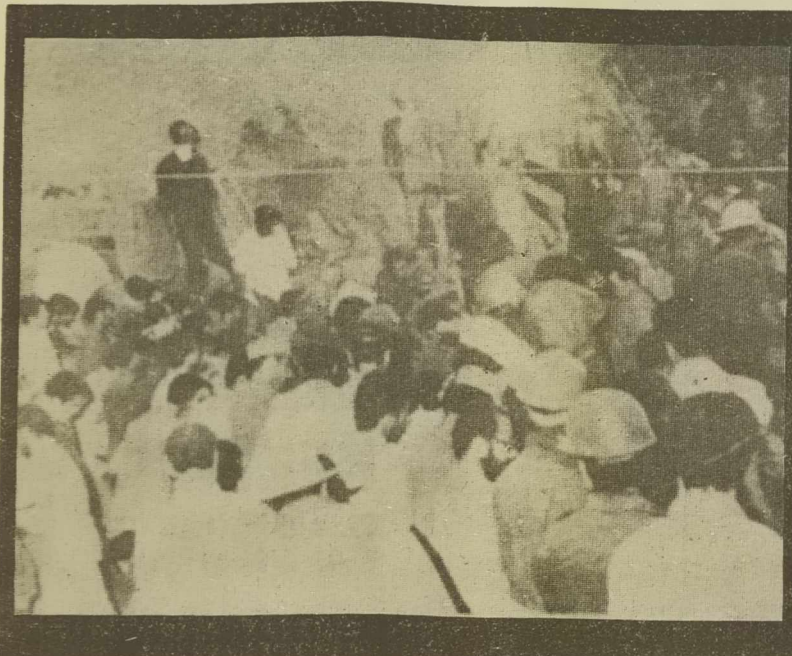
Problem zase so naložbe. Tako je bilo konec letošnjega marca v izgradnji 122 objektov, ki jih je investiralo 71 investitorjev, predračunska vrednost pa znaša skoraj 3 in pol milijarde dinarjev. Precejšen del naložb so sicer že uspeli racionalizirati, vendar pa to še zdaleč ne zmanjšuje zaskrbljenosti spričo dejstva, da gredo za pokritje teh naložb le 3 odstotki iz združenih sredstev, vse ostalo pa na račun bančnih kreditov in investitorjev.

Zastavlja se vprašanje, kako sanirati, v ekonomskem pogledu neizdržne razmere v tozdu Rafinerija lendavske lne-Nafte. Ne le, da gospodari z izgubo — zdaj bo morala, če ne v celoti pa vsaj v precejšnji meri nositi breme sanacije. Privredna banka iz Zagreba ji je menda, kljub pogodbi sporočila, da ji ne bo pomagala niti pri financiranju redne dejavnosti — do konca leta bi v lendavski Nafti rabili najmanj 20 milijonov dinarjev — še manj ji je mar za opremo, ki v teh dneh pogodbeno prihaja iz Poljske. Gre za primere, ki pričajo, koliko bi bilo vredno najti skupen jezik in da za vse le niso vedno krivi administrativni ukrepi.

Branko Zuncic

**BEHEŠTI MRTEV,
SADR SE SKRIVA**

stran 2

V eksploziji, ki je v soboto zvečer razdejala sedež islamsko-republikanske stranke v Teheranu, je po nekaterih podatkih izgubilo življenje 72 ljudi, po nekaterih pa celo 92. Na fotografiji je sedež vladajoče stranke po eksploziji. (Telefoto: UPI)

NOVA ITALIJANSKA VLADA

Po 33 dneh krize je Italija v nedeljo dobila novo vlado. Enainštirideseta italijanska vlada po vojni je prva, ki ji ne predseduje krščanski demokrat. Sekretar republikanske stranke senator Giovanni Spadolini je tako postal novi premier. Ta je že v nedeljo dopoldne predložil predsedniku republike Sandru Pertiniju seznam 27 ministrov, popoldne pa je vlada že zaprisegla.

Čeprav se nova vlada opira na razširjeno, petstrankarsko

koalicijo krščanskih demokratov, republikancev, socialistov in liberalov, se Spadolini ni posrečilo, da bi skrčil število ministrov, kot je napovedoval.

Imena ministrov je Spadolini izbral na osnovi list, ki so jih predložile stranke, zlasti pa so pritisnili krščanski demokrati, ki kljub temu, da so izgubili premiera, imajo v novi vladi 15 ministrov, kar je celo 2 več, kot v prejšnji vladi. Giovanni Spadolini je že začel izvajati pro-

gram, v ponedeljek pa je odpotoval na zasedanje šefov držav ali vlad evropske deseterice v Luksemburgu.

MADŽARSKO GOSPODARSTVO 1981—1985

NOVOSTI V PLANIRANJU

Nekateri madžarski funkcionarji pravijo, da obstaja možnost, da forint do konca leta postane konvertibilen

Za razliko od prejšnjih petletnih planov bo centralistično planiranje na Madžarskem v obdobju 1981—1985 znatno fleksibilnejše, kar pomeni, da bo manj planskih pokazateljev in več možnosti za podjetja, ki bodo sama odločala o svoji proizvodnji.

Kot so izjavili visoki madžarski funkcionarji za plan in ekonomisti, ta sprememba odraža napore vlade, da še naprej decentralizira gospodarstvo in z dajanjem večje svobode in odgovornosti stimulira gospodarsko rast. Šesti povojni petletni plan Madžarske vsebuje za razliko od prejšnjih polovico manj proizvodnih ciljev, planiranje so ohranili le v nekaterih ključnih panogah, kot je na primer proizvodnja energije. V strojegradnji, na primer, ni več točno določenih planskih ciljev, plan za velike investicije v industrijo pa je potrjen le do leta 1982. Šele po gibanjih na tržišču bodo nato določili plan za obdobje 1982—1985. Plan predvideva tudi znatno manjše naložbe zahodnega

kapitala, vendar o podrobnostih zaenkrat ne govorijo.

Plan za obdobje 1981—1985 predvideva povečanje narodnega dohodka za 14 do 17 odstotkov; v prejšnji petletki so predvidevali 30 do 32 odstotkov, dosegli pa 20 odstotkov. Industrijska proizvodnja naj bi se povečala za 19 do 20 odstotkov; v obdobju 1975—1980 so predvidevali 33 do 35 odstotkov, dosegli pa 18 do 19 odstotkov. Za kmetijstvo je potrjena stopnja rasti 12 odstotkov, medtem ko so v minulem obdobju planirali 16 do 18 odstotkov, realizirali pa le 13 odstotkov.

Cene na drobno, ki so v letu 1979 porasle za 8,9 odstotka in v letu 1980 za 9,2 odstotka, naj bi v prihodnje naraščale po letni stopnji 4 do 5 odstotkov. Kot je izjavil direktor oddelka za gospodarstvo pri državni upravi za planiranje Ákos Balás, je postopna revalvacija nekonvertibilnega forinta po letu 1979 pripomogla, da se prepreči »uvoz« inflacije na

Madžarsko. Ob tem je dodal, da bi brez planiranega deviznega prilaganja maloprodajne cene letos verjetno narasle za 6 do 8 odstotkov, tako pa bodo le za 4,5 odstotka. Po besedah tega funkcionarja so podane tudi tehnične možnosti, da bi do konca tega leta lahko postal forint konvertibilen.

Pomemben korak k decentralizaciji gospodarstva pa je tudi odločitev o združitvi lahke in težke industrije, metalurgije in strojegradnje pod okrilje novega ministrstva za industrijo. Od 1. januarja letos je novo ministrstvo ukinilo številne funkcije za usmerjanje proizvodnje, oskrbovanje s surovinami in zastopanje interesov podjetij, ki so jih opravljala prejšnja ministrstva, za polovico pa so omejili tudi administracijo. Tako so odločitve o proizvodnji prepuščene samim podjetjem, zastopanje interesov posameznih podjetij pa bo prevzela razširjena Trgovska zbornica.

globus

NEW YORK — Ameriška tajna policija je prejšnji teden zaprla še devet ustasov, ki so obtoženi »izsiljevanja, atentatov, požigovanja, bombardiranja in umorov«. Teroriste so hkrati prišli v različnih krajih po državi. Policija pravi, da ima zdaj v roki vse voditelje teroristične skupine »Otpor«, ki jih je iskala še šest let.

PEKING — V najnovejšem kitajsko-vietnamskem incidentu je bilo na vietnamski strani 18, na kitajski pa 3 mrtvi. Pekingski dnevnik Renmin Ribao pripisuje krivdo vietnamskim enotam, ki so 11. junija ob podpori artilerije poskušale prodreti na kitajsko ozemlje na meji pri Junanu. Kot dodaja časopis, je vietnamski napad bil odbit.

BONN — Vodja nemške socialdemokratske stranke za severno Porenje-Vestfalio in predsednik pokrajinske vlade Johannes Rau je znova dobil na kongresu svoje stranke veliko večino glasov. Tako je še bolj utrdil ne le svoj položaj v pokrajini, temveč tudi pozicijo Helmuta Schmidta kot kanclerja v imenu SPD.

DUNAJ — V zadnjem času prihaja v Avstrijo vse več Poljakov, ki bi kot emigranti želeli priti v katero od prekomorskih držav, predvsem v ZDA, Kanado in Avstralijo. Po podatkih avstrijskega državnega ministrstva za notranje zadeve vsak dan prekorači mejo več kot sto Poljakov, doslej pa jih je prišlo že več kot lani celo leto.

RIM — Turški državljani Muhamed Ali Agca, ki je streljal na papeža Pavla II., bo stopil pred sodišče 20. julija. Obtožen je ogrožanja življenja državnega voditelja, za kar lahko dobi dosmrtno ječo. Sodili pa mu bodo tudi zaradi poskusa uboja dveh vernikov, ki sta bila obstreljena skupaj s papežem, ter zaradi protizakonitega posedovanja orožja in drugih manjših prekrškov.

Deset jalovih mesecev

Madridska konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE) je jara kača sodobne diplomacije.

Sovjetski predstavniki obtožujejo Reaganovo administracijo, da razvija dvotirno strategijo: po eni strani poskuša okrepiti politiko sile, po drugi pa potrpežljivo ohranjati dialog med velesilama. Tudi strategija Sovjetske zveze je podobna, vendar je razlika v tem, da ZDA poudarjajo najprej politiko sile SZ pa dialog.

Sovjetska zveza obtožuje »ameriški imperializem«, da hočejo ZDA spremeniti nekatere meje in da ustvarjajo napadalni trikotnik Washington — Peking — Tokio. Za Moskvo je najvažnejše, da Američani ne bi Zahodni Evropi postavili t. i. evroraket. To orožje bi lahko ogrozilo evropski del Sovjetske zveze. Vendar Washington zahteva kot »protiuslugo«, da ZSSR umakne zelo nevarne rakete SS-20. To stališče ZDA podpirajo na konferenci tudi vodilne zahodnoevropske države.

V takšnem položaju bi bilo za madridsko konferenco najbolje, da bi jo preložili, kajti zaključiti jo sedaj, bi pomenilo popoln neuspeh. Temu pa bi se bilo treba izogniti.

V žarišču dogodkov

Sklepi — priporočila predsedstva SFRJ zahtevajo skrajne napore vseh družbenih, gospodarskih dejavnikov in delovnih ljudi za njihovo uresničitev. Vsako odlaganje uresničitve, izigravanje obveznosti in žrtv bo imelo nepopravljive posledice. Smo dejansko v položaju, ko se moramo vsi brez izjeme soočiti s stvarnostjo. Preveč je bilo doslej neuresničenih sklepov — resolucij najvišjih forumov. Vsi sklepi — priporočila predsedstva zaslužijo največjo pozornost. Omejen časnikov prostor terja omejitve prispevka na nekaj problemov oz. sklepov:

- zmanjšanje osebne in družbene porabe je bistvenega pomena za uresničitev stabilizacije in gospodarske rasti;
- premajhna odločnost federacije, republik, pokrajin, občin pri brzdanju investicijskih naložb;
- razbremenitev gospodarstva zakonskih in pogodbenih obveznosti z zmanjšanjem davkov in prispevkov;
- omejevanje rasti cen z učinkovitejšim delovanjem novega sistema cen;
- krepitev zakonitosti in odgovornosti vseh nosilcev gospodarjenja.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Djuranović je na seji zbora republik in pokrajin zvezne skupščine 10. junija, torej neposredno pred skupno sejo predsedstva in izvršnega sveta, poudaril, da 40 odstotkov družbenega proizvoda izdajamo za investicijske naložbe, nujnost zmanjšanja porabe v dogovorjene okvire (kolikokrat je

to že napovedal) občutno nižanje sedanje stopnje rasti cen.

Stopnja inflacije Jugoslavije se je povečala v 20-letnem obdobju 1953/72 za 9,8 odstotka na leto, v petletnem obdobju 1974/78 za 18 odstotkov, v dvehletnem obdobju 1979/80 za več kot 30 odstotkov na leto in v prvem

POMANJKANJE POLITIČNE VOLJE ali ni in ne more biti opravičila

polletju letos za blizu 50 odstotkov.

Za 60-odstotno inflacijo, ki se napoveduje za letos, ni in ne more biti opravičila. Gre za prvo leto uresničevanja novega petletnega razvojnega in stabilizacijskega obdobja. Minuli meseci dokazujejo neučinkovitost gospodarske politike in predvsem pomanjkanje politične volje.

Skupna seja dveh najvišjih državnih forumov naj zagotovi toliko pričakovani prelom v ravnanju vseh nosilcev, predvsem družbenopolitičnih — pri uresničevanju sklepov, priporočil skupne seje. Varčevanje vseh in na vseh ravneh, brez izjeme, je tisto, ki takoj učinkuje, medtem ko ukrepi gospodarske politike v proizvodnji zahtevajo več časa, zlasti glede proizvodnih izvoznih programov na konvertibilno

območje. To zahteva tudi junijski indeks prihajanja odplačila zunanjih dolgov v konvertibilnih valutah 184 v odnosu na pričakovani priliv konvertibilnih sredstev v tem letu, kar pomeni, da moramo skoraj polovico anuitet in obresti odplačati z novimi, dražjimi posojili.

Stabilizacija gospodarstva je odločilnega pomena za zunanjo varnost in notranjo trdnost Jugoslavije. Ne moremo se zadovoljiti s tem, da le prihaja do določenih premikov pri razreševanju teh najbolj občutljivih, hkrati tudi najbolj pomembnih problemov, da se sploh lahko govori o teh temah, konkretno o reviziji pridobljenih pravic, o čemer se še pred dobrim letom dni sploh ni smelo govoriti. Stanje v svetovnem gospodarstvu, zahteve po učinkovitem vključevanju v mednarodno

delitev dela, zlasti pa stanje znotraj Jugoslavije, še posebej v našem gospodarstvu, zahteva konkretne in odločne ukrepe, ki ne dopuščajo izjem in odlaganja.

Dejstvo, da je delegacija SR Slovenije v Zvezni skupščini tudi že ostala osamljena, ko se je razpravljalo o odločilnem preokretu v tekoči gospodarski politiki, dokazuje, kako močno so se zaviralne sile, ki so zainteresirane za nadaljevanje takšnega stanja v našem gospodarstvu. Delegacija Slovenije zasluži podporo vseh faktorjev, gospodarskih in družbenopolitičnih.

Značilno je pojasnilo, ki ga je 18. marca dal zvezni sekretar za finance Petar Kostić, ko je odgovarjal na postavljena delegatska vprašanja. Gre za tipičen primer formalnega prenašanja odgovornosti za divjanje cen v

januarju in februarju z zveznih ramen na druge dejavnike.

Težišče njegovega odgovora je bilo v tem, da povečanje zveznega prometnega davka ne more biti povod za tolikšen skok cen v tem letu, saj je bil zvezni prometni davek uveljavljen šele 16. januarja, cene pa so pričele divjati že prve dni januarja. Kostić pozablja na psihološke posledice konkretne politike zveznega izvršnega sveta; psihološki faktor je pri nas dosledno podcenjevan. Dejstvo, da se je zvezni proračun za tekoče leto povečal za 32,9 % in da se tudi tokrat računa, da se bo povečal z rebalansom sredi leta za novih 15 oziroma 20 %, dejstvo, da se je še pred novim letom pripravljalo povečanje zveznega prometnega davka, da bi se zagotovila sredstva za povečanje zveznega proračuna.

ogledalo tedna

Druge poti ni

»Nihče v Jugoslaviji ne razmišlja o omejevanju ustavne svobode potovanja naših ljudi v tujino, proučujemo pa nekatere predloge, kako bi zmanjšali odliv dinarjev v tujino. Da bi pa spreminjali devizne hranilne vloge v dinarske — so zatrjevali novinarjem na nedavni tiskovni konferenci člani zveznega izvršnega sveta — to pa je čisto navadna izmišljotina«.

Vztrajati pri besedi stabilizacija in nič ukreniti pomeni dopuščati, da se nekatera nesorazmerja in problemi še poglabljajo. Ne moremo se več zanašati na tuja posojila, saj je naša zadolženost tik kritične meje. Treba se je sprijazniti z odrekani — od družbe kot celote do posameznika. Bremena je treba enakomerno porazdeliti, kar pa ni tako enostavno, kot je dejal zvezni sekretar za finance Petar Kostić.

Trenutno investiramo v Jugoslaviji za 1.320 milijard dinarjev, kar je skoraj toliko, kot znaša enoletna vrednost družbenega proizvoda države. Poleg obsega pa povzroča največ skrbi tudi struktura teh naložb. Zato bo potrebno napraviti revizijo naložb, nekatere opustiti, da bi zagotovili v tem srednjeročnem obdobju okrog tisoč milijard dinarjev za financiranje dogovorjenih skupnih prednostnih nalog na področju energetike, kmetijstva, prometa, surovin in reproductivnega, modernizacijo industrije, namenjene izvozu in turizmu. To so skupni cilji, tu nas čevlji najbolj žuli, zato se bo temu načelu morala podrediti tudi kakšna, sicer utemeljena naložba, vendar izven omenjene prioritete.

Kaj se dogaja z dinarjem? Turizem nam ne prinaša toliko deviz kot bi moral, saj prihajajo tuji k nam z velikimi vsotami našega denarja. Ki si ga preskrbijo že pred prestopom meje, poleg tega pa se del tistih deviz, ki jih tuji turist prinese k nam, že kmalu za mejo pretopi v zasebni žep, saj je znano, da pri nas lahko devize kupuje skoraj pred vrati menjalnice ali banke.

Eden od ukrepov, ki naj bi to preprečil, je uvedba brezobrestnega pologa za določen čas pri izstopu iz države. Po drugi varianti naj bi plačevali ob prestopu meje posebno takso. Ne o enem in ne o drugem še ni odločeno.

Druge poti ni — so novinarjem povedali predstavniki zveznega izvršnega sveta.

telegrami

DIMITROVGRAD — Okrog 1.200 zaposlenih v TOZD »Dimitrovgrad«, ki posluje v okviru SOZD »Tigar« iz Pirota, dosega v zadnjih letih pomembne poslovne rezultate. V prvih petih mesecih letos so dimitrovgradski izdelovalci gum proizvedli blago v vrednosti 230 milijonov dinarjev, močno pa se je povečal tudi izvoz, ki je presegel lanskega v enakem obdobju kar za 6-krat in je znašal 59 milijonov dinarjev.

BEOGRAD — Narodna banka Jugoslavije bi morala nujno, iz deviznih rezerv federacije, izdvojiti pet milijonov dolarjev. Tako bi ublažili pomanjkanje rezervnih

delov za kombajne in druge kmetijske stroje, ki jih bodo rabili ob letošnji žetvi.

MARIBOR — Mariborska Metalna bo sodelovala pri gradnji hidroelektrarne Haditha v Iraku. Vrednost del in opreme bo znašala 66,5 milijona dolarjev in bo največji izvozni posel, ki ga je Metalna sklenila v zadnjih 26 letih.

SMEDEREVSKA PALANKA — Z odlokom skupščine občine Smederevska Palanka bodo kombajni, ki nudijo svoje usluge preko kmetijske zadruge v Azanji, oproščeni plačevanja davka. Sicer pa imajo na tem območju solidno letino pšenice — okrog 4.000 kilogramov po hektarju.

na, je pomenilo zeleno luč vsem, ki prek povečanja cen v proizvodnji, pa tudi v trgovini, iščejo rentabilnost svoje dejavnosti in povečanje osebnih in drugih dohodkov. Če lahko zvezni proračun povečuje izdatke vsako leto za 30 in več odstotkov, upoštevajoč vsakoletni reba-lans celo za 50 % čemu ne bi tega storili tudi proizvajalci v organizacijah združenega dela? Zvezni izvršni svet je moral predvideti in upoštevati posledice psihološkega pritiska na povečanje cen, ko se je odločil za tako pomembno povečanje zveznega prometnega davka in zveznega proračuna.

Družbena akcija za znižanje cen, ki je sledila močnemu povečanju cen cele vrste proizvodov, za kar ne more biti ekonomskega opravičila, je bila obojena na neuspeh sprčo nadaljevanja gospodarske politike. Prenehati moramo s prakso, kaj kdo potrebuje, in se ravnati ustrezno s tem, kaj naše gospodarstvo lahko še da. To zahteva odločen preokret v naši tekoči gospodarski politiki glede anticipiranih rebalansov proračunov pa

tudi glede anticipirane inflacije. Prav ta dva elementa štejeta med najbolj pogubne generatorje — porojevalce nove inflacije. Vse pridobljene pravice, vseh 35 selektivnih namenov, je nujno revidirati in uskladiti z zmogljivostjo gospodarstva. Vse predolgo so uporabljali sredstva, sklicujoč se na zakonske avtomatizme in pridobljene pravice, prek stvarnih možnosti gospodarstva.

Varčevanje pomeni doslednejše uveljavljanje vseh kazalcev učinkovitosti gospodarjenja z izločanjem neučinkovitih blagovnih producentov; uveljavljanje vseh faktorjev produktivnosti dela; dograditev gospodarskega sistema in usklajevanje ekonomske politike z načeli planskega in tržnega mehanizma; delitev narodnega dohodka ustrezno z načelom delitve po delu; moralno in materialno sankcioniranje vseh faktorjev, ki kršijo sprejeta načela, norme, sporazume in dogovore.

Delovni ljudje z nestrpnostjo pričakujejo odgovor Petra Kostića oziroma predstavnika zveznega iz-

Poročilo za zvezno skupščino

Na osnovi poročila o izvajanju zakona o cenah je zvezni odbor za tržišče in cene sprejel sklepe, ki jih bo dal na naslednji seji v sprejetje delegatom zbora republik in pokrajin.

Kot je bilo med drugim rečeno, bodo morali pristojni organi federacije, republik in pokrajin ter občin in organizacij združenega dela v okviru svojih pristojnosti najpozneje do konca julija sprejeti predpise in uvesti vse druge ukrepe, da bo mogoče zakon čimprej v celoti uveljaviti. Praktično to pomeni, da sprejetja sklepa o neposredni kontroli cen zdaj še ni mogoče jemati kot novo predhodno obdobje, po katerem bi se spet znašli v podobnem položaju, če ne bi ustvarili vseh pogojev za popolno delovanje zakona o cenah. Tudi nadaljnje razpravljanje o uporabnosti tega zakona ni sprejemljivo. Nasprotno, zahtevati bo treba čim doslednejše izvajanje, težave in odprta vprašanja pa reševati sproti. Odbor je še predlagal, naj zbor republik in pokrajin zahteva od ZIS, da na julijski seji seznanijo zvezno skupščino z izvajanjem dogovorov o politiki cen v tem letu, v zvezi z vračanjem cen tistih izdelkov in storitev, ki so prekoračile z ekonomske politiko začrtane okvire, na prejšnjo raven. Po besedah Negre Novakovskega, delegata iz Makedonije, so pokazali o vračanju cen oziroma o pogojih za to občanom dolžni, če že zaradi drugega ne, potem vsaj zato, da se ne bi nenehno ponavljale iste trditve.

Med razpravo so se še posebej posvetili izvajanju 61. člena zakona o cenah, po katerem je ZIS dolžan, da takoj obvesti skupščino SFRJ, če ukrepa v zvezi z neposredno kontrolo cen. Nadalje zakon predvideva, da so hkrati s takšnimi ukrepi družbene kontrole cen potrebni tudi ukrepi za odpravljanje vzrokov, ki so povzročili večje motnje na trgu, v gibanju cen ali v odnosih pri pridobivanju in delitvi dohodka.

V skladu s tem so od zveznega izvršnega sveta zahtevali, naj za prihodnjo sejo zbora pripravi takšno informacijo.

vršnega sveta na seji zbora republik in pokrajin 2. julija na postavljena vprašanja, kaj je bilo storjenega, da bi znižali nezakonito povečanje cen? Kolikšno stopnjo inflacije pričakuje zvezni izvršni svet letos? Kaj bo storil zvezni izvršni svet, da bi se še vedno previsoke naložbe, kljub nelikvidnosti bank, zmanjšale.

Marsikaj je bilo že doseženega na področju proizvodnje, celo za povečanje proizvodnosti in boljše organizacije dela. Toda doseženega bi bilo mnogo več, če bi bili delovni ljudje prepričani, da se prav tako ravna tudi na vseh ravneh in gospodarskih področjih — družbenih dejavnosti. Prepričani se uveljavljajo dohodkovni odnosi v celotnem reprodukcijskem procesu, in to zlasti zato, ker se v pogojih tako visoke stopnje inflacije, v pogojih anticipirane inflacije, anticipiranih rebalansov zveznega, republiških in drugih proračunov samoupravnih dohodkovni odnosi ne morejo učinkovito uveljaviti.

Tudi letos smo ob sprejemanju dokumentov za teko-

Tudi razprava o poročilu ZIS o uresničevanju družbenega načrta v tem letu z oceno razvojnih možnosti v prihodnjem je bila osredotočena v glavnem na probleme, ki jih kot hipoteke nosi s seboj tako visoka inflacija. Kot je pripomnil slovenski delegat Dušan Čehovin, sprejememo ukrepe za neposredno nadzorovanje cen šele tedaj, ko smo že izčrpali vse druge možnosti, ki jih ponuja ekonomska politika. Zastavil je vprašanje, kako je ZIS ocenil, da so bili na področju investicijske, kreditno-monetarne, davčne politike itd. uvedeni vsi ukrepi in je potem kot edina možnost ostala administrativna družbena kontrola cen, če pa je iz nedavnega ekspozija predsednika ZIS Veselina Djuranovića razvidno, da ni bilo tako. Slišati je bilo tudi vprašanje, če nemara pripravljajo program, ki bi jamčil, da po šestih mesecih, ko ta ukrep ne bo več veljal, ne bi prišlo spet do nove eksplozije cen, s katero bi potem prešli v naslednje leto. Kaj to pomeni, smo dobro občutili prav na začetku tega leta oziroma vselej, kadar smo posamično uvajali ukrepe, ki naj bi obrzdale cene.

Po besedah predstavnika ZIS Dušana Ilijevića bomo to šestmesečno obdobje izkoristili za priprave in sprejemanje celotne vrste ekonomskih ukrepov, ki naj bi delovali stabilizacijsko. Izrazil je tudi prepričanje, da preostali prostor, dasiravno skromen, vseeno zadošča, da do konca leta opravimo najnujnejše popravke cen v nekaterih panogah in dejavnostih, zlasti v prednostnih in onih, ki doslej svojih cen niso dvigale.

Kot je bilo slišati, je še odprto vprašanje, kakšne šoke bodo doživele cene in življenjski stroški, ko od septembra dalje za določena živila ne bo več kompenzacija. Tu pa je še vprašanje preskrbe s premoženo, in to ne samo za široko potrošnjo, temveč tudi za električne.

če leto priselijo na zmanjšanje stopnje inflacije. Toda tudi letos se uresničuje že več kot desetletna praksa, da je stopnja inflacije čedalje višja. Takšna politika in praksa ustrežata tistim negativnim silam v naši družbi, ki živijo ob takšnih pogojih gospodarjenja, saj prek visoke stopnje inflacije prihajajo do nezasluzenih dohodkov, do pokrivanja izgub, do nadaljevanja nerentabilne proizvodnje itd. Gre za tiste sile, ki se zavzemajo za politiko trdne roke, za politiko krepitve etatsističnih-administrativnih sklepov.

France Popit je 27. marca ponovno zahteval, da mora prevladati zavest, da lahko porabimo le toliko, kolikor smo ustvarili, in da moramo temu podrediti vse oblike porabe. Ne bi smelo biti avtomatizma nekakšnih pre-judiciranih pravic, pa naj gre za proračune občine, republike ali federacije, financiranje splošne ljudske obrambe in JLA, ali pa za sredstva, ki jih delavci združujejo s svobodno menjavo v samoupravnih interesnih skupnostih.

Vizija samoupravljanja

Na tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije sem slišal tudi razprave treh kmetovalcev. Vem, da se niso vnaprej dogovorili, saj se prej niso poznali, ko pa so iz različnih republik in pokrajin, vendar so vsi trije načeli problem, zakaj mladi nočejo ostati na kmetijah. Takole so razmišljali: da zaslužijo kot delavec v osmih urah ob manjši socialni varnosti, kot jo imajo industrijski in drugi delavci.

Da je delo nujnost, je bilo v tej razpravi očitno, kajti lastninski odnosi so se v samoupravnem socializmu pri nas že bistveno spremenili in spoznanja o proizvodnem sodelovanju vsakogar že izdatno približujejo osnovam združevanja dela in sredstev. Obetavnost sedanje kmetijske politike večanja proizvodnje tudi za izvoz pa načena vprašanja nadaljnega organiziranja kmetijske proizvodnje. Torej tudi urejanja družbenoekonomskih odnosov, ki bodo čim prej izenačili delo v kmetijski proizvodnji z delom v industrijski proizvodnji oziroma vsakim drugim delom.

Ob takem razmišljanju je očitno zaznavna vizija ure-sničevanja temeljnih načel povezovanja proizvodnje oziroma dela, ki daje velike možnosti razvoja ne samo kmetijstvu, temveč vsemu delu pri nas, kar od socializma delavci pričakujejo že od nekdaj. Vsakomur je pač pri srcu delo, delovanje in ustvarjanje, kar daje človeku večje vrednosti v življenju in tudi primernejši gnotni položaj, v katerem narasča in se krepi sožitje med ljudmi in človeka ne peha »s trebuhom za kruhom«. Dela je, kakor vemo, za vse dovolj, če je tako zastavljeno, da njegovih rezultatov ne vlečemo samo vsak k sebi, temveč jih ustvarjalno usmerjamo v snovanje materialnih osnov dela tudi tistim, ki so zanj šele dozoreli.

O tem so govorili na kongresu samoupravljalcev tudi drugi, in sicer tudi bolj teoretično, ne samo s srcem: naše samoupravljanje je po naravi dela drugačno od vseh dosedanjih oblik ustvarjanja novih vrednosti. V kapitalizmu, kot dobro vemo, se delavci bojijo nove tehnologije dela, kajti

PISMO IZ BEOGRADA

novi, avtomatizirani stroji izrivajo delavce in omogočajo kopičenje kapitala brez velikega števila delavcev. V samoupravljanju je ta skrb za kopičenje kapitala na enem mestu, čeprav tudi v državnih blagajnah, povsem odvečna, kajti tehnologija daje tudi druge možnosti. Čim bolj svet tehnološko napreduje, tem manj časa morajo delavci delati in tem več imajo prostega časa.

Marsikomu se zdi odveč govoriti o nadaljnjem skrajševanju delavnika, češ saj še zdajšnji delavnik ne izkoriščamo dovolj za intenzivno, zares produktivno delo. V tem trenutku je morda res pravnje razmišljanje o produktivnejšem delu ob zdajšnjem delavniku in v delovni dobi, ki je uveljavljena sedaj, zaradi krepitve materialne osnove samoupravljanja. Toda vprašanje je tudi, ali premalo delamo, ker je delavnik predolg ali prekratek ustvarjalnejše delo, ali pa so vmes še kakšni drugi razlogi?

Vizija samoupravljanja nam ne natika plašnic, kot jih kočijaši natikajo svojim konjem, temveč nam odpira nove možnosti, ki omogočajo polnejši izkoristek vseh naravnih in drugih bogastev — ne samo zemlje, temveč tudi človeka. Samoupravljanje samo po sebi, a pojmovano kot osvobajanje dela, pomeni sprostitev vsega, kar nam je ostalo iz preteklosti, iz časov ubogljivosti, podrejenosti, nesamostojnosti, neizobraženosti itd. Dosedanji sistemi so človeške glave polnili s predsodki, z verovanji, s podrejenostjo, s strahovanji in vsem drugim, kar je omogočalo kopičenje oblasti v rokah posameznikov.

Teh odnosov med vladajočimi in vladanimi se je le stežka mogoče znebiti, kakor je res tudi to, da smo razvoja vajeni le na podlagi vedno novega investiranja, čeprav je razvoj možen tudi brez novih investicij, pa s plodnejšim skupnim delom.

Viktor Sirec

Pretirana stopnja inflacije zmanjšuje zaupanje delovnih ljudi do celotne gospodarske politike; ona ne more biti instrument za verifikacijo rentabilnosti proizvodnje in naložb, zaostrojuje obstoječe disproporce, nagrajuje zgubanje in dolžnike, kaznuje pa sposobne in varčevalce. Številni generatorji inflacije so še vedno vgrajeni v gospodarski sistem, v ekonomsko politiko, v družbene plane. Inflacija izniči napore združenega dela in prihranke, ki jih uresničujejo z boljšo storilnostjo, racionalizacijo; onemogoča uveljavitev pluralizma interesov v socialistični skupnosti pri določanju prednostnih nalog v okviru realnih možnosti, onemogoča uveljavitev dela kot osnovne vrednote.

Obvladovanje vseh oblik inflacije: inflacije povpraševanja, stroškovne inflacije in strukturne inflacije, zahteva dosledno izvajanje in uresničevanje dolgoročne stabilizacijske politike, ki bi omogočila prestrukturiranje našega gospodarstva, o čemer govorimo in pišemo že več kot dvajset let.

Predsedstvo CK ZKJ je na seji 17. februarja poudarilo kot ključno vprašanje politike ekonomske stabilizacije odpravljanje čezmerne in nekontrolirane rasti cen in stroškov. Za odpravljanje tega je nujno sprožiti tudi vprašanje osebne in družbene odgovornosti vseh tistih, ki so sprejemali odločbe o povečanju cen, zlasti odločbe, ki so bile v navzkrižju s politiko ekonomske stabilizacije. Ponovno moramo preveriti investicijske načrte, splošno in skupno porabo in da bi vse to spravili v meje ustvarjenega dohodka. Identificirati se morajo nosilci obnašanja, ki nasprotujejo politiki in stabilizaciji, in zahtevati odločno izvajanje ustreznih sankcij. Štiri mesece kasneje moramo ugotoviti, da je tudi ta sklep najvišjega političnega foruma ostal neuresničen. »Borba« piše 28. marca, da sta splošna in skupna poraba znašali v minulem petletnem obdobju 1.981 milijard dinarjev, kar je štirikrat več kot vsa sredstva za razširitev materialne osnove dela.

Nadaljevanje prihodnjich

Zborom vse večja veljava

V JAVNI RAZPRAVI

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Murska Sobota je dala v javno razpravo tri pomembne akte, med katerimi sta pravilnik o pogojih in merilih za dodeljevanje družbenih najemnih stanovanj in za delno nadomeščanje stanarin ter pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz družbenih sredstev vzajemnosti v soboški občini. Tako kot omenjena, bo do 31. julija na vpogled tudi samoupravni sporazum o temeljnih plana skupnosti za tekoče srednjeročno obdobje, o katerem bo beseda na avgustovski skupščini stanovalcev. bb

ŠE DVE NOVI OO ZK

Občinska organizacija zveze komunistov v Murski Soboti ima dve novi osnovni organizaciji zveze komunistov. V podjetju Sobotia v Murski Soboti so namreč nastali pogoji za ustanovitev partijskih organizacij v temeljni organizaciji združenega dela Obrtništvo in delovni skupnosti skupnih služb. Tako bosta poslej ti dve osnovni organizaciji šteli pet oziroma šest članov zveze komunistov. Takšno odločitev so na zadnji seji občinske konference zveze komunistov v Murski Soboti podprli tudi delegati iz ostalih osnovnih organizacij ZK murskosoboške občine. M. J.

NAJ SE VE, KDO IMA ŠTIPENDIJO

Glede na javnost dela pri štipendijski politiki je občinska skupnost za zaposlovanje pripravila poročilo o izvajanju štipendijske politike, ki ga je predložila v obravnavo izvršnemu svetu. V lanskem letu je bilo v občini Lendava za štipendije namenjenih 8,9 milijona dinarjev. Število štipendistov, ki prejemajo solidarnostno štipendijo, je 395, tistih v skadrovskimi štipendijami pa je 452. Štipendijska politika v občini bo še v naprej usmerjena v pridobivanje manjkajočih kadrov, seveda pa bo morala bolj kot doslej biti javna, saj delovni ljudje, ki prispevajo sredstva za ta namen, želijo vedeti, kdo jih prejema in če jih upravičeno prejema. Tudi o tem je na svoji zadnji seji razpravljala Izvršni svet, ter o predlogu družbenega dogovora o temeljnih kadrovske politike v občini, sprejel pa je tudi dokončno poročilo o izvajanju referendumskega programa v obdobju od 1976 do 1980. Jani D.

MLADINSKO PROSTOVOLJNO DELO

Kako so mladi v gornjeradgonski občini pripravljeni na bližnjo občinsko mladinsko delovno akcijo Negova 81, na republiške in zvezne akcije, ter o tem, kako bo letos potekala izmenjava brigadirjev s pobrateno občino Mladenovac, so bila osrednje vprašanje nedavne posvetovalne predsedstva OK ZSM s predsedniki osnovnih organizacij. Sicer pa so udeleženci posvetovalne ugotovili, da so varnostno-politične razmere v občini ugodne in da je k temu prispevala delež tudi mladinska organizacija. Mladi se aktivno vključujejo v sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, kar je še posebej vidno pri delu enot teritorialne obrambe in v aktivnostih v okviru akcije NNNP. vp

PRIPRAVE NA VOLITVE

V okviru priprav na volitve v prihodnjem letu in na delegatske seje so se prejšnji teden sestali člani predsedstva občinske konference ZS Gornja Radgona in predsedniki osnovnih organizacij sindikata. Obenem pa so pripravljali tudi program dela za obravnavo gospodarjenja v občini v prvem polletju in se dogovorili o konkretnih akcijah v zvezi s tretjo konferenco Zveze sindikatov Slovenije, pri čemer so se osredotočili na socialno politiko in vprašanja življenjskega standarda delavcev v občini. vp

PESTER PROGRAM PRAZNOVANJA

Združenje šoferjev in avtomobanikov Ljutomer praznuje letos svojo 30-letnico delovanja. Prav zaradi tega bo letošnja osrednja regijska proslava ob Dnevu šoferjev v Ljutomeru. ZSAM Ljutomer je ob tej priložnosti pripravila bogat in pester program srečanja vseh pomurskih šoferjev, članov te organizacije. Že v soboto, 4. julija, se bodo vozniki pomerili v športnem srečanju, ki je razdeljen na štiri dele. V prvem bodo šoferji pokazali poznavanje cestno-prometnih predpisov, nato pa se bodo teoretično in praktično spoprijeli s tehnologijo motornih vozil. Nadaljevali bodo s streljanjem z zračno puško, končali pa s preizkusom vožnje. Le-ta je razdeljen na dva dela. V prvem bodo šoferji morali pokazati vso spretnost v vožnji z motornimi vozili. Slalom, vožnja v „osmici“ in še kaj bo nudilo gledalcem obilo zabave. Drugi del pa sestavlja krajša relacija vožnja z nekaterimi pastmi. Tudi v nedeljo bo zanimivo. Po slavnostni seji bo parada vseh vozil, ki so danes v uporabi. Najmodernejša transportna sredstva bodo vsekakor zanimivost za Ljutomerčane. D. L.

MLADI RAZISKUJEJO

Kakšne so težnje družbene preobrazbe v narodnostno mešanem naselju Prosenjakovci in v slovenski vasi Selo? To bodo skušali ugotoviti mladi raziskovalci, da so minulo soboto prišli na „Mladinski raziskovalni socialno-geografski tabor Pomurje 10“. Organizator in mentor jubilejnega tabora, ki bo trajal do 7. julija, je tudi letos inštitut za geografijo Univerze Edvard Kardelj v Ljubljani.

Mladi raziskovalci bodo ugotavljali predvsem učinke gospodarskega razvoja v zadnjih letih, ki vplivajo na spreminjanje poselitve, socialno strukturo prebivalstva, izrabo zemlje kot rezultat pospeševanja kmetijstva ter na zaposlovanje ljudi v neagrarnih dejavnostih. Pri tem bo težišče raziskave na primerjavi spreminjanja poselitve in socialno-ekonomske strukture prebivalstva ter izbiri zemlje med narodnostno mešanim naseljem Prosenjakovci in Selom. Prav tako bodo opravili nekatere globalne analize razvoja na celotnem dvojezičnem območju v Prekmurju. J. G.

SODELOVANJE Z MADŽARSKO

Čprav občina Ljutomer ne meji na nobeno sosednjo državo, pa so v teh dneh navezali stike s sosednjo republiko Madžarsko. V soboto in nedeljo se je v Ljutomeru mudila delegacija mladih iz mesta Köszeg. V dveh dneh bivanja so si gostje ogledali delovno organizacijo Krka TOZD Isis Ljutomer, ljutomerski hipodrom ter usmerjeno kmetijo Mirka Slavniča (znanega rejca kasaških konj) iz Ključarovec in se pogovarjali z mladimi v DO Ljutomerčan in OO ZSMS Veržej. Na razgovorih so izoblikovali tudi nekatere konkretne dogovore o sodelovanju obeh mladinskih organizacij. Že letos avgusta se bodo športniki iz Ljutomera predstavili in pomerili z mladimi iz Köszega, prihodnje leto spomladi pa bodo Madžari vrnili obisk s kulturno skupino. V pogovorih je bilo poudarjeno, da vse DPO ljutomerske občine podpirajo prizadevanja mladih. D. L.

O SVOBODNI MENJAVI DELA

Nedavna seja občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti je bila namenjena oceni uresničevanja zakona o združenem delu na področju svobodne menjave dela v občini ter operativnemu programu dela OS ZSS in njegovih organov za drugo polletje 1981. Glede prvega so podčrtali, da s trenutno situacijo ne morejo biti povsem zadovoljni, ker se še vedno pojavlja proračunska pridobivanje sredstev, delovne organizacije morajo svoje samoupravne sporazume uskladiti z določili zakona o združenem delu, pospešiti pa je treba tudi ustrezno strokovno angažiranost. Več pa bo treba storiti tudi za uveljavljanje svobodne menjave dela med uporabniki in izvajalci v samoupravnih interesnih skupnostih in zboru združenega dela skupščine občine, kar terjajo širšo družbeno akcijo. M. J.

do tedna

Po dveh letih so se minuli četrtek vnovič — na pobudo republiške skupščine, RK SZDL in RS ZSS — sešli pomurski delegati iz vseh treh zborov skupščin občin in skupina delegatov 7. okoliša za kmetijsko dejavnost s sedežem v Murski Soboti. Tokrat so se zbrali v Murski Soboti, da s predstavniki republiških organov pregledajo, kako je z razvijanjem delegatskega sistema in delegatskih odnosov v teh okoljih.

Razprava po zborih je pokazala, da leti dobivajo vse večji pomen in da je le to pot, po kateri naj bi delovni ljudje in občani postali dejavni nosilci oblikovanja smeri, temeljnih stališč in odločitev skupščine SR Slovenije. Večje težave spremljajo skupino 15 delegatov iz vseh štirih pomurskih občin (6 iz Murske Sobotice in po 3 iz Gornje Radgone, Ljutomera in Lendave), ki sodijo v sedmi okoliš in so organizirani za področje kmetijske dejavnosti. Očitno so namreč še vse premalo povezani z občinskimi zbori združenega dela, razen morda v Murski Soboti, kjer imajo v tem zboru za letos v programu kar 14 tem. Zlasti zanimiva bo razprava o uresničevanju kmetijske zakonodaje, ki je naj ne bi obravnavali zgolj na zboru združenega dela, temveč na razširjeni problemski konferenci delegacij ob sodelovanju predstavnikov organizacij združenega dela in družbenopolitičnih organizacij. Še prej pa bi morali iti na teren, med kmetijske proizvajalce, kajti tako bi se najlaže dokopali do sila žgočih, za kmeta življenjsko važnih vprašanj in problemov.

V razpravi so opozorili, da skupini čisto priskoči na pomoč sozd ABC Pomurka, da pa so te pomoči znatno manj deležni tisti delegati, ki delujejo zunaj sedeža, se pravi zunaj občine Murska Sobota. Tudi sindikati in socialistična zveza so premalo seznanjeni z delom te skupine, nič bolj pa ne zbori združenega dela. Tako je skupina zvečne prepuščena sama sebi, lastni iznajdlivosti in prizadevnosti. Skratka, s temi delegati se odgovorni premalo ukvarjajo in ni čuda, da bi lahko na prste ene roke prešteli delegatska vprašanja, ki so prišla iz skupine preko zborov združenega dela na dnevni red zasedanj republiškega zbora združenega dela. Do ravni občinske skupščine običajno še sežejo delegatska zvedavost, pobude in predlogi, potlej pa kar presahnejo in do republike, kjer padajo sicer izredno pomembne odločitve, ne pridejo. Vendar pa krivde le ne kaže valiti zgolj na delegata iz skupine, marveč tudi na sama republiška skupščinska zasedanja. Predolgi so uvodi, povsem v znamenju monologov uvodnih poročevalcev, premalo pa je časa za delegatska vprašanja in pobude. Zakaj ne bi bilo obratno, se je vprašal eden od razpravljalcev. Tudi pri odgovorih na delegatska vprašanja je še vse pre-

več formalizma in zdi se, da imajo delegati na tem področju odločno premalo manevrskega prostora.

Podobno je z delegacijami in delegati za zbor krajevnih skupnosti, kjer se z vso resnostjo zastavlja vprašanje, v kolikšni meri je že zagotovljena povezava z zborom občin skupščine SR Slovenije. Najbrž bi bilo treba tudi tu ustvariti pogoje za pogostejše zasedanje zborov občinskih skupščin, konferenc delegacij in problemskih konferenc SZDL. Nemara pa tudi oblikovati stalna ali „od hoc“ (začasna) delovna telesa občinskih skupščin in zborov kot oblike nadomeščanja oziroma pomoči skupinam delegatov za republiški skupščinski zbor občin.

Sila zapletena je tudi problemati-

ka delovanja in uveljavljanja družbenopolitičnih zborov. Na posvetu je bilo rečeno, da se od drugih dveh skupščinskih zborov ločijo po predhodni vsebinski pravi razpravi, vendar se glede tega v občinah Pomurja še razhajajo. Ponekod je namreč povezava z občinsko konferenco SZDL bolj zaživel, druge manj. Vsekakor je treba vedeti, da občinski družbenopolitični zbori niso neposredna baza za republiškega in da ti zbori niso nosilci nekih posebnih interesov, kot tudi ne morejo imeti posebnih, samostojnih pristojnosti. So le dopolnilo in opora drugim zborom in bi lahko, ko gre za operativno izvajanje politike, mirno manjkali. Trojni „da“ povsod (vzemimo pri komunalni proble-

matiki) pač ni potreben. Tu tudi ne bi smelo prihajati do preglaševanja — kot se je recimo primerilo lani v Gornji Radgoni — kajti, če pride do očitnega razhajanja v mnenjih, je potrebno vprašanje „vrniti“ SZDL v ponovno razpravo in uskladitev.

Glede problematike družbenopolitičnih zborov, za katero so v celoti odgovorne vse družbenopolitične organizacije, velja na kratko komentirati idejo o preoblikovanju teh zborov. Z njo namreč prehitavamo — so menili predstavniki republiškega družbenopolitičnega zbora — kajti, kako naj nekaj spreminjamo, ko pa še „obstoječe ni shodilo“.

Branko Žunec
Vlado Paveo

RADENCI

FRANCE POPIT:

„Hvalevredni dosežki!“

Na razširjeni seji občinske konference ZKS Gornja Radgona — bila je prejšnja sredo v Radencih — ki sta se je udeležila tudi predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije France Popit in izvršni sekretar v predsedstvu centralnega komiteja ZK Slovenije Bojan Klemenčič, so podčrtali, da so razvojni dosežki zadovoljivi, k čemur je s svojo aktivnostjo prispevala tudi občinska organizacija ZK.

V tej pomurski občini, ki se je že izvil iz nerazvitoosti, so v minulem srednjeročju dajali prednost naložbam in s tem večji zaposlenosti, kar je resda dalo določene rezultate, vendar pa se postavlja vprašanje, kako naprej. To je tudi izpostavil France Popit in dodal, da je perspektiva gornjeradgonskega gospodarstva v taki proizvodnji, ki bo terjala več strokovnega in znanstvenega potenciala. Treba bo torej preiti iz delovno ekstenzivnih na intenzivne proizvodne programe, saj se bo s tem hkrati zmanjšala navezanost na uvoz določenih vrst prematerialov in surovin. To velja ne le za Gorenje-Elrad in Avtoradgona, ampak za vse organizacije združenega dela v občini. Večji poudarek bo kazalo nameniti izvozu, saj to ni le politična zahteva, marveč usmeritev, ki je dolgoročne pomena za vse na tem območju živeče delavce, delovne ljudi in občane. Zagotavlja namreč uravnoteženje devizne bilance in

hkrati zaposlenost ter socialno varnost zaposlenih.

Posebne pomena je nagrajevanje. France Popit je menil, da o tem govorimo že več let, da pa dlje nismo prišli. Zakaj ne bi spremenili sistema nagrajevanja, če ni dober, se je vprašal predsednik CK ZKS. Od zunaj tega ne bo nihče storil, kvečjemu lahko to store znotraj temeljnih organizacij združenega dela delavci sami, še posebej pa je to pomembna naloga komunistov. Osebnih dohodkov je odvisen od rezultatov dela in minulega dela, o čemer je bilo vse premalo povedane na tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije. Prav delež minulega se bo moral bolj poznati v kuverti in ne le delež živega dela.

»Dohodkovni odnosi so pri vas že osvojeni, kar je spodbudno, saj se prav na teh osnovah krepí povezanost v združenem delu,« je dejal France Popit. Najdlje so prišli v gornjeradgonskem kmetijskem kombinatu, ki je povezan s sozdom ABC Pomurka in je začel poslovno sodelovati s ženskim Krasom — na področju prašičereje — pri proizvodnji koruze na okrog 500 hektarjih pa se je povežalo s kmetijskimi proizvajalci Podravske Slatine na sosednjem Hrvaškem. S tem se bodo v tem kolektivu zanesljivo izognili določenim težavam, manj bo gospodarjenja iz rok v usta in tudi pri rasti industrijske

proizvodnje v občini se bo občutno poznalo.

Precejšnje rezerve so na področju pridobivanja novih rodovitnih površin, podobno kot pri melioracijah in komasacijah, kjer se še krepko zatika. Veliko odprtih vprašanj je glede rezerv v primarni kmetijski proizvodnji, kooperaciji, tudi zaradi kmetijskih strokovnjakov, pospeševalne službe in nenazadnje nove organiziranosti, ki naj bi zadrugo še bolj približala kmetu.

V obširni razpravi, ki sta ji bili iztočnici poročilo in ocena z dveh obiskov delovne skupine CK ZK Slovenije v občini Gornja Radgona v maju in juniju letos, so razpravljali veliko govorili o prestrukturiranju gospodarstva, gospodarjenju v Gorenje-Elradu, usmerjenem izobraževanju, razpoložanju delovnih ljudi in občanov, razvijanju prostovoljnega dela mladih in načeli nekoliko drugih vprašanj in problemov.

Predsednik CK ZKS France Popit je poudaril, da so vse te zahtevne in odgovorne naloge, ki zahtevajo usklajeno delovanje komunistov znotraj političnega sistema. Veliko število novo sprejetih članov ZK v občini Gornja Radgona bo zdaj treba usposobiti in oborožiti za akcijo in njihova odločna beseda se bo morala pogostejše slišati še zlasti v delavskih svetih in drugih samoupravnih organih v vseh delovnih okoljih.

Branko Žunec

Letošnja najvišja priznanja RS ZSS

Beltinki in Jožetu Jelenu

Ob 27. juniju — dnevu samoupravljalcev so na slovesnosti v Ljubljani podelili letošnja priznanja in nagrade samoupravljalcem, ki jih republiški svet Zveze sindikatov Slovenije namenja za izjemen dosežek oziroma uspehe pri oblikovanju, razvijanju in utrjevanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ter za uspešno organiziranje in uresničevanje samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih skupnostih. Letos so najvišja priznanja slovenskih sindikatov prejeli delavci dveh temeljnih organizacij združenega dela, delavci treh delovnih organizacij in deset posameznikov. S posebnim zadovoljstvom lahko ugotovimo, da sta med njimi tudi Rašica TOZD Otroške pletenice Beltinka iz Beltinca in Jože Jelen iz Petišovca.

RAZVEJANA AKTIVNOST DELAVCEV BELTINKE

Današnji tozd Beltinka je nastal iz nekdanje obrtne delavnice, ki je leta 1948 zaposlovala deset delavcev. Veliko prelomnico pa pomeni leto 1961, ko so uredili nove prostore in sodobno opremlili proizvodnjo, število zaposlenih pa se je

dvignilo na sto delavcev. Tako so že leta 1965 izvažali kar 60 odstotkov svojih proizvodov, zlasti na konvertibilno tržišče, s čimer se ponajajo tudi sedaj. Pred devetimi leti so uvedli avtomatske pletilne stroje in z nadaljnjimi širitvami za-

poslili nove delavce — kolektiv šteje danes 298 zaposlenih. TOZD Beltinka sodi med najboljše tozde Rašice, katerim se je pridružila leta 1976, in sploh na področju pletilstva v Jugoslaviji. Po dohodku na delavca, akumulativnosti in osebnih dohodkih pa so v vrhu pletilske grupacije.

Posebej spodbudno je, da so se

dobro uveljavile sindikalne skupine, kar velja tudi za delovanje samoupravnih organov in delegatov. Beltinka mnogo prispeva k razvoju krajev, kjer živijo njeni delavci, zato je ogromen njen delež pri razvoju krajevnih skupnosti. Prvi v murskosoboški občini so namreč dali pobudo in tudi organizirali delovanje koordinacijskega odbora sindikata v KS. Pomembne rezultate pa so dosegli tudi v nagrajevanju po delu in rezultatih dela, kakor tudi na področju zagotavljanja življenjskih in delovnih razmer zaposlenih. Zelo razvejana je tudi družbenopolitična aktivnost delavcev Beltinke, pri čemer je treba izpostaviti predvsem osnovni organizaciji zveze sindikatov in zveze socialistične mladine, ki ju uvrščajo med najboljše v murskosoboški občini.

ZA POVEZANOST ZD IN KS

50-letni Jože Jelen, visokokvalificirani avtomehanik, vodja tekočega vzdrževanja v INA-Nafti TOZD Strojne delavnice Lendava je že uveljavljen družbenopolitični delavec, ki je vse od osvoboditve dalje neumorno deloval v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju INA-Nafte, kjer so med

prvimi pri nas izvolili delavski svet. Sodelavci so mu zaupali vrsto odgovornih dolžnosti, saj je bil med drugim predsednik delavskega sveta in osnovne organizacije zveze sindikatov, član občinskega in medobčinskega sveta zveze sindikatov, sekretar industrijskega komiteja ZK v sestavljeni organizaciji združenega dela INA Zagreb itd. Razen tega se je aktivno vključil tudi v samoupravne in druge organe v krajevni skupnosti Petišovci, kjer je član delegacije za zbor krajevnih skupnosti skupščine občine v Lendavi.

Tovariš Jože Jelen je svojo politično dejavnost namenil zlasti razvoju in uresničevanju samoupravnih odnosov, še posebej v delovni organizaciji in krajevni skupnosti, v zadnjih letih pa se je posvetil krepitvi delegatskih odnosov med delavci, v delavskem svetu in delegacijah. S svojim osebnim zgledom pa nenehno pogloblja sožitje med delavci in delovnimi ljudmi obeh narodnosti v lendavski občini, ki temelji na bratstvu in enotnosti, nacionalni svobodi in neodvisnosti ter enakopravnem vključevanju v samoupravne socialistične odnose in samoupravno odločanje.

Milan Jerše

IZBOLJŠANJE ODNOSOV

Na osnovi določil zakona o zdravstvenem varstvu, ki je začel veljati v začetku lanskega leta, so občinske zdravstvene skupnosti sprejele samoupravni sporazum o postopkih in načinu uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva, ki je začel veljati s 1. julijem. Ta samoupravni sporazum bo v marsičem poenostavil dosedanje postopke na področju uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva. Odpravljena bodo administrativna potrjevanja zdravniških odločitev za nekatere zdravstvene storitve, na primer za ortopedske pripomočke in očala, prav tako pa tudi odpade potrjevanje zdravnika splošne prakse o upravičenosti do odsotnosti z dela, če je to že ugotovil pediater, ginekolog ali zdravnik v dispanzerju za borce. V prihodnje tudi ne bo več napotnic za nekatere specialistične ambulante.

Pomembna novost, ki jo prinaša samoupravni sporazum o postopkih in načinu uresničevanja pravic iz zdravstvenega varstva pa je v tem, da zdravnik, ki z napotnico pošlje bolnika k drugi zdravstveni ustanovi, mora poskrbeti, da bo pacient ob dogovorjenem dnevu in uri tudi sprejet na specialistični pregled ali v bolnišnico. Bolnik si bo moral izbrati zdravnika in pri njem ostati vsaj eno leto, če seveda ne bo imel razlogov za izbiro drugega zdravnika. Seveda pa se bodo bolniki še naprej

obračali na zdravnike v osnovnem zdravstvu. Napotnico za specialistični pregled pa bo odslej lahko napisal tudi specialist, ki predlaga dodatne preiskave in ne le zdravnik splošne prakse. V prihodnje pa sploh ne bo potrebna napotnica za pregled pri pediateru, ginekologu in okulistu, temveč bodo morali specialisti sproti obveščati o svojih ugotovitvah splošne zdravnike. Nadalje prinaša samoupravni sporazum novosti glede predpisovanja receptov za zdravila. Te lahko odslej predpisuje tudi spe-

cialist. V prihodnje pa ne bo potrebno potrjevati receptov pri strokovni službi občinske zdravstvene skupnosti. Zadoštevata bo namreč samo ugotovitve zdravnika oziroma zdravniškega konzilija za recept za očala, slušni aparat, invalidski voziček in podobno. Ukinjene so tudi vse komisije prve in druge stopnje, ki so doslej dovoljevale zdraviliško zdravljenje. Odgovornost za napotnice prevzema jo zdravniški konzilij v zdravstvenih ustanovah. Tudi upravičenost odsotnosti z dela, ki je daljša od trideset dni, je odslej prepriščena presoji obratnega zdravnika.

Samoupravni sporazum o postopkih in načinu uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva bo torej omogočil poenostavitev in izboljšanje odnosov v zdravstvu, hkrati pa odpravil nepotrebne poti pacientov in njihovo odsotnost z dela. Istočasno pa bo potrebno pospešiti obveščanje zdravnika z izvidi in odpustnicami, kar pomeni, da

bo potrebno v zdravstvenih ustanovah organizirati ustrezno prijavno in odjavno službo. Pomembna pridobitev bodo tudi nove zdravstvene izkaznice, ki naj bi jih zamenjali ob koncu tega leta ali v prvi polovici prihodnjega leta. S pomočjo novih izkaznic in posebnih stroškov bo mogoče odtisniti glavne podatke o uporabniku na recepte, napotnice in izvide, s tem pa bo odpadlo počasno ročno vpisovanje podatkov in manj dragocenega časa bo izgubljenega. Na samoupravni sporazum o postopkih in načinu uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva so se v posameznih občinah in regijah različno pripravljali. Ponekod so samoupravni sporazumi že začeli izvajati, medtem ko bodo v nekaterih zdravstvenih organizacijah še nekaj časa poslovali po starem. Vsekakor pa je želja uporabnikov, da novi samoupravni sporazum začnejo povsod čimprej izvajati.

F. M.

Bravo za odpravo odvečnih komisij!

Med novostmi, ki jih prinaša sporazum o postopkih in načinu uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva, kateri bo začel veljati s 1. julijem, je za mnoge bolnike v soboški občini (verjetno pa tudi v drugih) spodbudna ukinitev komisij za preverjanje upravičenosti odsotnosti z dela daljši od trideset dni, ter o upravičenosti zdraviliškega zdravljenja.

Zakaj posebej izpostavljamo prav ukinitev omenjene komisije, je jasno vsem tistim, ki so se kdaj kot bolniki znašli na stopnišču starega zdravstvenega doma v Murski Soboti. Tja so se ob torkih namenjali vsi, ki jim je bolniški stalež presegal mesec dni, da bi dobili zeleno luč za podaljšanje bolniške ali njeno ukinitve in s tem izplačilo nadomestila osebnega dohodka v višini 80 odstotkov od mesečnega povprečja preteklega leta. Komisija, sestavljena iz dveh zdravnikov in administratorke,

verjetno medicinske sestre, ki pa je lahko kaj malo uporabila od priučenega o dajanju pomoči, je uradovala med 15. in 19. uro v ordinaciji, do katere se je bilo težko prebiti. Bolniki so namreč naročeni vsi obenem, kar pomeni, da se je na ožkem hodniku gnetlo več ljudi, kot je bilo stolov, pa tudi prostora, tako da se je zamašil še prehod na stopnišču, ki vodi do vrat iskane ordinacije v prvem nadstropju. Mnogi ljudje, med katerimi so se invalidi, nosečnice in tudi vsi ostali prestopali z noge na nogo in iskali, če že ne prost stol, pa vsaj trdno oporo v stopniščni ograji ali zidu, si je dala duška v godranju in še kakšni kletvici. Že tako slabo slišen glas sestre, ki je klicala po imenih posameznih pacientov, pa tako ni prodrl niti do konca hodnika, kaj šele do stopnišča, in tako je bil marsikateri bolnik, ki se je dreljal na njem, označen za odsotnega. Tisti pa, ki je le uspel

prestopiti prag ordinacije, je kaj hitro spoznal, kakšna formalnost je pravzaprav vse skupaj, saj zdravnika v borih nekaj minutah gotovo nista mogla ugotoviti, ali je upravičen do bolniške ali ne. Le identificirala sta ga lahko in pregledala priložene dokumente. Še za vprašanje o počutju ni bilo časa, saj si je glede na množico prisotnih bilo moč le podajati kljuko. Velika je bila nejevolja preostalih, če je kateri od bolnikov le malo dlje ostal v stiku s komisijo za preverjanje upravičenosti odsotnosti z dela.

O tem, če je posameznik res bolan ali pa bi pod pretravo bolniške rad okopal nivo, spravil pridelke in postoril to ali ono, prav gotovo najbolje ve splošni zdravnik, ki svojega pacienta bolje pozna. O zdravstvenem stanju, če gre za kaj hujšega (in več kot tridesetdnevna odsotnost z dela to potrjuje) pa lahko

sodi le zdravnik specialist, ki tu di do podrobnosti opiše stanje bolezni in morebitno potrebo po zdravljenju v zdravilišču. Tako so omenjene komisije za preverjanje upravičenosti z dela in zdravljenja v zdravilišču povsem odveč. Četudi je bojazen zlorab, tem komisija v tako kratkem času, kot je bilo omenjeno preverjanje ob torkih, ne bi zlahka prišla do dna. Tako je njeno delo bilo v glavnem formalno, ker pa je bilo ob neustreznih prostorih še slabo organizirano, pa je v bolnikih vzbujalo nezadovoljstvo. Tudi takrat, ko je komisija za preverjanje upravičenosti z dela, daljši od trideset dni, in upravičenosti do zdravljenja v zdravilišču, delovala še v prostorih skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ob Titovi cesti, kamor so prihajali bolniki iz vsega Pomurja.

Brigita Bavčar

OZS MURSKA SOBOTA

Primanjkuje devetnajst milijonov

Delegati občinske zdravstvene skupnosti v M. Soboti so na zadnjem zasedanju obravnavali in odločali o nekaterih navedenih pomembnih zadevah s področja zdravstva. Najprej so sprejeli sanacijski program za pokritje primanjkljaja za lansko leto v višini 2.894.000 dinarjev. Tega bodo pokrili s presežnimi sredstvi za lansko leto v višini 1.447.000 dinarjev, ostali del pa z udeležbo izvajalcev PZC. Težave pa so tudi v letošnjem letu, saj v prvem trimesečju izkazujejo primanjkljaj v višini 6.629.000 dinarjev. Rečeno pa je bilo, da ta ni povsem realen, ker niso bili pravočasno vplačani vsi prispevki, ki se nanašajo na to obdobje. Zatem so delegati sprejeli program zdravstvenega varstva in finančnih načrtov za letošnje leto, pri tem pa posebej poudarili, da je potrebno vse storiti za čimvečjo realizacijo enotnega programa zdravstvenega varstva, od katere so tudi odvisna sredstva republiške solidarnosti. Izražena je bila bojazn, da programa ne bo mogoče v celoti realizirati, ker zato ni dovolj kadrov. Istočasno pa so se delegati zavzeli, da naj TOZD, ki to še niso storile, čimprej podpišejo samoupravni sporazum. Pri obravnavi informacije o odsotnosti z dela zaradi začasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni, nesreče pri delu in zunaj dela ter nege družinskega člana, so delegati poudarili, da bi morali istočasno izdelati tudi analizo vzrokov izostankov z dela v tistih delovnih organizacijah, kjer je odstotek nadpovprečen. V ta namen bodo imenovali posebno strokovno komisijo. Zelo živahna pa je bila tudi razprava o samoupravnih sporazumih o svobodni menjavi dela za to srednjeročno obdobje. Ugotovljeno je bilo, da občinski zdravstveni skupnosti v Murski Soboti primanjkuje 19 milijonov dinarjev, da bi lahko zagotovila potrebna sredstva za načrtovane potrebe zdravstvenih organizacij. Zaradi tega so morale zdravstvene organizacije zmanjšati svoje programe za manjkajoči zne-

sek. Le TOZD ZD Murska Sobota je delegatom na seji predložila drugačen samoupravni sporazum kot ga je obravnavala komisija za svobodno menjavo dela. Čeprav njihov zahtevek od občinske zdravstvene skupnosti ni bil večji kot prvotni, so delegati kritizirali tak način dela, zlasti še, ker v samoupravnem sporazumu o

svobodni menjavi dela niso predvideli sredstev za sklad skupne porabe, kar bi pomenilo, da delavci Zdravstvenega doma v Murski Soboti ne bi bili deležni sredstev regresa za dopust in malice. Po daljši razpravi so delegati sprejeli tudi vse samoupravne sporazume ZD Murska Sobota, s tem da je bil osvojen sporazum, ki je bil predlo-

žen komisiji za svobodno menjavo dela. Sklenjeno pa je bilo, da bodo po polletnem poslovanju izdelali analizo stanja v zdravstvu, zlasti pa po devetih mesecih poslovanja, in šele takrat se bodo z občinsko zdravstveno skupnostjo dogovarjali o dopolnilnem delu.

F. Maučec

POMURSKI ZBORNİK

Pri Pomurski založbi je pred kratkim izšla zanimiva publikacija pod naslovom *Revolucionarno vrenje v Pomurju 1918-1920* s pripisom: *Zbornik razprav s simpozija v Radencih od 27. do 29. maja 1979*. S sodelovanjem Miroslava Ravbarja je za našo pokrajino posebej zanimivo delo uredil Janko Liška, uredniški odbor pa so še sestavljali Evgen Emri, dr. Rudi Kyovski, dr. Vanek Šiftar in Jože Ternar. Slednji je imel tudi uvodno besedo na tiskovni konferenci v prostorih Pokra-

jinske in študijske knjižnice, kjer je z zgodovinskega aspekta revolucionarno vrenje v Pomurju označil dr. Janko Pleterski, predstavitev pa so se poleg avtorjev udeležili tudi vidni predstavniki družbeno-političnega življenja pri nas. Prav regijske družbeno-politične organizacije so kot sponzorji tudi pomagale, da je priročnik zbirnik izšel in so tako razprave z radenskega simpozija na vpogled širšemu krogu bralcev. Skoda je le, da je publikacija natisnjena v 400 izvodih, kar je, kot se je

izkazalo že na predstavitvi, odločno premalo za vse, ki bi radi posegli po njej. Posebej tudi ustanove, kot so knjižnice in podobne, kjer je zgodovinsko pomembno delo nepogrešljivo.

Med avtorji zbornika *Revolucionarno vrenje v Pomurju 1918-1920* je zaslediti trinajst imen. Rudi Čačinovič je preostale značilnosti in probleme Madžarske republike svetov, Miroslav Kokoli Prekmurje v omenjenih dveh prevratnih letih, Rudi Kyovski se je dotaknil Trianonske pogodbe in slovensko-ogrske meje, Janko Liška je sledil porajanju in rasti narodne zavesti prekmurskih Slovencev, Franc Šebjanič je zabeležil politična in vojaška dogajanja v Prekmurju po zlomu Avstro-Ogrske v luči madžarskega tiska, Božidar Borko pa pripravil zapis o Murski straži. Izpostavljeni so le najvidnejši prispevki, med katerimi ima nenazadnje svojstveno mesto tudi razmišljanje Franca Zadravca o prekmurski revoluciji in Kranjčevi prozi.

Zbornik, ki zanimivo obdobje naše zgodovine ohranja tudi znanemcem, je naprodaj po 600 dinarjev.

Brigita Bavčar

Obisk sindikalne delegacije iz Ingolstadta

Danes dopoldne je sklenila tridnevni obisk v Pomurju 6-članska delegacija sindikatov in uprave tovarne Audi-NSU iz Ingolstadta v Zvezni republiki Nemčiji, ki jo je vodil Franz Maurer, predsednik sindikata v tovarni Audi, kjer je zaposlenih veliko naših delavcev. Na uvodnih pogovorih na občinskem svetu zveze sindikatov v Murski Soboti je bilo poudarjeno zelo dobro sodelovanje med omenjeno tovarno in murskosoboškim gospodarstvom, zato bodo te stike še poglobljali. Nemška sindikalna delegacija si je ob tej priložnosti ogledala tudi proizvodne prostore tovarne mlečnega prahu, se srečala s predstavniki družbenopolitičnih organizacij, obiskala naselje MDA »Goričko 81« v Gornjih Petrovcih in dvojjezično šolo v Prosenjakovcih. Obisk so sklenili v Lendavi, o čemer bomo še poročali.

M. J.

mala anketa

Šolanje jadrskih pilotov

Na letališču aero kluba M. Sobota na Jezerah se te dni usposablja gojenci drugega letnika srednje vojaške letalske šole Maršal Tito iz Mostarja. Skupaj z njimi pa se usposablja tudi tri dekleta in dva fanta domačega aero kluba. Šolanje se odvija na dvosedežnih jadrskih letalih Blanik. Vsak gojenec mora opraviti 50 poletov, preden bo lahko sam poletel, če bo seveda za to že usposobljen. To je začetna šola letenja, ki se odvija na aero zapregi in avtovitlu. Zanimivo je, da gojenci vojaške letalske šole iz Mostarja prihajajo na praktično usposabljanje v Mursko Soboto že od leta 1976. Z dosedanjim delom šolanja sta vodja internata Gustav Ajdič in profesor šole Ljubinko Mitranč zelo zadovoljna. V času šolanja v Rakičanu se bodo gojenci tudi seznanili z družbenopolitičnim in gospodarskim razvojem naše pokrajine, si ogledali tovarno Mura in zdravilišče Radenska ter se srečali s prvoborcem NOB Stanetom Červičem — Bojanom. Kakšni so prvi vtisi šolanja in bivanja gojencev v M. Soboti? O tem smo se pogovarjali z nekaterimi udeleženci.

se mi bo ta želja izpolnila in da bom potem lahko nadaljeval šolanje na vojaški akademiji in se tako usposobil za poklic, ki me je najbolj pritegnil. »

prijeten in zato sem še bolj vesel, da sem se odločil za ta poklic. Žal o mestu Murska Sobota še ne morem govoriti, ker si ga še nisem povsem ogledal. Upam pa, da bom to storil v kratkem. Želim si, da bi se čimprej usposobil za jadrnega pilota. »

Moram reči, da se v zraku zelo prijetno počutim, kar mi daje še več spodbude za usposabljanje. Zato si želim, da bi bila dobra pilotka in da bi preživela čimveč časa v zraku. »

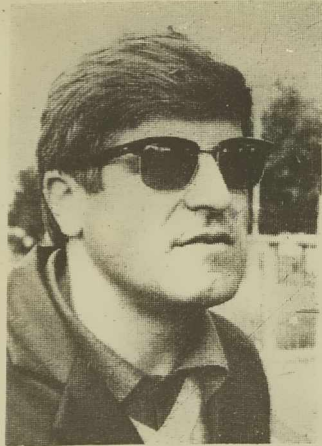

šča je primerna. Sicer pa se dobro počutimo in razumemo, tako da je šolanje kar prijetno. Moja želja je, da bi uspešno prestal to prvo praktično preizkušnjo in postal kasneje pilot našega letalstva. »

Tita v Mostarju. Zelo pa sem zadovoljen tudi zato, ker se med seboj zelo dobro razumemo, čeprav smo se zbrali iz vseh republik. Mislim, da bo tako tudi pozneje. Moja želja je, da bi se čimprej usposobil za jadrnega pilota in uspešno končal študij. »

F. Maučec

HELMUT VIDIC, Panonija Murska Sobota: Prav je, da se napišejo naloge samoupravljalcev v resoluciji, vendar pa je v tem dokumentu še vedno premalo natančno opredeljena odgovornost za uresničevanje sklepov in stališč. To pomeni, da moramo v praksi mnogo hitreje kot doslej preiti ob besedi k dejanjem. Če pri sami nabavi reprodukcijskega materiala bi se to moralo pokazati. Začudila me je ugotovitev o veliki emisiji denarja, na katero delavec zagotovo ni imel vpliva. Predvsem pa je treba že od „zgoraj“ dosledneje izvajati resolucijo, ne pa da gledamo drug na drugega, čeč, tam so nake. Tako ne bomo hitreje uresničevali stabilizacijske politike, za katero se vsi zavzemamo.

Sicer pa je 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije dal velik prispevek k nadaljnjemu razvoju samoupravljanja pri nas, le sprejete zadeve moramo poslej uresničevati z večjo odgovornostjo.

FRANC NEMEČ, Mura Murska Sobota: Če bo tako, kot so sklenili na nedavnem 3. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije v Beogradu, potem bo zares v redu. Zato se je treba v praksi delovnega procesa resnično držati napotil, ki so jih sprejeli delegati, da bi čimprej prešli od besed k dejanjem. Ves čas sem nadvse pozorno spremljal potek dela kongresa samoupravljalcev, ki pomeni brez dvoma pomembno prelomnico v uveljavljanju našega samoupravljanja. Na slehernem koraku se moramo zavedati, da gre v bistvu za stališča delavskega razreda celotne Jugoslavije in za aktivnejšo vlogo sindikalne organizacije v uresničevanju zakonitih o združenem delu, iz katerega izhaja samoupravni proces.

Zlasti so me pritegnile razprave s področja ustvarjanja in razporejanja dohodka, kjer se stvari očitno premilajo na bolje, kako tudi glede kongresne teme pod naslovom „Združeni delavci v delegatskem sistemu“.

MARTIN SRŠA, KOMGRAD Ljutomer: Tretji kongres samoupravljalcev sem spremljal od začetka do konca. Menim, da bo sam kongres prinesel nekatere nove kvalitete v samoupravljalški sistem. Skrajni čas je že, da se o nekaterih stvareh pogovorimo odkrito in postavimo stvari na svoje mesto. To velja za delitev dohodka po rezultatih dela, za delovanje delegatskega sistema in vse ostale stvari, ki so bile in ki so zapisane v resoluciji, ki so jo samoupravljalci sprejeli na kongresu. Prepričan sem, da bomo vsi delavci storili vse, da se smernice zapisane v resoluciji, v resnici v celoti izvršijo. Le tako bo ta največji zbor delavcev-samoupravljalcev dobil tisti pravi pomen. Tudi v pogovoru s sodelavci sem videl, da je kongres vzbudil veliko zanimanje in da so ga skrbno spremljali. Prav je tako, saj bomo le združeni dosegli boljše in lepše rezultate, kar pa se bo vsekakor odrazilo v borbi za našo stabilizacijo. Zavedamo pa se, da se pravo delo prične šele sedaj po kongresu, ko bo potrebno uresničevati in izvrševati smernice resolucije.

FERENC TOPLAK, delavec Petrola, meni, da je dosedanja razvoj samoupravljanja odprl številna vprašanja, ki jih bo potrebno reševati v prihodnje.

Kongres samoupravljalcev Jugoslavije je to dejstvo potrdil, vendar pa dal tudi smernice za razreševanje problemov. Danes je bolj kot kdajkoli potrebno uveljaviti takšne odnose v gospodarstvu, ki bodo sloneli na dohodkovnem povezovanju ter dejanskem odločanju delovnih ljudi o njihovem dohodku. Zavzetost delegatov na kongresu je pokazala, da smo pripravljeni na nove spopade, za hitrejši razvoj samoupravljanja, pa naj gre za gospodarstvo ali negospodarstvo, še zlasti, ko gre za uveljavitev delegatskega sistema v samoupravnih interesnih skupnostih. Te so še preveč oddaljene od odločanja delovnega človeka. Sicer pa je kongres samoupravljalcev Jugoslavije dal močno spodbudo za hitrejši razvoj, sedaj pa je čas, da kongresna sporočila dejansko začnemo uresničevati.

FRANC KUZMA, Petrol Murska Sobota: Po mojem osebnem mnenju ljudi, s katerimi sem se pogovarjal, je minuli tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije veliko prispeval k ugotavljanju dejanskega stanja na področju uveljavljanja samoupravnih pravic, hkrati pa je nakazal tudi nekatere slabosti, ki smo jim pričeli v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugje. Naj omenim samo prepočasno uresničevanje dobro začetane svobodne menjave med združenim delom in interesnimi skupnostmi, kjer bodo potrebni odločnejši koraki. Zavedam pa se, da pomanjkljivosti ne bomo mogli odpraviti čez noč, ampak sčasoma, kar bo kaj kmalu dalo konkretne rezultate. V to sem trdno prepričan. Že doslej so komunisti ogromno prispevali k razmahu našega samoupravnega socialističnega sistema, tako pa bo tudi v prihodnje. Pričakujem večjo odgovornost vsakega posameznika na svojem delovnem mestu, s čimer je povezano vprašanje hitrejšega uresničevanja stabilizacijskih ciljev.

SLAVKO FRANK, Blisk Murska Sobota: Doslej sem s posebno pozornostjo spremljal delo vseh treh kongresov samoupravljalcev Jugoslavije, ki so pomenili nekakšno etapo našega razvoja samoupravljanja. Seveda nam sam kongres ne more dati konkretnih rešitev, kajti uresničevanje smernic je navsezadnje odvisno od slehernega delavca, od neposredne proizvodnje do vodilnih. Zaposleni se namreč še bolj kot doslej dobro zavedajo, da z vsem dohodkom in sredstvi razpolagajo oni sami. Ker zelo natančno poznam zakonodajo, imam občutek, da v neposredni proizvodnji še velikokrat gledajo zgolj na svoje pravice, marsikdaj pa pozabljajo na dolžnosti, ki jih v delovnem procesu čakajo. Imam pa zelo pozitivno mnenje o samem kongresu samoupravljalcev, saj sem zvedel veliko novega, opozoril pa je tudi na nekatere pomanjkljivosti, ki jih moramo čimprej odpraviti. Zlasti pričakujem, da se bodo stvari poslej hitreje spreminjale na bolje, kajti pred nami je daljše stabilizacijsko obdobje.

IZJAVE DELAVCEV PO 3. KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

Vsak naj opravi svoj del naloge v razvoju samoupravljanja

3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, ki je bil resnično pravi kongres akcije, delovni in demokratični dogovor delavskega razreda

MILENA MAROVIČ, TOZD Proizvodnja elektronike in elektromehanike DO Gorenje Elrad: 3. kongres samoupravljalcev je dal nekatere napotke in usmeritve, vendar menim, da je še vedno preveč načelnosti. Vzemimo za primer področje minulega dela, ki bi moralo biti osnova za nagajevanje, pa z zakonom še vedno ni urejeno. Prav to pa ni bržkone vplivalo na zmanjšanje neracionalnih investicij. Skrajni čas je, da se delavci zavemo ne samo naših pravic, ampak tudi dolžnosti in te, ki jih ne izpolnjujejo, pokličemo na odgovornost. Danes se delavci še vse premalo vključujemo v delovanje delegatskega sistema, in tako kljub najširši demokraciji družbe ne uveljavljamo vseh svojih neposrednih interesov. Ne morem trditi, da delavci ne kažejo zanimanja za sodelovanje v procesu sprejemanja odločitev, toda to zahveva največkrat ogromno časa, napora, pa tudi strokovnega znanja. V naši občini, ki je nekje med razviti in nerazviti, se delavci pogosteje odločajo za dodatno zaposlitev in s tem za izboljšanje svojega življenjskega standarda kot pa za delo v samoupravnih organih in delegacijah.

o poteh nadaljnjega razvoja socialističnega samoupravljanja, je za nami. Znova se je potrdilo, da je socialistično samoupravljanje pri nas

ŽARKO REUS, TOZD Proizvodnja nadgradenj DO Avtoradgona: V naši delovni organizaciji smo se na 3. kongres samoupravljalcev dobro pripravili. Sam kongres je bil prekratek, pa tudi v sredstvih množičnega obveščanja se razen z resolucijo, nismo mogli seznaniti z ostalimi sklepi. Te nam je na sejah družbenopolitičnih organizacij posredoval naš delegat. Ko smo analizirali delo kongresa, smo ugotovili, da je bilo premalo govora o dejavnostih posebnega družbenega pomena, o samoupravnih interesnih skupnostih. Vedno govorimo o združenem delu, ob tem pa pozabljamo na negospodarstvo. Stabilizacija ni samo naloga združenega dela, temveč družbe v celoti. Tudi nagajevanje po delu ni dograjeno. Prepričan sem, da še niso v nobeni delovni organizaciji uspeli sprejeti pravilnik, ki bi zajel vse elemente delitve po delu. Še vedno nagajujemo nedelo. In prav na 3. kongresu je bilo lepo povedano, da je potrebno ustrezno vrednotiti kreativno in inovatorsko delo. Pa tudi Zakon o združenem delu še prevečkrat potvarjamo in uporabljamo za zagotavljanje lastnih in ne širših družbenih interesov.

pognalo globoke korenine v zavesti delavskega razreda in postalo odločilen dejavnik naše družbene prakse. Neizpodbitno je dejstvo, ki se ga vse bolj tudi zavedamo, da je delavsko samoupravljanje v več kot treh desetletjih svojega obstoja odločilno vplivalo na spremembe v družbeni in politični ureditvi ter postalo temelj naše socialistične demokracije.

Lahko rečemo, da so vsi trije dosednji kongresi samoupravljalcev potekali v prelomnih trenutkih. Če so se na prvem kongresu samoupravljalcev leta 1957 v Beogradu zavzeli za večji vpliv delavcev pri odločanju o ekonomskih vprašanjih v podjetjih, na drugem kongresu, ki je potekal leta 1971 v Sarajevu, za to, da delavska beseda seže čez tovarniške ograje, pa je nedavni tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije zlasti spodbudil široko akcijo za premagovanje perečih družbenih problemov. Zato mora tokratno kongresno resolucijo, ki jo ni oblikovalo le okrog 1800 delegatov, ampak celotni delavski razred, razumeti za začetek široke dejavnosti, ki mora poslej potekati ne le v združenem delu, ampak tudi v vseh samoupravnih in družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih. To pa pomeni navsezadnje odgovornejše ravnanje za uresničitev velikih ciljev samoupravljanja.

Minuli kongres samoupravljalcev Jugoslavije je bil vsekakor močna spodbuda za to, da bi prešli nekatere slabosti in pomanjkljivosti, ki smo jim pričeli v dosedanjem delovanju samoupravnega sistema. Priprave na kongres in kongres sam so jasno pokazale, da delavci

prav dobro vedo, da je ekonomske težave mogoče reševati le z organizirano skupno akcijo. Pri tem je ogromnega pomena odločnost in pripravljenost delavcev, da se zavzeto, vsak v svojem delovnem okolju, spopadejo z najbolj aktualnimi družbenimi problemi. Zlasti gre za dosledno izvajanje stabilizacijske politike in programa varčevanja na vseh nivojih, kar pomeni, da nihče ne troši preko svojih možnosti. Organizacije združenega dela se morajo vedno bolj obračati k sebi, da same razrešujejo svoje težave, da iščejo svoje mesto na tržišču in da napno vse moči in rezerve za ustvarjanje čim večjega dohodka. Zavedati se moramo še posebej, da ne moremo uvažati več kot imamo deviz, da so naložbe brez kritja nedopustne in da tudi splošna poraba ne sme biti pretirana. Za gospodarstvo in družbo sploh je namreč nesprejemljiv nenehni pritisk za povečanje cen, s katerimi nektari skušajo prikriti svoje slabosti in si prilasčajo plodove tujega dela.

Na najmnogičnejšem srečanju delavcev-samoupravljalcev iz vseh delov naše domovine je bila odločnost delavskega razreda, da prekine s staro prakso, še enkrat jasno potrjena. Konkretno opredeljen resolucijski dokument, o čigar osnutku so razpravljali v vseh delovnih organizacijah, družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih, vliva velik optimizem, da bomo v prihodnje še bolj dosledno uresničevali začetno politiko, ki črpa svojo moč iz delavskega samoupravljanja.

Te misli potrjujejo tudi

nekateri izjave delavcev iz vseh štirih pomurskih občin, ki smo jih te dni povprašali, kaj sploh menijo o 3. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije, kakšna so njihova konkretna pričakovanja, pri čemer pa so tudi kako svojo

ALOJZ GRUT, pismonoša iz Ljutomer: Vse dni trajanja tretjega kongresa samoupravljalcev, ki je bil v Beogradu, sem lahko spremljal, saj je ta največji zbor delavcev bil ravno takrat, ko sem imel dopust. Ne bi govoril in ponavljaj, kaj je bilo povedano na kongresu. To ni potrebno. Važno je le tisto, kar se bo zgodilo po kongresu. Bomo resnično vsi pričeli uresničevati smernice iz resolucije? Moramo, kajti le tako bo naše delo pred kongresom in po njem dobilo tisti pravi smisel. Teme kongresa so tako aktualne, da bolj ne bi mogle biti. Seveda bo vsak delavec poskušal poskrbeti najprej za svoje dobro, to pa bo lahko dosegel samo z boljšim delom, ki prinaša dobre gospodarske rezultate in s tem tudi večji dohodek. Pri tem pa lahko uporabljamo možnosti, ki se mu ponujajo preko delegatskega sistema. Delavec, ki je bil v središču pozornosti, pa ne bi smel biti po kongresu pozabljen. Naša skrb mora veljati in biti usmerjena v pravilno in pravočasno usmerjanje in izvrševanje zahtev, ki so jih postavili delavci.

kritično pripombo. Skupni imenovalac izrečenih besed pa je v tem, da ekonomsko stabilizacijo in razvoj socialističnega samoupravljanja lahko uresničujemo le, če bo vsak delavec opravil svoj del naloge.

VERA AVGUŠTIN, sindikalna delavka v delovni organizaciji INDIP Lendava, sodi, da so sklepi in resolucija 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije dobra podlaga za še hitrejši razvoj samoupravljanja. V delovni organizaciji so že pred kongresom dobera poglobljeno razpravljali o samoupravljanju, zlasti pa o uveljavitvi delegatskih odnosov. Ugotovili so, da so delegati še vse preveč odmaknjeni od baze, da potemtakem čestokrat zastopajo svoja mnenja in ne mnenja večine. Kongres je tudi na to vprašanje dal določene odgovore, sedaj pa bo potrebno le uresničiti sklepe. Delegatski sistem mora postati kvalitetnejši, delegati morajo s pomočjo sindikatov biti tesno povezani z delovnimi ljudmi, da bi resnično lahko prenašali mnenja na zbor skupščine ali skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Sindikalna organizacija v delovni organizaciji se bo potrudila, da bo delegatski sistem bolj zaživel, zato bo pomembno tudi evidentiranje možnih kandidatov za delegate.

Pojo naj ljudje

Bili smo na TABORU slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. In to domala vsi pomurski pevski zbori. Iz lendavske občine sta bila mešana zbora Štefan Raj z zborovodjem Jožetom Kocetom iz Turnišča ter iz Velike Polane zbor Miško Kranjec, ki ga vodi Jože Gerenčer. Ljutomerski predel so zastopali: MEPZ Ivan Kaučič iz Ljutomera, vodi ga Mirko Prelog, mešani zbor iz Veržeja, zborovodja Betka Škrlec, ter moški zbor iz Razkrižja z zborovodjem Daretom Vizjakom. Zastopnika Prekmurcev pa sta bila mešani zbor iz Rogaševca z zborovodjem Štefanom Rožmanom ter mešani pevski zbor iz Murske Sobotice, ki ga vodi Tomaž Kurah.

Obilno zastopstvo, ni dvoma, tudi novincev je vsako leto nekaj! Menda res velja — kdor doživi Šentvid enkrat samkrat, mu ta postane potreba, želja, cilj in nezamenljiv dogodek v njegovi pevski dejavnosti, enako velja za pevce in zborovodje. Zakaj je tako?

Zato, ker je TABOR veličasten, privlačen praznik slovenskega zborovstva, edinstven po množičnosti, ob tem pa mu iz leta v leto raste kvaliteta. Zatoto pa je govoriti o Šentvidu in njegovem TABORU in morda smo povedati, da je letošnji že dvanajsti po vrsti, da je na njem bilo 7600 pevcev v 217 zborih premalo. Samo to še zdaleč ne da prave podobe dogodka. Morda je prepričljivejši TABOROV zemljevid, ker dokazuje, da v dneh praznovanja prepeva ves slovenski živelj od Goriškega, Lendave, Ljutomera, Dolenjske, Notranjske, Primorske, Gorenjske ter italijanskega, avstrijskega in madžarskega zamejstva. Prvi večer je namenjen koncertom v mestih in vasi po Sloveniji. Letos je na njih nastopilo 117 zborov, kar pomeni 4500 pevcev.

Prazničen in mogočen pa je nedeljski nastop. Pomeni splet ljudskih, borbenih in umetnih pesmi, ki jih izvajajo združeni moški, ženski in mešani zbori. Letos so nastopili zbori z najzahtevnejšimi skladbami (Lipar: Ko bom od doma še, J. Jez: Pričakovanje — praznovedba!) a so jih izvedli dostojno, natančno in prepričljivo.

Spominska fotografija pevcev mešanega pevskega zbora Štefan Kovač na jubilejnim — 10. taboru pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, kjer so letos peli že šestič zapored.

TABOR izdaja celo časopis POJO NAJ LJUDJE. Ime časopisa je hkrati tudi geslo shoda, ki kliče po kulturni vzgoji, združevanju množic ob vsem lepem, kar daje zborovsko petje, utrjevanju prijateljstva in miru, ohranjanju slovenske pevske tradicije in njenem kakovostnem dvigu. Navajam tudi misli slavnostnega govornika, pesnika Mateja Bora, v katerih pravi, da se izogibajmo glasbi, ki ustvarja hiperdecibelski hrup okoli nas, zatira pristni slovenski duh in kazi njegovo čustvo. TABOR dokazuje, kakšno glasbeno kulturo in potrebo ima Slovenec, zato ga podpirajmo in krepimo.

Vsakoletna prireditev pomeni uspeh naslednje, je njen zametek. Zagotovilo za obstoj in napredek pa ni samo to, da smo ga nastopajoči vzljubili. Ohranjanje ga tudi iznajdljivost, spretnost in navdušenje organizatorjev. TABOR je deležen tudi vsestranske podpore slovenske javnosti, ZKO in kulturne skupnosti ter domačnosti in gostoljubnosti Šentvidčanov. Najbolj verno se ta kaže na slavnostni povorki, ki se vije skozi vas na prizorišče ob šoli. Vsako lice na svoj način kaže navdušenje in prijaznost, vsa vas je ena sama urejenost in cvetje. Tudi to po svoje ohranja TABOR.

Takšne nepozabne vtise prinašamo vedno, zato ni čudno, da vsako leto znova odrinemo temu dogodku naproti.

Skoraj vsi pomurski zbori smo tudi letos imeli na predvečer samostojne nastope za hvaležno, kritično in navdušeno poslušalstvo. Na tak način pridobivamo veliko prijateljev in tudi pevskih izkušenj.

Tudi zaradi tega NE BOMO IZOSTALI NA NOBENEM TABORU!

T. K.

Zgodovina Lendave v Zborniku

Po več kot dveletnih pripravah je te dni zagledal luč sveta dolgo pričakovani Zbornik občine Lendava. Na svečani predstavitvi te po mnogočem pomembne publikacije, je bilo rečeno, da Zbornik predstavlja nekakšen pregled zgodovine Lendave in občine od prastarih dni do današnjih, to pa bo koristilo vsem, ki se zanimajo za razvoj teh krajev, pa naj gre za razvoj gospodarstva, kulture, šolstva ali kmetijstva. Posebej pomembno je tudi dejstvo, da je v Zborniku podan tudi več kot 30-letni razvoj samoupravljanja v občini. Publikacija, ki jo bo moč dobiti tudi v knjigarni, stala naj bi 150 dinarjev, bo koristen pripomoček tudi sotarjem lendavske občine. Izšla je v nakladi 3000 izvodov, 2000 izvodov je v slovenskem jeziku, 1000 izvodov pa je dvojezičnih.

Jani D.

MALA PLASTIKA

Med nagrajenimi malimi plastikami letošnjega — 5. jugoslovanskega bienala male plastike v soboški Galeriji pri kulturnem centru je tudi delo gorenjskega likovnega umetnika Vinka Tuška iz Kranja. Beseda je o koloristično poslikani mali plastiki, ki jo je odkupilo založniško grafično podjetje Pomurski tisk, avtor pa je malo plastiko imenoval zeleno telo. bb

Kulturni poročevalec

Izšla je junijska, sicer pa po vrsti že 46. številka Kulturnega poročevalca, informativnega glasila Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Posebno težo mu daje uvodni komentar Franceta Forstneriča Kulturni in turizem, kjer avtor poudarja, da »zgodlj ponudbeni« turizem ne računa s tem, da je bistvo kulturnih procesov ustvarjalna (kreativna), ne samo receptivna, sprejemalska udeležba ljudi. Najuspešnejši turistični kraji vedo, kaj to pomeni. Primer je lahko tak: če je turist vesel in hvaležen, ko si lahko sam (v sodelovanju z domačini) peče nekaj na žaru na turističnem pikniku, bo še neskončno bolj ponosen, če bo smel tudi nastopiti s svojo točko na kulturni prireditvi.

Po že ustaljeni navadi je dobršen del prostora v Kulturnem poročevalcu odmerjen ljubiteljski kulturi. Naj še zlasti opozorimo na Povzetek stališč, mnenj in predlogov udeležencev jugoslovanskega posvetovanja na temo »Kulturni amaterizem v Jugoslaviji danes« in na zapis s posveta o mednarodnem kulturnem sodelovanju in izmenjavi in kulturno-prosvetni skupnosti.

Z anketo Prireditve niso vedno na kulturni ravni in pogovorom s profesionalnim tajnikom ZKO Lendava Rajkom Stuparjem o medobčinskem in siceršnjem sodelovanju ZKO v Pomurju ZKOS želi dognati, kako je z ljubiteljskim kulturnim delovanjem širom Slovenije, obenem pa skuša — posebej v anketi — pretehtati, kje, na katerih področjih sta si blizu oziroma se (še) razhajata kultura in turizem. Kot prejšnja se tudi ta številka glasila ZKOS loteva nekaterih jezikovnih vprašanj.

Veliko zanimivega in koristnega branja se bralstvu obeta v rubrikah Novo-zanimivo, Moje (naše) ljubiteljsko popotovanje. Sprašujete-odgovarjamo. Kulturna zveza se predstavi — tokrat je to ZKO Izola — in Kulturno društvo se predstavi. Da gre za informativno glasilo, pričajo med drugim tudi sporočila o prireditvah, o tem, kaj se dogaja po kulturnih organizacijah v Sloveniji, gostovanjski ponudbi, in vrsta drugih informacij.

B. Žunec

ZELENO TELO

Knjiga med delavci Mure

V sklopu kulturnega praznika so v MURI organizirali bralno akcijo, ki bo trajala do meseca oktobra — meseca knjige. V zvezi s to akcijo so v omenjeni delovni organizaciji odprli dve novi knjižnici. Poleg knjižnice v TOZD Oblačila, kjer je delovala knjižnica že dve leti, so organizirali novo knjižnico v klubskih prostorih delovne organizacije in v TOZD Ženski plači, kjer se je sorazmerno mladi delovni kolektiv aktivno vključil v bralno akcijo. Vsekakor pa težijo za tem, da v najkrajšem času ustanovijo še knjižnici v TOZD Ženska oblčila in v TOZD Perilo. Opažajo namreč, da delavci mnogo pogosteje segajo po knjigi, če jim je bliže, se pravi v TOZD, v kateri delajo.

Bralna akcija je stekla in odziv je kar zadovoljiv, saj se je vanjo vključilo precej delavcev. Zelo pozitiven odziv delavcev na bralno akcijo je v TOZD Ženska oblčila, kjer so se očitno vključili v akcijo tudi družbenopolitični funkcionarji in nanjo opozarjali na sleherni seji. Zlasti so se zanjo prizadevale tovaršice iz TOZD Ženska oblčila.

Vsa podrobna navodila v zvezi z akcijo so bila podana na svečani otvoritvi razstave knjig v sklopu kulturnega praznika, podrobna navodila pa so bila podana tudi v internem glasilu »NAŠE DELO«. Bralna akcija je vezana na knjižne nagrade, zato se vanjo vsekakor spleča vključiti.

Bralna akcija ima tudi zastavljene določene naloge in pravila. Širile so se govorice, da bo treba vsebino prebranih knjig pripovedovati pred strogo komisijo, nekako tako kot za bralno značko ali za obvezno branje v šoli. Prav to je bil tudi vzrok, da se je v začetku vključilo v to akcijo le nekaj delavcev. Seveda so bile take govorice vzrok za neuspeh. Povedano je bilo, da bodo vodili člani sveta Dobre knjige s člani akcije spontan razgovor. Glavni in edini cilj te akcije naj bi bil v tem, da bi delavce za knjigo v čim večjem številu zainteresirali in nanjo navadili. Vsekakor je pred nami dejstvo, da je razgledan in načitan delavec tudi dober samoupravljalca, ki zna preudarno in domiselno gospodariti in odločati za blaginjo svoje delovne organizacije in delavcev, ki so v njej zaposleni. Zato so prizadevanja te delovne organizacije za uspeh akcije velika. Tako so imeli tudi 19. junija prvo srečanje z bralci — člani sveta »Dobre knjige«, ki je nosilec te velike akcije. Akcija je kar dobro uspela in razgovor z bralci je bil spontan in prisrčen. Gost tega razgovora je bila pisateljica tovaršica Dragica Kolmančič, ki je prisotnim spregovorila o pomenu knjige in branja. Vsi udeleženci razgovora so bili prijetno presenečeni, ko jim je direktor Pomurske založbe tovaršice Jože Ternar razdelil knjige in značke Pomurske založbe. Sleheri bralec je odhajal z razgovora zadovoljen in s prijetnimi vtisi. Vsi tisti bralci, ki se razgovora zaradi pomanjkanja časa niso mogli udeležiti so obžalovali. Ponovna taka akcija bo zopet po dopustih v mesecu avgustu, sklepna pa v mesecu oktobru. Ob koncu bodo dobili bralci, ki bodo prebrali največ knjig, lepe knjižne nagrade.

V delovni organizaciji MURA nenehno vabijo delavce, naj se vključijo v akcijo in opozarjajo, da so materialne dobrine samo delna zadovoljitev človekovih potreb, da človek potrebuje tudi duševno hrano.

M. R.

Spomini na Frana Miklošiča

V nedeljo so v Radomerščaku, rojstnem kraju največjega evropskega jezikoslovca — slavista Frana Miklošiča, odprli spominsko sobo v njegovi rojstni hiši.

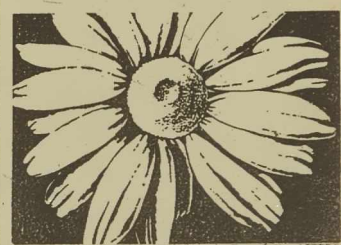
Fran Miklošič je oče primerjalne slovnice slovanskih jezikov, bil pa je tudi profesor na dunajski univerzi. Fran Miklošič je bil vsestransko izobražen znanstvenik, saj je doštudiral filozofijo, pravo, bil je bibliotekar na Dunaju (takrat se je spoznal tudi z Jernejem Kopitarjem) ter se končno posvetil tudi slovničarstvu. Napisal je 34 samostojnih del v 44 zvezkih. Med drugim je proučeval tudi albanščino, romunščino, novogrščino, turščino, madžarščino in ciganska narečja. Bil je dober prijatelj tudi z Vukom Karadžićem.

V spominski sobi Frana Miklošiča so razstavljeni predmeti in fotokopije iz njegovega življenja in dela. Obnovo in odprtje pa je omogočila Kulturna skupnost Ljutomer.

D. L.

kulturni koledar

ČETRTEK, 2. JULIJA
MURSKA SOBOTA — Ob 20. uri se na grajskem dvorišču v okviru 2. soboškega kulturnega tedna pričinja gledališki večer. S komedijo Bolha v ušesu avtorja Georgesa Feydaudaja gostuje amatersko gledališče Slava Klavara iz Maribora.

PETEK, 3. JULIJA
MURSKA SOBOTA — Sklepni večer 2. soboškega kulturnega tedna, ki je obenem predvečer dneva borca bo v znamenju slavnostnega govora podpredsednika izvršnega sveta skupščine občine Murska Sobota Petra Brunca in oderskega Intervjuja, ki ga bosta vodila Julka Bezjak in Ljubo Kralj — člana kulturno-umetniškega društva Ivan Kaučič iz Ljutomera. Prireditel na grajskem dvorišču pa bo dopolnil še nastop dveh mladinskih zborov: Kormendškega iz sosednje Madžarske ter domačega, pevskega zbora Srednješolskega centra.

RADENCI — V Kongresni dvorani hotela Radin bo ob 20. koncert absolventov glasbene šole iz Maribora.

NEDELJA, 5. JULIJA
RADENCI — Poletne dopoldneve bo med 10. in 12. uro v znanem zdraviliškem mestu peštril ansambel Jožeta Baranje. Koncert ciganske glasbe bo v glasbenem paviljonu.

PONEDELJEK, 6. JULIJA
RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin bo odprtje razstave akademskega slikarja Albina Lugariča. Avtor se je pridružil krogu slikarjev v severovzhodni Sloveniji na začetku petdesetih let, v času ko je povojno mariborsko slikarstvo krepkeje zaživelo. Lugarič se izraža z barvo, ki jo nanaša na platno ali lesenit s širokimi in krepkimi potezami. Tokratna predstavitev s svojim vsebinskim motom prikazuje pretežno kmečka dela, čeprav je akademski slikar sicer bolj znan kot krajinar.

razstave

MURSKA SOBOTA — V Galeriji pri kulturnem centru je na ogled 5. jugoslovanski bienale male plastike, razstavljene pa so tudi risbe. V muzeju si lahko ogledate stalno zbirko, v kateri so posebej zanimive: arheološka, etnografska in zbirka NOB, razstavljen pa je tudi pregled pomurske likovne umetnosti.

LENDAVA — Galerija Lendava je zaradi obnovitvenih del zaprta, tako da si likovno in muzejsko zbirko lahko ogledate šele po 3. avgustu, ko bodo dela predvidoma zaključena.

knjige

USPEŠNICE tega tedna v prodajalni Dobra knjiga v Murski Soboti so: OREL IN KORENINE znanega avtorja Louisa Adamiča (delo je izdala državna založba), Marko Pavček je napisal Z VSAKO PESMIJO ME JE MANJ (publicirala ista založba), ZIVE POVESTICE Nade Kraigher pa je izdala Partizanska knjiga Ljubljana.

Enajst sanacijskih zapovedi

Temeljna organizacija združenega dela Petrokemija v Lendavi je lansko poslovno leto končala z okoli 126 milijoni dinarjev izgube. Trije osnovni vzroki so vplivali nanjo: neusklajene cene, obresti na kredite in zastoji v proizvodnji. Delež obresti na kredite v strukturi cene metanola znaša kar 16,4 odstotka, da o neusklajenosti cene med surovino in končnim izdelkom — metanolom, ne govorim, ker smo o tem že večkrat poročali. Velik delež pri izgubi pa imajo tudi zastoji v proizvodnji.

Lani so jih imeli kar 12, vsak pa jih je veljal kar 220 milijonov starih dinarjev. Kako pokriti izgubo, oziroma kako odpraviti vzroke? V delovni organizaciji so pred nedavnim sprejeli enajst ukrepov, ki naj bi prispevali k boljšemu poslovanju, predvsem pa odpravili vzroke, ki so vplivali nanjo.

Z vrtnanjem glokokih vrtnin ne petišovskem polju, eno vrtno bodo začeli vrtnati že v prihodnjem mesecu, naj bi dosegli takšne količine lastnega plina, da bi ob primerni ceni lahko sanirali stanje v TOZD. Na nivoju republik Slovenije in Hrvaške naj bi se dogovorili o koriščenju plina iz sosednje Hrvaške. Uskladili naj bi cene, in sicer tudi na podlagi samoupravnega dogovarjanja s kupci. Da bi odpravili zastoj v proizvodnji, je potrebno zagotoviti nemoteno oskrbo z električno energijo, to pa pomeni, da bi bilo potrebno kar najhitreje postaviti nov 110 KV daljnovod Ljutomer—Lendava. Med pomembne ukrepe sodi tudi proizvodnja specialnih lepil in drugih produktov iz metanola in formalina, kar bi bolj ovrednotilo delo in znanje. Povečati bi bilo potrebno tudi proizvodnjo izolacijskih materialov na osnovi dohodkovnih odnosov z združevanjem dela in sredstev. Omenil sem že težave pri odplačevanju domačin v tujih kreditih. Te bi bilo potrebno prenesti na daljše obdobje.

Med ukrepi imajo pomembno mesto tudi varčevalni programi, boljša organizacija dela, boljša izraba delovnega časa, posodobitev notranjega transporta. Ker je za metanolom na tujem tržišču veliko povpraševanje, je v začetku lanskega leta ugodno stekel izvoz, vendar je bil zaradi nizkih cen zmanjšan. V INA-Nafti vidijo rešitev v znižanju cen plina za proizvodnjo metanola za izvoz, pri tem pa seveda rabijo pomoč širše družbene skupnosti.

Ukrepi, ki so jih sprejeli, seveda zavezujejo tudi druge dejavnike, ne samo delovno organizacijo, saj ta v nekaterih zadevah ostane nemočna. Pomoč širše družbene skupnosti pa mora biti prisotna tem bolj, ker se je gradnja rafinerije zaustavila, novih programov pa še vedno ni, to pa bi lahko vplivalo na malodušje tega največjega delovnega kolektiva v lendavski občini.

Jani D.

Sožitje ob odprti meji

Poročali smo že o regijskem posvetu o mednarodnih odnosih in sodelovanju, ki ga je organiziral pomurski medobčinski svet SZDL v Ljutomeru na pobudo organov za področje zunanje politike pri CK ZKS. ZSS in RK SZDL. Tokrat bi radi opozorili na nekatera od pomembnejših vprašanj in ugotovitev, na katere so v tvorbi in obširni razpravi opozarjali tudi razpravljalci.

Zunanja politika je druga stran medalje notranje politike. To je dejstvo, ki se ga je treba posebej zavedati. S tega vidika bi se dalo malo-obježno sodelovanje regije s sosedama, Avstrijo in Madžarsko, še bolj razvijati. Očitno pa globalna ekonomska politika naše države tega ne dopušča in regionalni dejavniki so — kot je bilo povedano — v bistvu nemočni ali vsaj brez posebne vloje. Prav malo-obježni blagovni menjavi bi morali dati večji poudarek in ugodnejši položaj, kajti pri tem gre za dogovorjen obseg poslovanja in je tako možnost, da bi prišlo do primanjkljaja skorajda izključena. Tudi vsakovrstne kooperacijske pogodbe z avstrijskimi in madžarskimi

partnerji — v tej zvezi ome-nimo posle, sklenjene z Avstrijo na mednarodnem kmetijsko-živliskem sejmu v Gornji Radgoni — se spričo administrativnega reševanja rade zavlečejo in je treba leto in več čakati na vsa mogoča dovoljenja. Skratka, dobro znane omejitve na področju zunanjetrgovinske menjave so ta, za Pomurje izredno pomemben del gospodarstva, v precejšnji meri okrnile, kar nikakor ni in tudi ne more biti v prid krepitvi gospodarskih in političnih vezi med regijo in sosednjima državama. Sožitje, kakršnemu smo sicer že dalj časa priče v tem delu naše ožje domovine — najomenimo le podatek, da so stiki med lendavskimi sindikati in županjskim svetom Zala na Madžarskem stari že 20 let — se prav zaradi omenjenih težav ne more povsem razmahniti in spoznanje o odprtosti meji le zlagoma prodira med delovne ljudi in občane na območju »treh svetov«, na območju, ki ima najdaljšo mejo v Sloveniji (z Avstrijo in Madžarsko) v dožini 176 kilometrov.

Predstavniki regijskih in občinskih družbenopolitičnih organizacij ter medob-

činske gospodarske zbornice so ob že navedenem ugotovljali, da je pri podružbljanju zunanje politike odprtih še veliko vprašanj. Na forumih se ne bo dalo podružbljati, temveč pre-tvsem skozi programiranje in planiranje, vendar spet ne le na ravni raznih komisij, svetov in koordinacij pri občinskih družbenopolitičnih organizacijah, ampak zlasti v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, kjer podružbljanje še ni sestavni del celokupnih odnosov. Gre torej za osveščanje, za to, da delovni ljudje in občani spoznajo, da je možno vplivati na oblikovanje mednarodnih odnosov in sodelovanje. Jasno pa je, da bo treba še veliko več storiti na informativno-propagandnem delovanju s poudarkom na odprtosti in zlasti zkoristiti izkušnje, ki smo si jih v Pomurju že doslej nabrali pri dokaj razvitem družbenem sodelovanju z našimi sosedi. Vsekakor pa se bo tudi njuno — to je sicer problematika zase — pogumneje lotevati vprašanj, ki zadevajo vračanje in zaposlovanje naših delavcev, i so na začasnem delu na tujem.

Branko Žunec

Na pragu akcijskega leta

Začenja se letošnje brigadirsko poletje, ko bo prostovoljno delo mladih doseglo brez dvoma še večji razmah kot prejšnja leta. Družbeni dogovor o mladinskih delovnih akcijah, ki so ga zainteresirani subjekti podpisali za srednjeročno obdobje 1981—1985, daje upravičeni optimizem. Dejstvo je, da je mladinsko prostovoljno delo z vsvo svojo širino že prestopilo okvire mladinske organizacije in da je celotna družbenopolitična skupnost, iz katere brigada odhaja na akcijo, odgovorna za njen uspeh. Tudi v Pomurju lahko trdimo, da smo s skupno akcijo družbenopolitičnih organizacij in drugih subjektov v posameznih občinah dosegli predvsem boljše in ustreznejše kadrovske in vsebinske priprave na mladinske delovne brigade. Prizadevanje, da bi mladinske delovne akcije kar najbolj prilagodili željam in potrebam mladega človeka, je vsekakor najbolj tehtno pojasnilo, zakaj je iz leta v leto vse več tistih, ki želijo stopiti v akcijske vrste.

Letos bodo pomurski brigadirji sodelovali na številnih zveznih in republiških delovnih akcijah, kjer bodo fantje in dekleta zagotovo znova dosegli zavidljive delovne in siceršnje učinke, ki bodo še bolj poglobili bratske vezi naših narodov in narodnosti. Ne pravimo zaman, da postajajo mladinske delovne akcije vse bolj prava samoupravna praksa mlade generacije. In kje bomo letos lahko srečali mlade brigadirje iz lendavske, ljutomerske, gornjeradgonske in murskosoboške občine?

V obsebnih pripravah na letošnje delovne akcije je občinska konferenca zveze socialistične mladine v Lendavi skupno s centrom za mladinske delovne akcije organizirala več enodnevnih in dvodnevnih akcij, zlasti pri spravi sladkorne pese, ki so pomenile nadvse dobro pripravo mladih na prihodnje akcije. Kar 55 brigadirjev iz lendavske občine je prijavljenih za mladinsko delovno brigado „Ljudska pravica“, ki bo v času od 10. julija do 5. avgusta sodelovala v drugi izmeni na zvezni mladinski delovni akciji „Nova Gradiška 81“. Tam bodo opravljali dela predvsem na komunalnih objektih. V avgustu bodo poslali šest brigadirjev na Madžarsko, enega pa v Tunis, torej v mednarodni mladinski delovni brigadi, ki jo organizira republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije. Nekaj možnosti je tudi za delo na Slovaškem.

Že 4. julija bodo v ljutomerski

občini pripravili občinsko mladinsko delovno akcijo, ki bo sicer samo enodnevna — mladi bodo pomagali pri okopavanju sladkorne pese — vendar pa nadvse dobra priprava brigadirjev na republiško mladinsko delovno akcijo. Čez 40 mladih iz ljutomerske občine bo namreč od 19. julija do 8. avgusta sodelovalo na republiški mladinski delovni akciji „Brkini 81“. V treh tednih bodo skušali kar največ narediti pri izkopu jarkov za vodovod, popravilo cest in podobnem. Po vrnitvi se bodo ti brigadirji, združeni v delovni brigadi „Janko Ribič“, udeležili še petdnevne mladinske delovne akcije v Razkrižju, kjer bo šlo za izkop jarkov za vodovod, istočasno pa bo ena brigada

pomagali pri obnovi gradu, čiščenju okolice Negovskega jezera itd. Izmenjali pa bodo tudi pet brigadirjev s pobrateno brigado „Petar Drapšin“ iz Mladenovca na zvezni mladinski delovni akciji „Vlasina 81“. Nekaj brigadirjev pa bo delovalo v regijski brigadi na Madžarskem.

Pri občinski konferenci zveze socialistične mladine v Murski Soboti je ustanovljena stalna brigada, ki je skupno s srednješolci, osnovnošolci in pripadniki JLA opravila udarniško akcijo v Bokračih. Sicer pa se že od 28. junija (trajalo bo do 18. julija) nahaja brigada „17. oktober“ na republiški mladinski delovni akciji „Kobansko 81“. V

da delala na Kamenščaku pri izkopu obcestnih jarkov. V skupni pomurski brigadi, ki bo od 9. do 22. avgusta sodelovala na Madžarskem pri postavljanju železniške proge, pa bosta tudi dva ljutomerska mladince. O izrednem odzivu priča kar 90 prijav pionirjev in mladincev, ki se želimo udeležiti ene izmed akcij.

Gornja Radgona bo poslala 40 brigadirjev, pridružilo se jim bo tudi pet mladih iz pobratene občine Mladenovca, na republiško mladinsko delovno akcijo „Bela krajina 81“, in sicer v tretjo izmeno od 19. julija do 8. avgusta. Razen tega pa bodo v Negovi še četrti organizirali štirinajstodnevno lokalno mladinsko delovno akcijo, kjer bo v okviru brigade Janko Jurkovič-Jovo sodelovalo kar 70 mladih iz gornjeradgonske občine; imeli bodo pionirsko in mladinsko brigado. Skupno s krajevno skupnostjo Negova bodo tudi letos

prvi izmeni, skupno z mladimi iz občin Ljubljana-Siška, Lenart, Ormož, Sevnica in člani Glasbene mladine Slovenije, na Remšniku v občini Radlje ob Dravi delajo pri melioraciji kmetijskih zemljišč, pomagajo kmetom pri gradnji gospodarskih poslopj ter ureditvi cest do hribovskih zaselkov. Brigado „Stefan Kovač“ pa čaka v drugi izmeni od 4. julija do 1. avgusta zvezna akcija na Kozjanskem, kjer bodo opravljali dela pri izgradnji in popravilu cestnega in vodovodnega omrežja v občinah Sentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah. V tretji izmeni od 5. avgusta do 31. avgusta pa bodo skupno s pobrateno občino Paračin sodelovali v brigadi „Bratstvo-enotnost“ na zvezni akciji „Sava 81“ v Zagrebu. Avgusta pa jih bo nekaj odšlo tudi na Madžarsko, za kar je koordinator akcije republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije.

Milani Jerše

PRIPRAVE NA VOLITVE

DOBRO ZASTAVLJENE

Predvsem kasni sprejem novega zakona o volitvah, ki poleg tega v predlogu ni dovolj dorečen glede odpo-klica delegata ali delegacij, evidentiranje delegatov še ni trajna skrb v mandatsnem obdobju in pri kadrovskih postopkih je veliko neusklajenosti in dvotirnosti. To je le nekaj pripomb, na katere so na svoji zadnji seji opozorili člani predsedstva pomurskega medobčinskega sveta SZDL, ki so se sicer dokaj kritično opredelili do priprav na spomladanske skupščinske in delegatske volitve prihodnje leto. Kljub temu pa so — kot se je dalo razbrati iz razprave — prvi del priprav na volitve dobro zastavili. Zlasti, kar zadeva oblikovanje potrebnih koordinacijskih odborov, komisij, izdelavo tako imenovanih seznamov kadrovskih potreb, opomnikov in podobno. Zato pa so s časom sila na tesno v organizacijah združenega dela, kjer je — kot vemo nosilec aktivnosti sindikat — in v krajevnih skupnostih, kjer je nosilec SZDL, in se kot dodatna težava pojavlja problem sredstev, ki so jih za te namene le redkokje planirali. Problem zase so evidence, saj so domala povsod pomanjkljive in jih bo treba — brez zapletenega administriranja

kajpada spet ne bo šlo — skrbno dopolniti. Le tako bo namreč mogoče zagotoviti ustrezno strukturo (ženske, mladina) v novi delegatski garnituri.

Ob vsem tem so predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij opozorili še na nekatera druga vprašanja, ki se pojavljajo v tem prvem delu priprav na spomladanske volitve. Med drugim na še prisotne nejasnosti in ugičanja glede dolžine mandata, zmedo pri oblikovanju delegacij in konferenc delegacij in navsezadnje tudi, kakšen bo ključ pri sestavi delegacij v novih organizacijah združenega dela. Glede novo oblikovanih šestih krajevnih skupnosti v mestu Murska Sobota naj poudarimo, da so ustrezne evidence že pripravljene. Velja poudariti, da se bo treba v spomladanskih volitvah leta 1982 spomniti izkušenj iz leta 1978, veliko več storiti pri evidentiranju in delegiranju delegatov v skupščinske zbore občinske skupščine in — kar je predvsem pereče — v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, nena-zadnje pa tudi za najdogovornejše funkcije na ravni regije, republike in zveze.

B. Žunec

VEDNO DRAŽJA STREHA NAD GLAVO

O povišanju stanarin, prodajni ceni kvadratnega metra iskanih stanovanj in novih predpisih stanovanjskega gospodarstva.

Stanarina je pomembna postavka v družinskem proračunu in njen dvig v času dopustov nič kaj spodbuden za tiste stanovalce in hišne svete v soboški občini, ki so pred dnevi prejeli obvestilo o povišanju stanarin za 25 odstotkov. Podobno povišanje stanarin in prispevka etažnih lastnikov se obeta s pričekom naslednjega meseca tudi v ostalih treh pomurskih občinah, s tem, da bo v lendavski občini ta odstotek nekoliko nižji, v občini Gornja Radgona pa višji. Kar 33 odstotkov več bodo morali odšteti stanovalci v tej občini, ki se je morala poslužiti odloka, ker ji v prvem zagonu ni uspelo podpisati samoupravnega sporazuma o postopnem prehodu na ekonomske stanarine. Od dogovora pa odstopajo tudi ostale občinske samoupravne stanovanjske skupnosti, ki ugotavljajo, da vzdrževanje stanovanj in vse kar so si zadale, znaša ob skokovitem naraščanju cen več, kot pa se steče sredstev.

Tako povišujejo stanarine v skladu s svojimi petletnimi plani ob soglasju skupnosti za cene in gospodarijo vsaka po svoje. Plod takega dela so neenotne stanarine, ki niso značilne le za pomurske, ampak tudi ostale občine v Sloveniji. Razpon je velik, in tako se stanovalci dvosobnega stanovanja brez centralne kurjave v Kamniku upravičeno sprašujejo, čemu plačujejo za svojih 60 kvadratnih metrov 1057 dinarjev, na Jesenicah pa le 608 dinarjev, ob istih pogojih in vrednotenju stanovanja. V Pomurju k sreči takih razlik ni, saj je pred povišanjem stanarin tako stanovanje v Murski Soboti znašalo 762 dinarjev, v Ljutomeru 730 dinarjev, v Lendavi 866 dinarjev in v Gornji Radgoni 744 dinarjev. Po predvidenih povišanjih bodo razlike večje, zato se pojavlja vprašanje, zakaj neenotni časovni pristopi, različni odstotek povišanja stanarin, kljub dogovoru o povprečnem povišanju za 20 odstotkov, ter druge nepravilnosti, ki so razlog nezadovoljstva med stanovalci.

V občini Murska Sobota k sreči (ali pa tudi ne) stanuje v družbenih stanovanjih le 9 odstotkov prebivalcev ali 11 odstotkov gospodinjstev, med katerimi jih je nekaj tudi socialno ogroženih. V takih primerih se zviševanje stanarin ne izvaja v celoti. Družine z nižjimi osebnimi dohodki imajo subvencionirana stanovanja, poleg tega pa je osnova za izračun znosnih stanarin za 51 odstotkov revalorizirana, kar pomeni, da se ob pričujočem povišanju stanarin upoštevata obe povišanji v preteklih dveh letih. Kljub temu pa stanarine naraščajo, kakor se vrtoglavo dvigajo tudi stroški za vzdrževanje stanovanj; to, koliko stanejo nova stanovanja, pa je tako poglavje zase.

Po podatkih za mesec maj, je končna prodajna cena znašala (za kvadratni meter) v soboški občini 17.312 dinarjev, v Lendavi 18.000 dinarjev, Gornji Radgoni 18.787 dinarjev, v občini Ljutomer pa v tem času niso gradili. Izehodišna cena za kvadratni meter stanovanjskega objekta, ki ga bodo predvidoma pričeli graditi v juliju, bo 20.300 dinarjev.

Prav toliko, če ne še več, pa bo potrebno odšteti za kvadratne metre novih stanovanj tudi drugod. Saj naj gornji podatki o prodajni ceni ne zavajajo preveč, kajti omenjena je prečiščena cena brez komunalnih pritliklin, ki jih mora bodoči stanovalci prav tako plačati in pomenijo globlji poseg v žep. Posebej v Črnomlju (če primerjamo še cene v republikah), kjer je bila majska končna prodajna cena 24.700 dinarjev za kvadratni meter, kako neznaten delež stanovanja je le-ta in koliko takšnih deležov je potrebnih za streho nad glavo, pa najbolj vede tisti, ki čakajo na stanovanje ali so se odločili za reševanje stanovanjske problematike z individualno gradnjo. V svetu ob Muri je zasebnih gradenj veliko, saj je hišica z zelenjem naokoli sanja večine Pomurcev, pa tudi drugih, kot potrjujejo posamezne sociološke študije, čeprav je ne le gradnja, ampak tudi vzdrževanje takih hiš drago, posebej, če jih že načenja zob časa.

Za vse, ki zasebnih hiš nimajo, in domujejo v družbenih stanovanjih, pa so pomembni na novo sprejeti predpisi o gospodarjenju s stanovanji. Izehodišni sta v januarju sprejeli zakon o stanovanjskem gospodarstvu ter v maju podpisani družbeni dogovor o skupnih osnovah za zagotavljanje družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu. Oba akta zahtevata od samoupravnih organov stanovanjske skupnosti velike naloge, ki jih bo po besedah Žige Verena, tajnika samoupravne stanovanjske skupnosti soboške občine, potrebno izpeljati do konca leta. Gre namreč za spremenjen način gospodarjenja, katerega osnova je prenos odgovornosti in večanja vloge stanovalcev pri odločanju o gospodarjenju s stanovanjsko hišo. Pri tem bodo odločilnega pomena skupnosti stanovalcev posameznih stanovanjskih hiš, ki bodo kot pravne osebe poslovale povsem samostojno. Seveda pa bo za ta prehod potrebno veliko skupnega dela in znatnih naporov tako s strani samoupravnih organov stanovanjske skupnosti, kot samih stanovalcev oziroma sedanjih hišnih svetov, kateri povsod niso zaživi v pravi meri.

Brigita Bavčar

Kmetijska manifestacija in razstava živine v Šalamencih

Kljub temu, da je toča v zadnjih letih dvakrat prizadejala območje občine Murska Sobota, je v zadnjem času napredek kmetijske proizvodnje velik. Iz leta v leto se povečujejo tudi površine na katerih raste sladkorna pesa. Črnogledi so prerokovali, da bi naj pridelovanje te industrijske rastline vplivalo na zmanjševanje krmne baze, in tako negativno vplivalo na rejo goveje živine. Vendar prav do konca leta 1980 beležimo stalno povečanje govedorejske proizvodnje. Dasiravno s tega območja letno prodajo precej klavne goveje živine in prašičev, se število odkupljenih klavnih govedi v preteklem letu niti ni zmanjšalo niti povečalo. Povečala pa se je skupna teža odkupljenih živali in sicer za 10 odstotkov. V zadnjih letih se je posebno povečala proizvodnja mleka, tudi za 10 odstotkov.

Ta napredek je zaradi večjega zanimanja družbe za kmetijstvo in naporov KZ Panonka. V minulem obdobju so kooperanti KZ PANONKA dobili preko svoje Hranilno-kreditne službe ogromna finančna sredstva v obliki ugodnih kreditov za modernizacijo kmetijskih objektov, nabavo mehanizacije, za nasade in za drugo. Samo v letu 1980 so za te namene dobili preko 12 starih milijard dinarjev, od tega, odpade večji delež za gradnjo kmetijskih objektov. K temu napredku so v veliki meri prispevali svoje tudi kmetijski strokovnjaki KZ in ŽVZ Murska Sobota.

S skupnimi prizadevanji je uspelo, da imamo danes na območju občine preko 1.500 moderniziranih kmetijskih obratov od skupaj 12.000 kmetij, koliko jih imamo v občini M. Sobota. Ravno te so največ storile za napredek kmetijske proizvodnje. Za ilustracijo naj navedem samo podatek oziroma delež teh kmetij pri proizvodnji mleka. V letu 1979 so odkupili 24.777.970 litrov mleka, v letu 1980 pa 27.345.785 litrov. Od 6.777 kmetij, od katerih so v preteklem letu odkupili mleko, odpade na kmetijo 4.035 litrov in na 1 kravo 1.525 litrov. Od moderniziranih in specializiranih kmetij, ki jih je 1.834 (26,5 % proizvajalcev mleka, ki redijo 38 % krav) so pa odkupili 55 % mleka. Pri katerem pride na kmetijo 8.500 litrov in na kravo 2.270 litrov. Kmetijski strokovnjaki KZ PANONKA in ŽVZ Murska Sobota so se zato odločili, da analizirajo dosedanje metode dela in uspehe pospeševanja kmetijske proizvodnje. V ta namen za začetek v vsaki temeljni zadrugi organizaciji KZ PANONKA izberejo po eno najboljšo vas, kjer so v preteklem obdobju dosegli največji napredek. V teh vaseh po analitičnih ocenah naj dobijo model dela za pospeševanje kmetijstva določene TZO.

Na področju TZO Murska Sobota so ugotovili, da so v vasi Šalamenci v preteklem obdobju dosegli največji napredek. V ta namen bodo ocenili in ovrednotili ukrepe in uspehe v celotni rastlinski in živalski proizvodnji. Po podatkih so v tej vasi dosegli izreden napredek v govedoreji. V vasi je 81 kmetij, od katerih je 76 blagovnih proizvajalcev. V zadnjem času pa so modernizirali 23 kmetij.

V zadnjih dveh letih je govedorejska proizvodnja v tej vasi na vseh kmetijah in na moderniziranih bila dosežena:

Leto	Št. kmetij	Obd. zemlje ha	Prodaja			
			krav	mleko	pit. gov.	pl. goved
1979	vseh kmet. 76	320	205	405.403	145	12
1980	vseh kmet. 76	320	240	551.713	127	19
1979	moderniz. 23	164	99	253.488	90	12
1980	moderniz. 23	164	126	277.733	96	19

Največji delež govedorejske proizvodnje v tej vasi odpade na modernizirane kmetije, kar je razvidno iz naslednje primerjave:

Leto	kmetij	Odkup mleka				Pit. goved			
		na kmetijo	na kravo	skup.	moder.	na kmet.	na obd. zemljo	skup.	moder.
1979	76	23	5.334	11.021	1.977	2.560	1,9	3,9	0,45
1980	76	23	7.259	12.075	2.298	2.204	1,7	4,1	0,40

Napredek govedorejske proizvodnje v vasi Šalamenci je še bolj očiten, če to primerjamo z isto proizvodnjo v TZO M. Sobota ali s celo KZ PANONKA v letu 1980:

	Odkup mleka v l.				Pit. govedo na obd. zemljo	
	na kmetijo	na kravo	obd. zemljo	kom.	kg	
KZ PANONKA	4.109	1.525	656	0,25	134	
TZO M. SOBOTA	5.187	1.880	786	0,36	167	
Vas Šalamenci	7.259	2.298	1.724	0,39	211	
Moderniz. kmet. Šal.	12.075	2.204	1.693	0,58	310	

Gornja primerjava kaže, da je proizvodnja mleka in pitane govedi v celi vasi Šalamenci daleč večja, kakor je to v KZ PANONKA ali pa v TZO Murska Sobota. Posebno pa je visoka prireja mleka in pitane govedi na 1 kmetijo na moderniziranih, preusmerjenih kmetijah. Važno je, da se je povečal osnovni stalež govedi — krav molznic v celi vasi za 35 komadov ali za 8,5 odstotka na moderniziranih kmetijah pa za 27 komadov ali prav tako za 8,5 odstotka. V tem času se je povečal tudi stalež rodovniških krav. Zato so v preteklem letu lahko rejci prodali tudi 19 plemenskih živali.

V vasi Šalamenci je tudi eden izmed največjih proizvajalcev mleka v zadrugi. Tov. Štefan Domjan iz Šalamenca je v letu 1980 od 7 krav oddal TMP v M. Soboti 32.841 litrov mleka ali na žival 4.691 litrov.

Ta veliki napredek v Šalamencih je dosežen zato, ker so se proizvajalci oprijeli sodobne tehnologije proizvodnje krme in boljšega krmjenja živine. Modernizirane kmetije imajo 1.515 kubičnih metrov silosov, pri katerem odpade na 1 kravo 12 kubičnih metrov silosa. Skoraj polovica moderniziranih kmetij pa že silira tudi prvi odosk trave. Osnovni obrok krme pa izpolnjujejo tudi s koncentratu.

Dosežek kmetijske proizvodnje vasi Šalamenci pa bo prikazan na kmetijski manifestaciji z razstavo goveje živine v dopoldanskem času v nedeljo, dne 5. julija 1981, sredi vasi.

Tibor Titan, dipl. ing. agr.

SOZD ABC POMURKA MURSKA SOBOTA

SMELO V NOVO PETLETKO

DELAJSKI SVET SPREJEL SREDNJEROČNI PLAN

Sestavljena organizacija združenega dela ABC Pomurka je največja združba organizacij združenega dela kmetijske in živilske industrije, trgovine, gostinstva in nekaterih drugih dejavnosti na območju Slovenije. V teh dneh so sprejeli srednjeročni plan razvoja za obdobje 1981—85, s katerim delavci in člani zadrugi organizacij zagotavljajo povezovanje in uresničevanje svojih skupnih interesov, stabilnost svojega dela in poslovanja ter skupno doseganje in razporejanje dohodka, s tem pa tudi ustvarjajo pogoje za razširjanje materialne osnove gospodarjenja.

Poglejmo, kakšna so predvidevanja! Da, predvidevanja, kajti praksa vendarle lahko pokaže boljše proizvodne dosežke, niso pa izključeni seveda tudi slabši. Torej: živilorejska proizvodnja v združenem sektorju sestavljene organizacije ABC Pomurka, to so pomurske delovne organizacije, naj bi letno rasla za 13,6 odstotka. Podatki o sadarsko-vinogradniški proizvodnji kažejo na letno rast 7,4 odstotka. V poljedelstvu združenega sektorja načrtujejo letno rast 9,5 odstotka. Občutneje nameravajo povečati, in sicer letno za 15,8 odstotka, proizvodnjo močnih krmil. Precejšnje proizvodne naloge prevzemajo kmetije.

Ti naj bi povečevali živilorejsko proizvodnjo letno za 7,6 odstotka. Zanimarjati seveda ne bodo poljedelske proizvodnje, ki naj bi se povečevala v porečju letno za 11,3 odstotka. Čeprav izkušnje kažejo, da mesnopredelovalna industrija (trenutno) ne prinaša ostanka dohodka, seveda v sozdu ne bodo zanemarjali tudi te dejavnosti, nasprotno: letna rast naj bi bila 10,4 odstotka. S 6,3 odstotki naj bi letno povečevali mlekarstvo proizvodnjo. Nekateri organizacije združenega dela, vključene v SOZD ABC Pomurka, ki delujejo zunaj Pomurja, se ukvarjajo s pekarstvom, slaščičarstvom in konditorsko proizvodnjo. Njihova dejavnost se bo predvidoma letno povečevala za 7 odstotkov. Zelo velik skok pa nameravajo napraviti v

mlevski proizvodnji, saj načrtujejo letno rast za 20 odstotkov. Nasproti temu pa so v lesni proizvodnji, kajti v gozdarskih organizacijah bodo zelo varčno ravnali z gozdovi in bodo tako posek povečali le za 2,1 odstotka, letno seveda.

Pač pa ima večje načrte predelava in obdelava lesa, saj namerava povečati proizvodnjo letno za 22 odstotkov.

To pa še zdaleč niso vse dejavnosti organizacij, združenih v sozdu ABC Pomurka. Vanj spadajo tudi gojitvena lovišča, ki na primer načrtujejo letno za 12,1 odstotka višjo »proizvodnjo«. Dejavnost transportnih organizacij se bo povečevala za 21,7 odstotka, gostinska dejavnost za 8,5 odstotka, pogumne načrte imajo tudi trgovci, ki žele realno povečati promet letno za 9,9 odstotka. Ob vsem tem pa se zdi 7,1-odstotna letna rast celotne zunanjetrgovinske dejavnosti nekam preskromna. Gre za izvoz preko delovne organizacije Zunanja trgovina. Zaradi omenjenega odstotka pa seveda ne gre prižigati ređe luči, kajti uvoz se bo povečeval predvidoma za 3,7 odstotka in potemtakem je moč pričakovati, da bo ustvarjena pozitivna razlika. Pripomnimo naj, da v predvideno izvozno-uvozno rast niso vključene vse organizacije sozda!

V novem srednjeročnem obdobju pa seveda ne bo šlo tudi brez investicijskih naložb. Posamezne članice sozda planirajo naložbe v višini 7.040.215.000,00 dinarjev, za skupne investicije pa bodo delavci združenih organizacij strnili sredstva v višini 3.122.025.000,00 dinarjev.

Združene organizacije naj bi v tem petletnem obdobju imele 140.888.025.000 dinarjev celotnega prihodka, dohodek pa bo predvidoma znašal 18.526.953.000,00 dinarjev. Sicer pa v ABC Pomurki predvidevajo, da bo celotni prihodek letno raste za 10,7 odstotka, dohodek za 10,6 odstotka, čisti dohodek pa za 10,3 odstotka.

Š. SOBOČAN

zanimalo vas bo

PO ZIMSKI POZEBI

Škoda v vinogradih znatnejša

Vse kaže, da je nastala škoda po zimski pozebi v vinogradih severovzhodne Slovenije znatnejša kot smo o tem doslej že poročali. Po poročilu sozda ABC Pomurka so namreč prizadete vinogradniške površine v vseh štirih občinah Pomurja in računajo, da je za skoraj 676 milijonov dinarjev škoda.

Zimska pozeba ni prizadela zgolj vinogradov na radgonsko-kapelskem in ljutomerskem območju, marveč tudi v občinah Murska Sobota in Lendava. V ljutomerski občini je pozeba prizadela v družbenem sektorju (tozd Vinogradništvo in temeljna organizacija Kooperacija pri Ljutomerčanu) 65,25 hektarjev rodni vinogradov, ki jih bo treba izkrciti. Spričo tega je moč pričakovati v tem srednjeročju za nekaj nad 2 milijona ton pridelka manj kot bi ga sicer. V zasebnem sektorju je od milijona trsov pomrznilo okoli 178 tisoč, od tega največ šipona, rizlinga in mešanih sort. Skupna škoda na ljutomerskih vinogradih tako znaša čez 123 milijonov dinarjev.

V radgonsko-kapelskih gorah so zasebniki oškodovani za blizu 104 milijone dinarjev; kmetijske organizacije (Kmetijska zadruga, Kmetijski kombinat tozd Radgonske gorice in Vinogradniško gospodarstvo Kapela) pa za skoraj 375 milijonov dinarjev. Izpada sladkega pridelka bo v tem srednjeročnem obdobju za nekaj nad 9 milijonov kilogramov. Treba bo izkrciti skoraj 188 hektarjev vinogradov, dodatno pa jih sanirati še nad 210 hektarjev. Skupna škoda velja nad 478 milijonov dinarjev, torej znatno več kot smo poročali pred mesecem dni.

Zimska pozeba tudi ni zaobšla vinorodnih površin v občini Lendava. Tod je namreč v zasebnem sektorju povzročila škodo na 73 hektarjih vinogradov, ki jih bo treba sanirati z dosajevanjem in izkrcitve ne bodo potrebne, medtem ko je škoda v družbenih vinogradih komajda omembe vredna. Skupno znaša blizu 70 milijonov dinarjev.

Se najbolj poceni so jo odnesli vinogradniki v soboški občini, kjer so na voljo podatki zgolj za družbeni sektor proizvodnje v delovni organizaciji Kmetijsko gospodarstvo Rakičan. Po zlu je šlo kake štiri hektarje goric v krajih Mačkovci, Kramarovci in Grad na Goričkem in je škoda ocenjena na 4,7 milijona dinarjev. Gre za 16 odstotkov vseh vinorodnih površin ali 10.300 trsov, od tega jih je 8 tisoč popolnoma in 2300 delno prizadetih.

Skupaj je v Pomurju v družbenem sektorju pozebo 388 hektarjev in v zasebnem sektorju skoraj 193 hektarjev vinogradov, višina škode pa je okrog 676 milijonov dinarjev, kar je — da ponovimo — znatno več kot smo doslej pisali.

V okviru sozda ABC Pomurka predlagajo, naj bi nekaj sredstev za odpravo nastalih posledic solidarnostno primaknila republika, nekaj bo kanilo iz zavarovalnice in bank, poleg tega pa predlagajo, da naj za sanacijo posledic namenijo posebna sredstva iz intervencijskega sklada.

B. Žunec

PŠENICO BOMO MORALI DOKUPITI

Od 130 tisoč ton pšenice, kolikor jo letno porabimo v Sloveniji, bomo letos morali ob skromnih 15 tisoč tonah, kolikor naj bi jo odkupili v Sloveniji, kjer smo namesto 53 tisoč s pšenico zasejali 42.348 hektarjev in 66 do 70 tisoč tonah, ki smo si jih zagotovili z dolgoročnimi sporazumi o naročeni proizvodnji iz Vojvodine, polovico manjkajočih količin zagotoviti z dokupi, najverjetneje iz uvoza. Do take ugotovitve so prišli predstavniki Žitne skupnosti in Zadružne zveze Slovenije po sestanki s kmetijci v Mariboru in Murski Soboti. Položaj zbujaja skrbjenost tudi v drugih republikah, saj bomo v Jugoslaviji letos pridelali le 4,4 milijone ton pšenice, kar je milijon ton manj od načrtovanih količin. Letos bi je morali za potrebe jugoslovanske mlevske industrije odkupiti 4 milijone ton, kar pomeni 90 odstotkov vsega pridelka, to pa bo težko izvedljivo, če vemo, da niti v Vojvodini, ki je žitnica Jugoslavije, v preteklih letih odkup nikoli ni presegel 80 odstotkov pridelka, na drugih območjih pa je bil odkup še znatno nižji, saj v poprečju ni presegal 55 odstotkov.

V jeseni so v Pomurju zaradi neugodnih vremenskih razmer s pšenico zasejali 85 do 90 odstotkov od 12.860 hektarjev predvidenih površin. Pred vznikom so zaradi pomanjkanja potrosili le 30 odstotkov potrebnih količin umetnega gnojila, svoje pa je opravil tudi mraz, ki je »pospravil« 20 odstotkov pšeničnih posevkov. Te površine so v Pomurju ponovno zasejali s koruso, sladkorno peso in jarami žiti. Po mnenjih strokovnjakov bodo v Pomurju pridelali le 50 ali 60 odstotkov od predvidenih količin, kar bo nedvomno vplivalo tudi na zmanjšan odkup. Ta čas pa vse kaže, da bo potrebno vložiti

veliko truda, da bi dosegli številko 2.500 ton.

Slednjemu je veljala tudi pozornost pomurskih kmetijcev, predstavnikov mlevske industrije Intes, Žitne skupnosti in Zadružne zveze Slovenije na skupnih razgovorih, kjer so se dogovorili, da bo kmet ob garantirani ceni 6,40 din za drugi razred in 6,80 din za kilogram pšenice prvega razreda (tj. tega ni) dobil pariteto na ceno pšenice iz Osijeka, ki je zaradi prevoza dražja in z drugimi dodatki najmanj 7,95 dinarjev. Cena bo še nekoliko višja, vendar ta čas še ni znano, koliko bo znašala premija pridelovalcem.

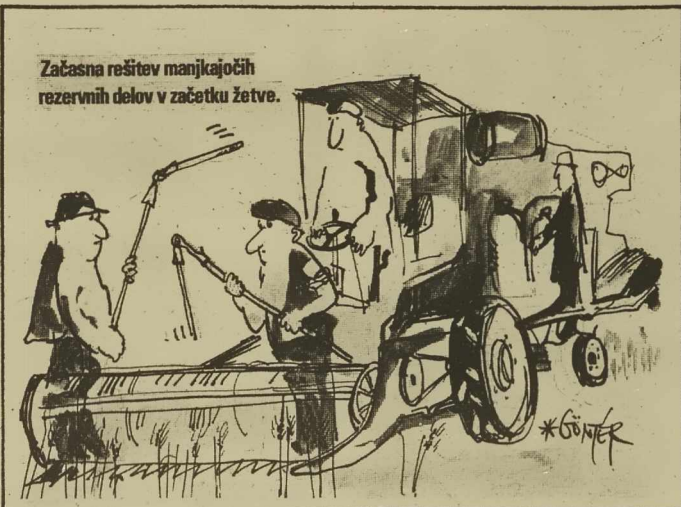
Kmetije, ki bodo oddali pšenico, pa bodo deležni tudi ugodnosti pri kreditih, rezervnih delih, oproščeni pa bodo tudi davka na gorivo. Sicer pa se tistim, ki bodo pšenico pokrtili letos, obetajo strožje sankcije kot pretekla leta.

Kmetijci ABC POMURKE so zato opozorili, da bi bilo dobro, če bi cene pšenice »dozorele« kolikor toliko istočasno in enotno. V Pomurju so se dogovorili še za odkupna mesta, pokritje stroškov prevoza, ki jih bo do odkupnih mest krila mlevska industrija 0,10 dinarjev po kilogramu. Stroški sušenja in kmetijskih zadrug bo zagotovil mariborski Intes, ki ima na voljo tudi dovolj korusa za ugodno zamenjavo v razmerju 1,3 kg za 1 kg pšenice.

Tudi v primeru, da bomo napeli vse sile in da bo odstotek odkupljene pšenice znatno višji kot pretekla leta, pa bo Sloveniji, ki si je sicer zagotovila 70 tisoč ton pšenice iz Vojvodine, še vedno primanjkovalo 60 tisoč ton pšenice. Slednjo bomo najverjetneje morali uvoziti, kar bo republiški proračun bremenilo s 23 do 25 milijoni dolarjev. Boris Hegeduš

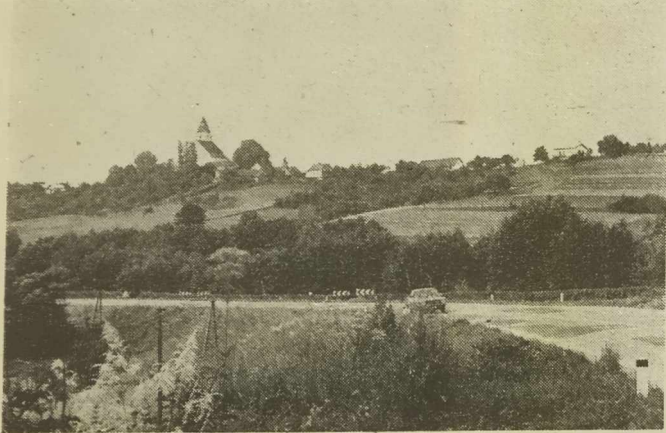
TURNIŠČE: cene pujskov

Pretekli četrtek (25. junija) so rejci pripeljali na sejmišče v Turnišču 180 pujskov in jih prodali okrog 150. Najnižja cena je bila 2.800,00, najvišja pa 3.500,00 dinarjev. Ponudba je torej zadnji čas večja od povpraševanja, zato so nekoliko padle tudi cene malim štirinožcem.

VAS SVETI TRIJE KRALJI ŠTEJE SAMO 18 DOMAČIJ

PO KRALJESTVU LE SKOMINE

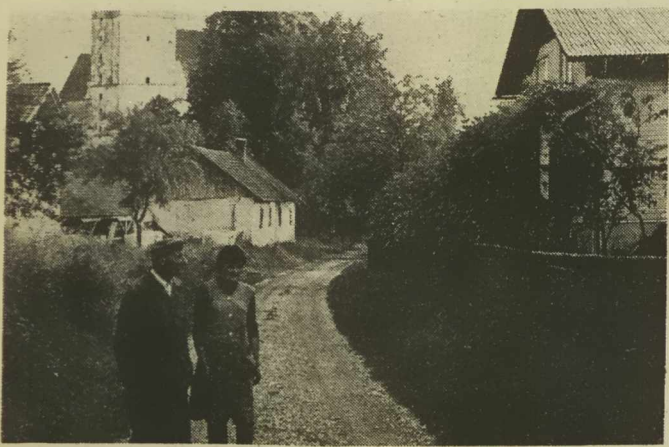
Vasica Sveti trije kralji v Slovenskih goricah je majhna in strnjena ob stari baročni cerkvi.

Če v občini Lenart povprašate za večja krajevna središča, vam bodo domačini zagotovo poleg Gradišča in Zgornje Ščavnice najprej omenili tudi Benedikt. Prav tjakaj pa me je vodila pot, ko sem se odločil nekoliko poglobljeno spoznati tamkajšnje kraje in prelepo pokrajino. Toda čemu bi hodil samo v Benedikt? Tudi okoliške vasi so lepe, dasiravno še marsikje dokaj nerazvite.

Nedaleč od strnjene krajevnega središča te krajeve skupnosti leži hrib, z njega pa se že od nekdaj razgleduje mogočna baročna cerkev Svetih treh kraljev. Da so jo zgradili že pred 420 leti, vedo povedati domačini, vas okrog nje pa še danes nosi ime Sveti trije kralji v Slovenskih goricah.

KMETIJE NAMESTO »KRALJEV«

»Če so tod resnično kdaj hodili tudi kralji, ne vem,

Lani so asfaltirali del ceste od Benedikta do vasi, v prihodnosti pa želijo črno asfaltno prevleko »potegniti« tudi skozi vas.

spomnim pa se še časov stare Avstrije in takratne gospode, mi je pred domačijo, ki leži ob vstopu v vas, pripovedoval danes 72-letni Jože Holc. Da je bil nekdanji mizar, mojster je še dejal, da pa ima po 18 letih tega dela rad nekoliko počitka in miru. Vendar je na Jožetu še danes ostalo nekaj »sleda« njegovega poklica. Če že po čem drugem ne, se izdaja s prijaznostjo in zgovornostjo, kot je je vajen od svojih prvih mojstrskih dni. Pa kje so že tisti časi...

»Veste, bilo je lepo, čeprav smo trdo delali. Potem pa sem obrt in mizarstvo obliči obesil na klin in kupil tole kmetijo...«

Se bi obujal spomine, a kaj, ko se je njemu in meni mudilo. Da je v vasi 14 hišnih števil in 4 nove hiše, v njih pa prebiva okrog 80 vaščanov je še dodal. Meni da prevladujejo starejši, v zadnjem času pa tudi mlajši raje ostajajo na hribovitih domačijah. Domačijah, ki so v glavnem manjše kmetije, premorejo pa od 3 do 7 hektarjev zemlje.

TUDI TJA SEŽE RAZVOJ

Kot vsaka prava vas v benediški krajevni skupnosti, premore tudi vasica Sveti trije kralji v Slovenskih goricah vaški odbor, njegov predsednik pa je Stanko Žekš.

»Če me povprašate o dosedanjih uspehih, potem naj takoj omenim asfaltiranje ceste iz Benedikta proti naši in sosednji vasi Stajngrova. Nekaj je primaknila občina, nekaj pa smo prispevali domačini obeh sosednjih vasi in ni nam žal za naložen denar. Škoda je le, da nismo lani asfaltne prevleke položili še naprej skozi vas...«

Sicer pa sodobnost počasi vendarle leze tudi v tisti hrib. Čeprav so tamkaj le manjše kmetije, pa imajo poleg velikosti še eno skupno značilnost ob hribovitosti seveda. Da namreč skoraj na vseh pridelajo precej mleka, ki ga seveda tudi prodajajo.

»Tudi zato potrebujemo v vasi lepše ceste. Saj jih sproti popravljamo in gramoziramo, če pa bi tudi na teh dveh kilometrih že imeli asfalt, bi bilo skrbni veliko manj.«

BODOČNOST V TURIZMU?

Veliko lepih načrtov imajo ljudje v »kraljevski vasi«. Poleg tistih s cestnega in komunalnega področja pa so zagotovo zanimivi tudi nekateri drugi. S področja morebitne turistične dejavnosti prav gotovo, kajti stara in zanimiva cerkev — kulturnozgodovinski spomenik I. kategorije — privlači obiskovalce od blizu in daleč. Nekoč je bila v vasi tudi gostilna, danes pa je naselje brez nje. Zato so razmišljanja o turističnem dinarju, ki bi ga lahko zaslužili na primer s kmečkim turizmom še kako umestna. In če se še enkrat spomnimo mladih gospodarjev, ki jih je vse več na tamkajšnjih domačijah, potem najbrž tudi tovrstni načrti niso neuresničljivi...

Tekst in foto: Janez Kurbus

LENARŠKO JEZERO?

Dolgotrajno deževje v prejšnjem tednu je povzročilo precej nevšečnosti, najbolj pa je zagodlo kmetijcem, ki ta čas hite z raznimi opravili na travnikih in poljih. Žetev je tik pred vrati in mnoge skrbijo razmočena žitna polja, marsikje pa celo poplavljen kmetijske površine.

Tudi pri Lenartu v Slovenskih goricah je deževje povzročilo precej škode, najbolj pa je prizadelo tiste kmete, ki še niso utegnili pospraviti prve košnje. Narasla voda je tako odnesla še tisto, kar ni pobralo deževje.

Pri Lenartu pa je nastala tudi tale fotografija, ko je iz sicer majhnega potočka nastalo pravcato jezero.

Foto: Janez Kurbus

Rešitev — čistilna naprava

Zasmrajene vode potokov, ki tečejo mimo Lendave, že nekaj let opozarjajo, da je potrebno nekaj storiti, da je naposled potrebno te vode tudi očistiti. Komunalna skupnost občine Lendava je stvar vzela, kot kaže, resno in v dosedanjih aktivnostih izdelala idejno študijo odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter pripravila vrsto drugih dokumentov, da bi se lahko začela gradnja prepotrebne čistilne naprave. Lokacija čistilne naprave bo v sotočju potokov Ledava in Črnc. Pripravljen je tudi samoupravni sporazum o financiranju, in sicer bo del denarja prispevalo mesto Lendava, del pa lendavsko gospodarstvo. Vrednost naložbe znaša okoli 32 milijonov dinarjev. Od tega bi industrija zagotovila 17 milijonov dinarjev, ker bo čistilna naprava takšne kapacitete, ki bo zadoščala za čiščenje industrijske in kanalizacijske vode mesta in okoliških vasi, bodo sredstva prispevale, tudi krajevne skupnosti Lendava, Lakoš, Centiba in Petišovci. V samoupravnem sporazumu je določeno, da bi sredstva zbirali letos in prihodnje leto, v letu 1983 pa bi čistilno napravo tudi zgradili.

V krajevni skupnosti Lendava so se že na referendumu v začetku letošnjega leta odločili, da bodo del sredstev iz krajevnega samoprispevka namenili v ta namen. Tako bi skupaj z omenjenimi krajevnimi skupnostmi zagotovili kakih 15 milijonov dinarjev. Čistilna naprava v Lendavi torej bo, čeprav bi bila potrebna že sedaj. Jani D.

Štefan Andrej iz Gradišča ima še vedno, kljub mehanizaciji, rad konje. Zdaj mu je preostala le dobro podkovana Zora. Za podkve je poskrbel kovač Bedök, Štefan pa se prav rad popelje s kočijo po vaških cestah.

Ali podrti kamniti ograja sredi Lendave, na znanem trikotu, nikogar ne moti? Kaže da je tako, saj je ograja podrti že skoraj dva meseca in v tem času je marsikoga zbudila v oči, le tiste ne, ki so dolžni take reči obnavljati. Sicer pa se v Lendavi sprašujejo, čemu sta sploh namenjena ta ograja in trikotna neurejena zelenica. Vse več je mnenj, da bi jo morali urediti, ali pa ta prostor koristneje uporabiti. Foto: Jani D.

Načrti in problemi vasi v predmestju

Prebivalci Rakičana, vasi v predmestju Murske Sobote, pri glasovanju o krajevnem samoprispevku doslej niso zatajili. Denar so zbirali in ga še zbirajo. Če ne bi bilo tako, bi bilo šest kilometrov vaških cest še vedno neasfaltiranih, pa tudi kakšno nalogo, ki so jo zapisali v srednjeročni program, bi morali pustiti nekoliko ob strani.

V Rakičanu se dobro zavedajo, da v tej predmestni vasi živi že 1230 ljudi, veliko je mlajših družin, zato so v referendurni program uvrstili gradnjo otroškega vrtca za

okrog 150 otrok in za to zbirajo sredstva. Skupnost za otroško varstvo bi jih lahko precej spodbudila s svojim prispevkom. Če prispevka ne bodo dobili, bodo morali sredstva preusmeriti za druge krajevne investicije. Bo to gradnja vodovoda, se bodo dogovorili, ker hočejo kar se da, dosledno uresničevati referendurni program, ali pa gradnja vaškega gasilskega doma? Zbranih imajo okrog 1.400.000 dinarjev.

Vaški gasilski dom bodo gradili. O tem nihče ne dvomi. Lokacija je določena, na raz-

lične načine so zbrali štiristo tisoč dinarjev, gradnjo pa bodo precej pocenili s prostovoljnimi delom. Tu bodo lahko sami naredili precej, pri napekljavah telefonov pa so bili odvisni od drugih tako kot zdaj pri urejanju ulične razsvetljave. V vasi do nedavnega niso imeli nobenega zasebnega telefona, zdaj pa jih imajo 113.

Precej zavlčevanja je bilo. Podobno je pri ulični razsvetljavi. Denar so nakazli, zdaj pa čakajo. Kdaj se bodo prižgale luči na rakičanskih ulicah?

J. S.

SOZD KEMA n. sol. o.
TOVARNA DUŠIKA RUŠE n. sol. o.
TOZD PROIZVODNJA
KREMENCEVEGA PESKA
PUCONCI n. sol. o.

*Čestitamo ob tretjem juliju —
dnevu rudarjev vsem občanom
in poslovnim partnerjem in se
priporočamo s svojimi
proizvodi!*

INA — NAFTA LENDAVA

Tudi lendavski naftarji in nekadnji beli rudarji sleherno leto — 3. julija — praznujejo. Praznujejo Dan rudarjev. V spomin na čase, ko so načrpali največ nafte v naši domovini beli rudarji iz Lendave praznujejo tudi svoj praznik.

Delovno organizacijo INA-NAFTA Lendava sestavljajo 4 TOZD, v njih pa združuje delo okrog 1100 delavcev.

KAKO SANIRATI NASTALI POLOŽAJ?

Tudi o tem v INA-Nafti veliko razmišljajo. Dipl. ing. Hajdinjak je o tem takole pripovedoval:

»Za reševanje izgub in proizvodnje v petrokemiji je bistveno, da najdemo cenejšo surovino. To pa lahko najdemo samo z odkrivanjem in proizvodnjo domačega plina, ki bi bil seveda precej cenejši od današnjega uvoženega iz SSSR. Ta plin bi lahko tudi dokaj hitro saniral stanje v tej TOZD. V ekonomskem položaju, v kakršnem se Petrokemija trenutno nahaja, ki ne zagotavlja sredstev niti za normalno reprodukcijo, si seveda težko predstavljamo razvojni program za naprej. Vendar v tem srednjeročnem obdobju le želimo napraviti nekaj korakov. Tako bi radi vložili določena sredstva za boljše izkoriščanje kapacitet, ki so že na voljo. To je zlasti rekonstrukcija tovarne formalina, kjer bi lahko, z investivnim delom domačih strokovnjakov in manjšimi vlaganji povečali kapaciteto za približno 30 odstotkov. Poleg tega bi lahko boljše izkoristili (in zato boljše poslovali) tudi sistem transporta UREE, to je surovine, ki jo v velikih količinah potrebujemo za proizvodnjo umetnih lepil poleg doma proizvedenega formalina. Kaže, da bomo zaradi težav pri oskrbi doma to surovino še nekaj časa uvažali, želja po boljše urejenem transportu te surovine pa je torej toliko bolj upravičena. Izračunali smo namreč, da bi nam rešitev tega problema lahko letno prihranila precejšnja finančna sredstva in povečala dohodek za 20—30 milijonov na leto. Seveda pa bi morali najprej vložiti okrog 100 milijonov v omenjeno investicijo.

Problem predstavljajo sredstva, vendar so v delovni organizaciji prepričani, da bi bilo to ekonomsko upravičeno. »Dogovarjamo se s porabniki (lesno industrijo Slovenije, Hrvaške in delno Bosne), ki uporabljajo naša lepila, da bi sovalagali v ta projekt. Menimo, da bomo te dogovore, ki so že v teku, letos končali in že v začetku prihodnjega leta začeli uresničevati te načrte.

PROIZVODNJA LENDAPORJA

»Ta izolacijski material proizvajamo v obliki rezanih plošč, ki se uporablja za izolacije tal in stropov, intenzivno pa si prizadevamo reševati tehnološke probleme proizvodnje, saj želimo v prihodnje proizvajati ta material v obliki sendviča s papirjem alu-folijo, lepenko itd. Tako proizvodnja bi pomenila razširitev uporabnosti tega izdelka.

Proizvodnja, ki jo želimo tudi posodobiti, pa spet zahteva določena vlaganja. Predvsem gre za nekatere raziskave, ki jih je še potrebno opraviti. Že prihodnje leto pa se bomo dogovarjali s soinvestitorji, ki jih bomo poiskali za te predvidene programe.

Gre torej za tri področja: — rekonstrukcijo formalina za večjo kapaciteto z uporabo domačega znanja in vlaganjem; — urejevanje zunanjega in notranjega transporta surovine UREE in skladiščenje umetnih lepil; — večja proizvodnja lendaporja.

To so področja razvoja Petrokemije v naslednjih letih.

TOZD Rafinerija

»Glavna proizvodna dejavnost tega tozda je predelava nafte. V zadnjih 6 letih smo

intenzivno delali na izgradnji nove rafinerije s kapaciteto 2 milijona ton predelane surove nafte na leto. V ta namen smo zgradili tudi del jugoslovanskega naftovoda, ki danes predstavlja veliko breme za TOZD Rafinerijo, saj so proizvodne kapacitete manjše (zaradi nedograjene nove rafinerije) od zmogljivosti naftovoda.

Sedanja proizvodnja v tej TOZD seveda ni sposobna nositi tega velikega bremena, in zato se znotraj SOZD INA Zagreb že dogovarjamo, da naj bi del teh bremen nosil tisti, ki bo predeloval več nafte, katere

Glavni direktor DO INA-NAFTA Lendava, dipl. ing. kemijske tehnologije JOŽE HAJDINJAK: »Sredi težav smo, vendar si tudi od prihodnosti veliko obetamo in morda nam bodo nove raziskave pomagale sanirati sedanjí položaj.«

predelava je bila prej predvidena v lendavski novi rafineriji, ki je sedaj ne bo. V Lendavi bomo torej še naprej predelali le 650000 ton nafte letno. Za novo rafinerijo je bila naročena tudi nova oprema, ki že prihaja v Lendavo, vendar ne bo uporabljena po prvotnih načrtih. To predstavlja seveda novo, dodatno in veliko breme za ta tozda. Tudi tega bremena ta TOZD ni sposobna sama prenašati. V okviru SOZD INA iz Zagreba in IS se zato že dogovarjamo o morebitnem plasmanu te opreme drugam. Če bi se to zgodilo, da bi lahko opremo prodali drugemu kupcu, ki bi gradil takšno rafinerijo, bi lahko sanirali velik del slabega finančnega položaja.

S prekinitvijo izgradnje nove objekta se je torej TOZD Rafinerija znašla v težkem položaju, prav zato pa že iščejo nekatere nove smeri razvoja. Direktor DO INA Nafta Len-

dava dipl. ing. kemijske tehnologije Jože Hajdinjak meni o tem takole:

»Te poti so po našem mnenju možne samo na področju petrokemije. Tako je bila v okviru razvojnih služb SOZD INA in naše DO imenovana strokovna skupina, ki je možne smeri razvoja proučila. Ugotovila je, da je možna razvojna smer fenolna kemija. Rafinerija Sisak planira proizvodnjo aromatskih ogljikovodikov iz benzina, in sicer benzena za svoje in druge potrebe petrokemije. Tega benzena je še na voljo okrog 50 tisoč ton, toliko pa bi ga bilo tudi potrebno za proizvodnjo fenola v Lendavi. Namreč iz benzena in propilena bi se proizvedel v rafineriji Sisak kumien, iz tega kumena pa v Lendavi fenol. Fenol je danes zanimiva kemikalija za sedanje področje porabe (Donit Medvode, Helios Domžale, Chromos Zagreb itd.) Tudi fenol namreč danes poleg manjših doma pridelanih količin uvažamo iz tujine.

TOZD Rafinerija se danes ukvarja tudi s proizvodnjo nafte in plina. Raziskave, ki temeljijo na nafti in plinu pa so planirali že v preteklem srednjeročnem obdobju, zaradi premajhnih sredstev pa jih niso realizirali. In kaj pravijo v Lendavi o prihodnjih možnostih tovrstnih raziskav?

»Možnosti se še vedno ponujajo, in tako bomo v kratkem začeli ponovne raziskave na Petišovskem polju, kjer smo pred 20 leti načrpali največ nafte v Jugoslaviji. V sedanjem srednjeročnem obdobju je tudi s sredstvi drugače, saj so sedaj na voljo. V Sloveniji bomo tako v tem obdobju vložili cca 120 starih milijard dinarjev v te raziskave. Z Ina-nafta plinom smo že sklenili tudi pogodbe (vrtali bodo okrog 100 dni, 3100 metrov globoko) za vrtnanja, ki naj bi dala del odgovorov na strokovne prognoze, da plin v Petišovskem polju še je. Seveda pa so še bolj zanimive globlje vrtnine do približno 4500 metrov (sloji mezozoika), ki se jih bomo lotili prihodnje leto. Seveda pa je ob vsem tem tudi določen riziko, čeprav smo prepričani, da plin bomo našli. Količine količine pa se obetajo, bomo videli čez 100 dni.

V INA-Nafti v Lendavi se torej nadejajo najboljših rezultatov. Zavzemajo pa se tudi zato, da bi del sredstev, ki se v republiko zbira od bencinskega dinarja, v prihodnje namenili za raziskave na tem področju. Interesentov je sicer več, vendar menijo, da bi za raziskave na

premog, nafto in plin najbolj porabili ta denar.

»Z izgradnjo rafinerije smo predvidevali tudi razvoj energije v tem smislu, da bi zgradili še dva kotla za proizvodnjo tehnološke pare in en turboagregat za proizvodnjo električne energije (ob tem, da že imamo en kotel in elektroagregat). Na ta način bi za svojo zelo zahtevno in visokoavtomatizirano proizvodnjo zagotovili redno oskrbo z energijo. Z neizgradnjo rafinerije je postala vprašljiva posodobitev TOZD Energetika. Vendar pa je proizvodnja metanola visokozahtevna in v vrhu svetovne tehnologije te vrste, v naši delovni organizaciji pa smo s svojimi strokovnjaki in delavci sposobni, da to vodimo. Zato smo tudi zainteresirani za izgradnjo visokonapetostnega 110 kilovoltnega daljnovoda. Lani so nas zaradi izpadov električne energije zastopili v proizvodnji stali kar okrog 6 starih milijard dinarjev, kajti če se naša tovarna enkrat ustavi, je potrebno vsaj dan ali dva, da proces spet steče. Po nekaj razgovorih z Elektro Maribor in elektrogospodarstvom Slovenije naj bi le začeli graditi ta potreben objekt prihodnje leto. Izgradnja tega daljnovoda bi namreč prav tako pomenila precejšnje izboljšanje ekonomskega položaja, saj bi čisti izpadi bili zmanjšani na minimum.

TOZD Strojne delavnice v glavnem vzdržujejo vse ostale TOZD. Z neizgradnjo nove rafinerije imajo tudi nekaj prostih zmogljivosti in tako se usmerjajo v proizvodnjo nekaterih naprav za proizvodnjo nafte in sicer opreme, ki bi naj nadomestila uvoz iz tujine. Tudi za to imajo nekajletne izkušnje in sposoben kader, da lahko takšno proizvodnjo povsem osvojijo.

Zaradi triletnih izgub v TOZD Petrokemiji, najetih kreditov za rafinerijo in Petrokemijo, kot tudi novonastalih stroškov zaradi neizgrajene rafinerije (predvsem naftovod in oprema) se je delovna organizacija znašla v izredno težki situaciji. Kljub temu pa moramo ta zapis zaključiti s pomembno ugotovitvijo, ki se je v kolektivu še kako dobro zavedajo. Namreč, da obupati ne kaže in da bodo s skupnimi močmi vseh zaposlenih, s pomočjo sozida in širše družbene skupnosti vendarle premagali nastale težave. In v to so ob smelosti pri načrtovanju prihodnjega razvoja trdno prepričani.

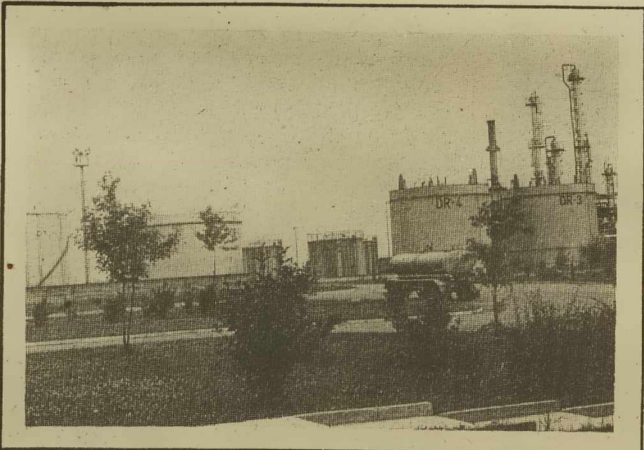
TOZD RAFINERIJA proizvaja nafto in plin. Čeprav je tega zemeljskega bogastva na tukajšnjem območju ostalo le še malo, pa vendarle letno proizvedejo okrog 2500 ton nafte in okrog 7 milijonov normalnih kubičnih metrov plina.

V tej TOZD pa seveda tudi predelujejo nafto v obratu rafinerija, njena zmogljivost pa je 650 tisoč ton predelane nafte letno. Poleg tega pa sta v tej TOZD še dva obrata, in sicer obrat topila, ki proizvaja specialne benzine in topila, ter obrat dodelave in manipulacije, ki se ukvarja s transportom ter polnjenjem naftnih derivatov.

TOZD PETROKEMIJA proizvaja metanol, formalin, umetna lepila in izolacijski material lendapor. Ta proizvodnja je nekako povezana v verigo, saj

TOZD Rafinerija — 210 delavcev
TOZD Petrokemija — 200 delavcev
TOZD Energetika — 70 delavcev
TOZD Strojne delavnice — 330 delavcev
DSSS — 300 delavcev

Skupno je v delovni organizaciji zaposlenih okrog 1100 delavcev.

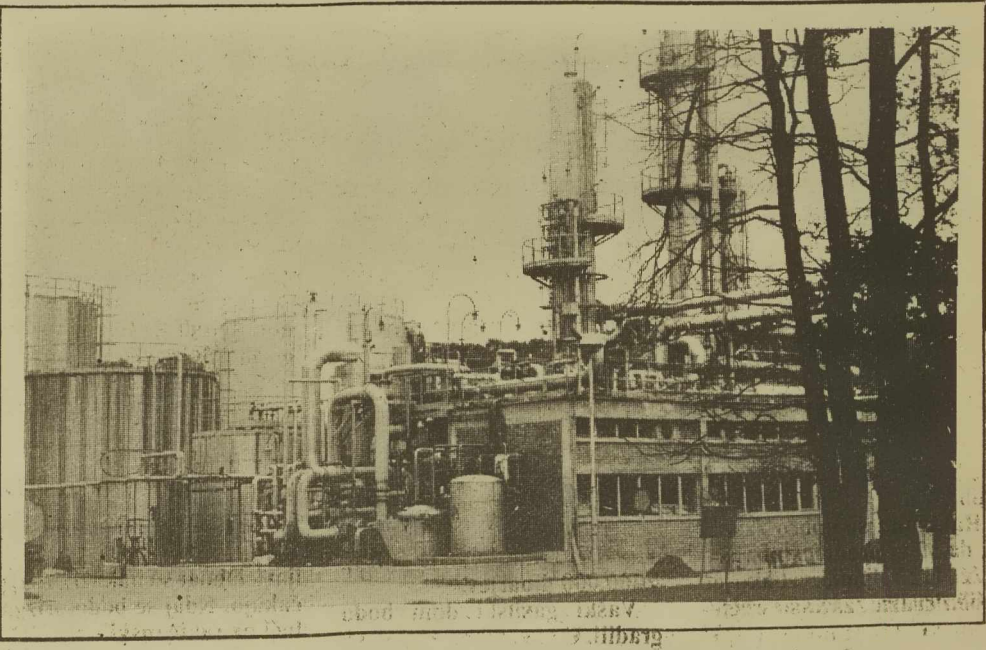
»Poslovanje INA-Nafte Lendava je v precejšnjih težavah, ki so nastale iz dveh vzrokov. Prvi je ekonomski položaj proizvodnje v TOZD Petrokemiji, kjer je nesorazmerje med cenami osnovne surovine — zemeljskim plinom — in končnimi proizvodi metanol, ti pa so formalin in umetna lepila. Ta TOZD dela z izgubo že tretje leto.

Tako je pripovedoval glavni direktor te delovne organizacije iz Lendave, diplomirani inženir kemijske tehnologije JOŽE HAJDINJAK, in dodal, da je bila leta 1979 ustvarjena izguba v višini 165 milijonov dinarjev, lani pa 126 milijonov dinarjev. Težave se seveda nadaljujejo tudi v letošnjem letu, saj ne uspevajo, da bi dosegli tako ekonomske pogoje poslovanja v tej TOZD, ki bi dajali neko realno osnovo za ustvarjanje dohodka. Direktor Hajdinjak o tem takole:

»Tudi letos bo tako ustvarjena izguba precejšnja in je za prvo trimesečje znašala že 20 milijonov dinarjev, do kraja leta pa računamo, da se bo še povečala, in tako bomo na prvi poslovni leto sklenili z okrog 300 milijoni dinarjev izgube. Poleg tega ne-

sorazmerja v ceni osnovne surovine in končnih proizvodov je še druga težava. Izgradnja tovarne metanola namreč, ki je delovno organizacijo veljala 840 milijonov dinarjev, realizirana pa je bila predvsem s krediti, ki so bili dokaj neugodni — obrestni precej visoke in roki odplačevanja kratki. Da smo tako gradili tovarno, je več vzrokov. Ko smo začeli planirati izgradnjo te sodobne tovarne, je smo računali, da bodo v času izgradnje ustvarjena še določena lastna sredstva v višini okrog 30 odstotkov, kar naj bi predstavljalo realne možnosti za uspešno finančno pokritje omenjene investicije. Vendar so se pogoji gospodarnosti v času gradnje nove tovarne tako spremenili, da teh lastnih sredstev nismo mogli ustvariti, in zato smo morali najeti dodatne kredite, predvsem tuje.

V preteklem srednjeročnem obdobju so tako v celoti realizirali razvojni program za TOZD Petrokemija (Zgradili so novo tovarno metanola z zmogljivostjo 150 tisoč ton letne proizvodnje, postavili dve tovarni formalina — skupna zmogljivost 125 tisoč ton letno in 95 tisoč ton umetnih lepil na leto).

BODOČNOST

Evropa je na robu televizijske revolucije. V prihodnjih letih se bodo izjemno povečale možnosti spremljanja televizijskih programov za ves kontinent, k čemur bodo levji delež prispevali telekomunikacijski sateliti. Oddajniki visoko na nebu bodo lahko naenkrat oddajali dvajset različnih programov, sprejem pa ne bo več v taki meri odvisen od oblikovanosti ozemlja. Gledalci si bodo lahko po mili volji izbirali programe.

Prva dva takšna televizijska

OČI BODO UPRTE V NEBO

satelita bodo predvidoma poslali v vesolje leta 1984 s francosko raketo Ariane, do konca osemdesetih let pa naj bi nad Evropo lebdelo že več kot deset satelitov, namenjenih posredovanju televizijskih programov.

Strokovnjaki obljubljajo še več. Jezikovne pregrade bodo odpadle, za kar naj bi poskrbela posebna digitalna naprava, priključena na televizor. Naprava bo izbrani program »prevajala« v tisti jezik, ki si ga bo gledalec poprej

izbral.

Seveda ima spektakularni razmah televizije svojo politično senco. Uresničile se bodo besede francoskega pisatelja in misleca Andrea Malrauxa, ko je v obliki vprašanja zastavil tako misel: »Kako boš vladal, če ne boš imel v nadzoru televizije?« To vprašanje je izrekel že pred mnogimi leti, ko so na naših strehah pognale prve bahate antene in jih je bilo mogoče v slovenskih mestih naštetih na prste rok.

NESREČNA ATLANTA

V dveh letih 28 žrtev

V Ameriki so pogovori o umorih tako običajni kot pogovori o vremenu. Newyorčan bo okrutno davljenje, ki se je zgodilo v njegovem sosesstvu, opisal mirno, neprizadeto, kot bi pripovedoval o previsoki stanarini. Tujec, obremenjen z grozljivimi statistikami, reagira drugače. Ameriški kriminal se mu zdi strašen in neobvladljiv kot ameriško svobodno poslovanje ali ameriške nevroze. No, včasih iz krvi posamezni primeri vendarle izstopijo in enako prizadenejo Američana in tujca. Podobno kot zagonečni umori v Atlanti.

V slabih dveh letih je bilo v Atlanti ubitih osemindvajset črnih otrok. Nihče ne ve, kdo je storilec in kaj ga vodi v zločine. Državni tožilec Lewis Slaton, udobno naslonjen v usnjenem naslonjaču, pravi: »Oh, imamo veliko teorij, vendar smo od rešitve zagonečke prav tako daleč kot takrat, ko so se umori začeli pojavljati. Ni motiva, ni prič, nikakršnih smerokazov. Ne vemo, kje naj iščemo.«

»Otroci, izogibajte se neznanecem« je naslov hita, ki ga vrtijo na lokalnem radiu. Tako opozarjajo tudi plakati na ulicah, napisi v časopisih, tako svarijo učitelji v šolah. Vendar otroci še vedno nasedajo.

Pred poldrugim letom, ko je črnka Camille Bell, ki vodi STOP, komite za preprečevanje umorov otrok, pokopala svojega devetletnega sina Yusufa, ni vedela, da je on že četrti ubiti otrok v siromašnem črnem južnem delu mesta, še manj pa, da jih bodo maja letos osemindvajset.

Kot njena druga dva otroka, je bil tudi Yusuf pameten deček. V šoli je bil med najboljšimi. Zadnjič so ga videli na poti od stanovanja do bližnje trgovine. Njegovo truplo so našli v neki zapušeni šoli. Nesmiselni umor otroka, ki je toliko obetal, je privabil na pogreb številne meščane in sosede Camille Bell. Hkrati so nekateri drugi nedaleč od njenega stanovanja tešili starše Edwarda Hopea Smitha, štirinajstletnika, ki je bil ustreljen julija 1979. leta. Alfreda Jamesa Evansa, prav tako štirinajstletnika, ki so ga našli isti dan blizu domovanja Smithovih in štirinajstletnega Milтона Harveya, ki je izginil septembra, njegovo razpadlo telo pa so našli tri dni kasneje kot Yusofovo.

Camille Bell je težko preživela sinovo izgubo, še bolj, ker celo po šestih mesecih o morilcu ni bilo sledu. Potem je spoznala Evelyn Miller, katere petnajstletnega sina so našli prebodenega aprila 1980. Materi sta se povezali še v Venus Taylor. Njena dvajsetletna hči je izginila nekega popoldneva, našli pa so

jo po šestih dneh, privezano ob drevo, posiljeno in zadavljeno z električno žico.

Sprva so bile le tri trpeče matere, ki jih je razen solz združil tudi bes. Bes zaradi nemoči policije, ki si je premalo prizadevala, da bi našla morilca. Primere otrok je odložila v kartoteko k neštetim drugim nerešenim ubojem v črnih četrtih.

Število ubitih otrok pa je prehitro raslo, da bi ostalo skrito. Ni bilo več dvoma, da obstaja isti morilec oziroma skupina. Strah je zavladal nad mestom.

Atlanta v državi Georgiji je bila pred leti eno najbolj mirnih mest na ameriškem jugu. Ljudje so bili preveč zaposleni, da bi se sovražili. Dve tretjini od približno 500 tisoč prebivalcev je črnih; črnci je župan Maynard Jackson, črnci je šef policije in številni uslužbenci v mestni upravi. Nedavno zgrajeno letališče, največje na svetu, so načrtovali črni arhitekti, na rastavah največ sodelujejo črnski umetniki.

Atlanta je finančno in trgovsko središče. Mnogi se ga spominjajo po linčanju Žida Lea Franka, obsojenega zaradi umora svoje uslužbenke, po rasnih spopadih 1969. leta, po veličastnem pogrebu Martina Luthra Kinga, ubitega v Memphisu, poznajo pa ga tudi kot mesto, kjer je bil zgrajen prvi trgovski center z restavracijo, v katero so smeli beli in črni ljudje.

Dokaj mirno obdobje preteklih let so zmotili umori

črnih otrok. Nekateri se boje, da bodo močno vplivali tudi na bližnje volitve v mestni upravi. Andrew J. Young, nekdanji ameriški ambasador v Združenih narodih, član kongresa in borec za črnske pravice, je eden od osmih kandidatov za novega župana. Vendar se v propagandnih govorih najbolj občutljiva tema — umori črnih otrok — skoraj ne pojavlja. Young pravi, da uganjanja nikomur ne koristijo, povzročajo le še večjo paniko.

Zdi se, da za pokol otrok obstaja zgolj rasni motiv. Ubiti so bili na različne načine: eden s pištolo, drugi zadavljen, tretji preboden z nožem... Nobena žrtev ni imela denarja, tudi dokazov, da gre za seksualne umore, razen pri dveh deklicah, ni. Žrtve imajo samo tri, skupne značilnosti: črnci so, siromašni in otroci.

Atlantska policija je pred kratkim objavila skico človeka, ki so ga menda videli z enim od umorjencev. To naj bi bil črnci srednjih let, z gostimi brki in dokaj dolgimi lasmi. Vozil naj bi starejši tip čehovleta. Agenti FBI, trideset jih raziskuje zločine v Atlanti, menijo, da gre za skupino petih, šestih morilcev. Tudi to so seveda le uganjanja, tipanja po dobro za-brisanih sledih.

Pripis: prejšnji teden so črnkega fotograf Wayne Williamsa (23) obtožili umora zadnjega od skupaj 28 črnih otrok. Se bo tako klobčič umorov v Atlanti razjasnil?

IZNAJDBE

Kocka, ki je poneumila svet

Po svetu se kot nekaj kuga širi nova igra, ki pa bi zaslužila resnejši naziv, saj spravlja v zagato tudi tiste, ki se ponašajo z najvišjimi priznanji o matematičnem in logičnem mišljenju. Milijone ljudi je magična kocka zasvojila. Zaradi nje je bilo že nekaj razdrtih zakonov, celo zmešalo se je nekaj ljudem, ker niso bili kos navidez preprosti uganki, da o številnih nočnih urah, ko ljudje v rokah vrte magično kocko, namesto da bi počivali, sploh ne govorimo. Rubikova kocka, tako magični igrači pravijo, je v nekaj letih osvojila svet. In tudi pri nas je že najti navdušence za novo igro.

Zagonetno kocko je ustvaril madžarski profesor, ki poučuje prostorsko geometrijo na budimpeštanski fakulteti za uporabno umetnost. S svojo stvaritvijo je poskušal narediti uporabno učilo, ki naj bi študentom pomagala razviti sposobnost dojemanja prostora, a nastala je ena najbolj zagonetnih in najzvirnejših zagonetek, kar jih pozna zgodovina.

Rubikovo kocko je mogoče vrteti v treh plasteh okoli navpičnice in vodoravnice, pri tem pa se barvne ploskve 27 spojenih kock tako zagonetno mešajo, da je le s skrajno potrpežljivostjo in domiselnostjo mogoče kocko razvrstiti tako, da so vse njene ploskve v enotnih barvah. Ogromna večina nikoli več ne zmore kocke razvrstiti nazaj že po nekaj premikih. V očeh matematika je stvar razumljiva: igrača namreč dopušta 43.252.003.274.489.856.000 različnih kombinacij. Če bi človek hotel do toliko samo prešteti, bi bilo navadno življenje premalo.

POGLED NA FILMSKO PLATNO

Italijanska filmska igralka Laura Antonelli (39) sodi med najbolj iskane filmske igralko, ko gre za razkazovanje. Laura je podpisala z neko veliko hollywoodsko firmo pogodbo o snemanju več filmov. V enem od teh bo igrala to, kar je: sex-bombo.

stare koprive najbolj pečejo

Zagotavljamo vam: na trgovsko podjetje Zarja iz Ljutomer se lahko mirno zanesete, kajti — kot smo v prejšnjih Koprivah nekoliko pikro ugnali o presenečenjih za potrošnike — obljubo je izpolnilo in žreb je dal nekaj zavirljivih nagrad (samska postelja, obleke in podobno). Tako se je torej izpolnil malce zajedljiv namig s konca zadnjih Kopriv, da kdor čaka, dočaka.

Kaj pravite — pa brez zamere, lepo prosim! — koliko reprim je že imela tale štorija iz šestdesetih let? Avtor jo je naslovil: Nylon, TBC in »turizem«. Povzemamo le značilen odlomek.

»Ne ravno vlijudna odslovitve mi je postala jasna šele, ko sem zagledal med sedeži nožice v nylon nogavicah in čevljičk s tanko peto. Obraza lastnice nisem utegnil videti, ker so se prej pred mojimi očmi zaprla vrata. Avtomatično...«

Avtobus iz Lendave bi moral odpeljati — po voznem redu — ob 12. uri, toda šoferju in sprevodniku se očitno ni mudilo. Sedela sta v avtobusu in se vsak po svoje zabavala. Eden od čakajočih, ki mu ni šlo v račun, zakaj se ne ravnata po voznem redu, si je drznil nadlegovati »s prostim časom zaposlena delavca«. Pa se je opeknel. Nahulila sta ga in mu celo zagrozila — prav neverjetno, kajne!? — da utegne dobiti TBC, če bo do 13. ure — takrat sta bila nemreč voljna odriniti proti Murški Soboti — vstopil v avtobus. »Tečnežu« je postalo kaj hitro jasno, kaj je v resnici posredi, ko je ugledal, kar smo zgoraj že citirali. Svetujemo vam torej: na avtobusnih postajališčih ne bodite preveč radovedni, ampak raje potrpežljivo čakajte, saj je lahko še prehitro ogenj v strehi.

Pa še nekaj vam polagamo na srce: če vas niso vzeli na kak avtobus in ste morali čakati na naslednjega — zaradi gneče seve — ne belite si glave, da pa so koga drugega, recimo sprevodnikovega ali šoferjevega znanca (še raje pa znanke!) vzeli, navzlic gneči. Tako pač »mora« biti!??

—brž—

SKRIVNOSTI GENSKEGA SISTEMA

Usodne napake

Rodi se otrok le z delom možganov in v nekaj urah umre. Rodi se dete s tako okvarjeno hrbtenico, da ostane hromo in umre v nekaj mesecih.

Rodi se in živi otrok, vendar zaradi pomanjkanja enega samega encima v celicah ostane vse življenje duševno zaostal. To so strašne usode, katerih krivec pa je neznan, viden le pod najmočnejšimi elektronskimi mikroskopi. Najbolj tragične bolezni so namreč posledica genskih in kromosomskih okvar. Znanstveniki so odkrili tri stotine takšnih napak, ki povzročajo vrsto težkih bolezni, od hemofilije, ki je ruski cesarski dvor izročila v roke živemu satanu Rasputinu, do živčne trzavice, ki je slavnega pevca Woodieja Guthrieja spremenila v nemo razvalino.

Te bolezni so večinoma podedovane. Odkar so odkrili, kje leži pravi vzrok zanje, se je v medicini začela razvijati skoraj povsem samostojna veja — genetsko svetovanje. Strokovnjaki za to področje lahko pravočasno opozorijo nosečo mater na nevarnost katere od genskih bolezni, možno pa je celo začeti zdravljenje zarodka, dokler je še v maternici.

»Se nobena nova znanstvena spoznanja niso tako hitro prodrli v prakso, kot so genske raziskave,« zatrjuje dr. Harold M. Nitowsky, strokovnjak za to področje medicine.

Po takšnem učinkovitem prelivanju znanstvenih odkritij v prakso je velika potreba. Statistiki so izračunali, da imajo 2 do 3 odstotki rojenih otrok večje genske napake, ki se lahko razvijejo v hude in smrtno bolezni. Tudi v kasnejši dobi so genske bolezni močno prisotne. Nekaj manj kot tretjina otrok, ki morajo na zdravljenje v bolnišnico, ima katero od tristoletih genskih okvar, medtem ko je med odraslimi le za 10 odstotkov takih primerov.

Sodobna medicina je tudi tem telesnim okvaram vse bolj kos. Med najbolj učinkovitimi metodami preventivnega zdravljenja je t. i. amniocenteza, pri kateri zdravnik odvzame nosečnici delček plodne tekočine, ki jo nato natančno raziščejo. Pri analizi ugotovijo, ali so v nji nenormalne celice. In če jih najdejo, je to znamenje, da je zarodek v nevarnosti. Opazovanje zarodka je potem možno na več načinov. V zadnjem času se je zelo razvilo opazovanje s pomočjo ultrazvoka. Z njim je mogoče dobiti dobre slike, ki so uporabnejše, predvsem pa za zdravje zarodka in matere neprimerno varnejše kot slike, narejene z rentgenskimi žarki. Tudi pri nas se ultrazvočno slikanje vse bolj uveljavlja. Zdravniki poznajo tudi fetoskopijsko, pri kateri opazujejo zarodek skozi posebno cev, ki jo vstavijo v maternico. S tem ali drugim načinom lahko ugotovijo, ali ne gre pri zarodku za hudo telesno napako, potem ko so prve signale za nevarnost dobili iz plodne tekočine.

Če zdravniki ugotovijo, da ima zarodek nepopravljive genske napake, lahko pravočasno svetujejo staršem, da se odločijo za splavitev. Četudi je v svetu močno gibanje proti splavu, pa je dostikrat prav takšna odločitev edino pravilna. Vedeti, da bo otrok neozdravljivo bolan, da bo celo kmalu umrl, pa kljub temu takšnega otroka donositi in roditi, to zahteva zares pogumno mater in očeta.

DRUGJE SMO PREBRALI

NEKI POSLOVNEŽ IZ NEW YORKA je prišel v Austin. Ko je ugotovil, da v nobenem hotelu ni več prostora se je napotil na policijsko postajo in zaprosil, da bi mu odstopili prazno zaporniško sobo. »Ni mogoče«, je dejal dežurni policaj, »saj niste naredili prekrška!« Omenjeni poslovnež pa hitro hlače dol in pokaže na zadnjico: »Tukaj me poljubite!« Noč je prebil v celici, naslednji dan pa mu je sodnik dodelil še dvajset takšnih nočitev.

PRVO JE PRAVICA — tako so odločili na policiji v nekem kraju v ameriški zvezi državi Michigan, ko so izdali dovoljenje za nočenje orožja — nekemu slepcu.

za vsakogar nekaj

ZDRAVNIK ZA VAS

Rak v številkah, da bi ga bolje razumeli in obvladali

Slovenija sodi med dežele s srednje visoko obolevnostjo za rakom. Sicer pa je porazdeljenost posameznih vrst rakavih bolezni po svetu zelo različna. Odvisna je predvsem od ekonomske razvitosti in posledičnih sprememb v sestavi in načinu pripravljanja ter konzerviranja hrane, navad in razvad, kot je na primer kajenje, ter življenjskega in delovnega okolja posameznih skupin prebivalstva, pri čemer se misli zlasti na industrializacijo in na onesnaženje z rakotvornimi snovmi. V množici rakavih bolezni je tistih, katerih pogostnost je odvisna od delovnega okolja, prav malo.

V Sloveniji smo leta 1975 registrirali več kot 4500 novih rakavih obolenj. Zavod SR Slovenije za statistiko je objavil 3220 smrti zaradi raka. Sodimo, da živi danes v Sloveniji okoli 15 tisoč ljudi, pri katerih so zdravniki v letih od 1961 do 1975 ugotovili eno ali drugo rakavo bolezen.

Celotno število rakavih obolenj iz leta v leto še vedno narašča. Porazdeljenost posameznih vrst raka je podobna tisti, ki jo opažamo v deželah srednje Evrope. Leta 1975 je bilo v Sloveniji še vedno ugotovljenega največ želodčnega raka, in to v 635 primerih. Pljučnega raka, ki strmo narašča pri obeh spolih, smo zabeležili že 611 primerov. Raka na dojki je bilo 435 primerov, kožnega raka 433 primerov, raka na danki 235

primerov, raka na vratu maternice 197, raka na debelem črevesju 179, raka na jajčnikih 153 in raka na telesu maternice 133 primerov.

Rakave bolezni pa ne prizadenejo moških in žensk v enaki meri, nekatere so tako ali tako vezane na spol, kot n. pr. rak na ženskih in moških spolnih organih. Pljučnega raka je pri moških šest do sedemkrat več kot pri ženskah. Pri moških je pljučnega raka skoraj četrtina raka nasploh. Je prvi med raki. Raka na dojki je pri ženskah stokrat več kot pri moških. Pri ženskah je na prvem mestu in pomeni dobro petino vsega raka, medtem ko je pri moških prava redkost. V zadnjem obdobju pljučni rak pri moških in pri ženskah ter rak na dojki pri ženskah strmo na-

raščata, pogostnost raka na vratu maternice in na želodcu pa počasi upadata. Želodčni rak upada, ne da bi to zavestno načrtovali, verjetno zaradi sprememb v vrsti in načinu prehrane ter načinu konzerviranja živil. Rak na vratu maternice pa predvsem zato, ker ga lahko uspešno odkrivamo in zdravimo že na njegovi začetni stopnji.

Na naraščanje rakavih bolezni vpliva tudi staranje prebivalstva v naši republiki. Tako danes marsikdo doživi svojega prvega pa tudi drugega ali celo tretjega raka, ker je dosegel starost, ko se rak pojavlja najpogosteje. Tako je v območjih z visokim deležem starih ljudi tudi obolevnost za rakom nasploh višja. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da zbolevalo ženske za rakom na dojki, na vratu maternice in na jajčnikih tudi bolj zgodaj, v svojem najbolj aktivnem življenjskem obdobju. Pri raku na dojki in na vratu maternice poraste nevarnost obolevanja že po 25. oziroma po 30. letu in vztraja do konca življenja.

Vrh beležimo med 25. in 34. letom starosti, torej v času, ko

ženske zavestno obiskujejo ginekologe, ker načrtujejo družino. V zadnjih letih se najdejo taki primeri bolezni že med 15. in 19. letom starosti. Njihovo število narašča in se hitro približuje sicer padajočemu številu primerov žensk, katerih raka na vratu maternice.

Pri otrocih je rak redka bolezen. Pogostnost in vrste posameznih rakov so pri njih drugačne kot pri odraslih.

Zbolevalo predvsem za krvnim rakom, rakom ledvic, možganov, kosti in mehkih tkiv.

Danes vemo, da je večina rakov pri odraslem človeku posledica dolgotrajnega delovanja dejavnikov, ki povzročajo raka na človeku gostitelju, ki je za raka bolj ali manj dovzeten. V to igro se včasih vpletejo še tako imenovani zaščitni dejavniki, ki preprečujejo tvorbo ali vpliv dejavnikov, ki povzročajo raka. Vzajemna igra teh dejavnikov se ne kaže le v pestri porazdeljenosti posameznih vrst raka po svetu temveč tudi v naši mali Sloveniji in ne nazadnje tudi v Pomurju.

NASVET ZA GOSPODINJE

SADNE KAŠE IN KAŠE S SADJEM

Ker so česnje prvo sveže domače sadje jih težko pričakujemo. Velike količine sladkorja jim dajejo precejšnjo kalorično vrednost. Zaradi sočnosti, arome in nežne kožice so primerne vsem starostnim kategorijam ljudi. Za prvimi česnjami zore še jagode. Plodovi so nežni in občutljivi. Tako kot vse poznejše jagodičevje vsebujejo večje količine vitamina C. To posebno vabljivo zgodnje sadje nima ne lupine, ne koščice. Na vsakem vrtni bi morali jagodam odmeriti vsaj gredico ali dve prostora.

Sodobnih sort ni težko pridelati v manjših količinah, toliko da z njimi potešimo željo in potrebo otrok. In končno — to zlahka sadje potrebuje le 9 mesecev od sajenja do obiranja prvih plodov.

Sadje je za zdravje ljudi tako pomembno, da bi moralo biti vsak dan na mizi. Posebno otroci ga ne bi smeli pogrešati. Sveži sadni sokovi so zelo lahko prebavljivi in so pri-

merni celo za bolnike in majhne otroke. Surovo sadje ima veliko večjo vrednost kot kuhano. Največja prednost so vitamini, ki se pri kuhanju delno uničijo. V razmerah, ko ima gospodinja na voljo male količine sadja, je prav, da ga družini ponudi surovega, da tako izkoristi vse njegove snovi. Konzerviramo tedaj, če imamo na voljo večje količine.

Otrokom in ljudem, ki ga ne morejo zvečiti, pa ponudimo nastrganega ali zmečkanega.

1. V obliki sadnih kaš po kosilu, večerji ali za malico.

Sadne kaše lahko s pridom kombiniramo z biskvitnim ali drugim rahlim pecivom ter tako pripravimo izdatno hladno sladico po skromnejšem, manj kaloričnem kosilu v vročih poletnih dneh.

Prednosti nujenja kosa biskvita, ki ga prelijemo z zajemalko hladne sadne kaše je več, naj omenim le nekatere:

— biskvitne kocke spečemo že prej, lahko jih vzamemo tudi iz zmrzovalnika,

— jajca so v poletnem času poceni.

— za pripravo te sladice porabimo malo časa in malo toplotne energije.

— je hranljiva, saj vsebuje živalske beljakovine, prelito sadje pa dodaja vitamine in osvežujoče kisline,

— ker ponudimo hladno, zelo prija v vročih dneh,

— lahko jo uživajo mali otroci in starejši ljudje s slabim zobovjem.

Za sadne kaše so primerne jagode, ribez, maline, višnje, robide, borovnice, češnje (razen hrustavk), marelice, breskve. V vsakem primeru pa mora biti sadje dobro zrelo, sveže, očiščeno in oprano. Z vilicami ga rahlo zmečamo, po želji sladkamo in obogatimo s kančkom limoninega soka — in sadna kaša je pripravljena. Če uporabimo marelice ali breskve, morajo biti le-te popolnoma zrele in mehke, da jim z lahkoto odstranimo kožico. Pri teh dveh sadežih uporabimo malo več limoninega soka, ki nam prepreči kvarni vpliv zraka. Do uporabe sadno kašo hranimo v pokriti skledi v hladilniku.

Na porcije razdelimo samo ali s pecivom tik preden ponudimo.

Kot samostojne jedi pa lahko ponudimo kaše s sadjem, ki so pri nas nekoliko pozabljene jedi, čeprav so glede na sestavine zelo priporočljive. Primerne so kot lahke večerje, zlasti če so kuhane na mleku, ki je polnovredna živalska beljakovina.

Večino kaš lahko uživamo ohlajenih. Skuhamo jih že opoldne in do večerje počakajo v hladilniku. Po želji pa jih skuhamo sproti in ponudimo tople.

Kaše s sadjem so otrokom in starejšim zadosten večerni obrok, za ljudi, ki težko delajo, pa je treba še kaj dodati.

Za pripravo kaš s sadjem sta zlasti primerni prosena kaša in riž.

Proseno kašo pripravimo z jabolkami ali čespljami, riž z višnjami ali borovnicami.

IZ ŽIVALSKEGA SVETA

ČE KOKOŠI JEDO JAJCA

Nemalokrat se dogaja, da kokoši jedo jajca. Običajno počno to nesnice, zlasti tiste, ki nimajo izhoda na pašo. Včasih pojedo tudi polovico jajca. Vzroki za to so različni: prenaseljenost, navada, pomanjkanje proteinov v hrani, najpogostejši vzrok pa je pomanjkanje kalcija.

Visokoproduktivne nesnice nesejo jajca skoraj brez prestanka, zato morajo vsak dan nadomestiti odgovarjajočo količino vseh snovi, ki so potrebne za formiranje jajca. Posebej pomemben je pri tem kalcij.

Nesnica, ki znese letno 250 jajc, izloči z njimi 500 gramov kalcija, kar je 20-krat več od količine kalcija v njenem organizmu. Potrebno količino kalcija morajo dobiti s hrano za nesnice, ki vsebuje 3 do 3,5 odstotka tega mineralnega dodatka. Če v hrani ni zadosti kalcija, ga bo nesnica nadomestila tako, da se bo lotila lastnega jajca.

Priporočljivo je, da v prostor, kjer so nesnice, postavimo poseben pitalnik z zdrobljenim kamenjem in peskom, da bodo nesnice tako lahko zadovoljile potrebo po kalciju. Preveriti je treba tudi naseljenost (ne več kot 5 nesnic na kvadratni meter), osvetljenost (preveč svetlobe kokoši vznemirja) in temperaturo prostora (optimalna je 10 do 16 stopinj).

Takoj, ko opazimo, da kokoši jedo jajca, je treba spremeniti prehrano in preveriti vse zgoraj navedene pogoje.

Ose povzročajo škodo

Ose povzročajo veliko škodo zlasti čebelarjem, saj napadajo čebele in odnašajo med iz panjev, jeseni pa delajo nemalo preglavic tudi vinogradnikom in sadjarjem. Da bi ose lahko uspešno uničili, se moramo tega dela lotiti sistematično, vsi bližnji in daljnji sosedje. Predvsem je treba uničiti osja gnezda, ki se nahajajo na podstrešjih, v drevesnih duplih, pa tudi v zemlji.

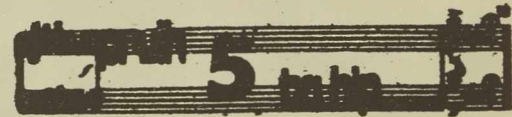
Najbolje je, da se tega dela lotimo zgodaj zjutraj ali pozno zvečer, ko so vse ose v gnezdu. Seveda se primerno zaščitimo pred piki, nato pa z mokro krpo primemo celotno gnezdo, ga ločimo od podlage in pohodimo s čevlji. Tako uničimo vse odrasle čebele pa tudi zalego.

Če je osje gnezdo v drevesni votlini, nataknejo na žico azbestni trak, ki ga uporabljamo za zveplanje sodov in prižganega damo v odprtino, skozi katero ose izletavajo. Ose se bodo tako zadušile, zveplanje pa ponovimo vsakih 10 dni. Poleg tega je dobro, da odprtino premažemo s strupom.

Uspešen način uničevanja os je tudi ta, da v steklenice nalijemo do polovice jabolčni sok, pokvarjeno vino ali pivo, jih postavimo na panje ali obesimo na ustreznega mesta. Ose bodo hitro odkrile te vabe in v steklenicah z okizmi grli bodo kaj kmalu poginile. Take vabe za čebele niso nevarne, ker te ne zaidejo v tako postavljene steklenice.

radio murska sobota

radijski disco klub

PRVIH PET TA HIP

1. XANADU — O.N.JOHN in ELO
2. MAKING YOUR MIND UP — BUCKS FIZZ
3. WOMAN — JOHN LENNON
4. WHAT YOUR PROPOSING — STATUS QUO
5. VIENNA — ULTRAVOX

NOVA GLASBENA UGANKA

GLASUJEM ZA:

IME IN PRIIMEK:

NASLOV:

Tokrat smo izžrebali pismo Majde Kovačič iz Zbigo-vec 15 pri Gornji Radgoni.

Cestitamo! Izpolnjene kupone pošljite do petka 10. julija na naslov Radio M. Sobota, Titova 29, Murska Sobota.

Poizkusite rešiti tudi našo glasbeno uganko. Oddaja bo na sporedu v torek, 7. julija od 17.30 do 18.00.

Rešitev prejšnje glasbene uganke: ROAD RUNNER — THE PRETTY THINGS

Sestavljen Marko Napast	Pogovor, družabni pomenek	Igralec na obojo	Pica peyka, pri nas redkec zim- ski gost	Moško ime	Pevec Handrix	Staro- perzijski kralj	Kdor zelo aktivno deluje v orga- nizaciji
Drobiz v SZ							
Visok kamnit steber v obliki piramide							
Športna igra z žogo							
Cesta, pot (lat.)				Reka v Brčju			
Popevka- rica Redzep				Sobna lončnica			
Ozek konec polotoka			Slovanski narod		Kilovolt		
Zahod		Česki slikar	Otok v Irskem m.		Edini izvodi		
Letopisec, kronist		Atlet, Stekic					
Tarifa						Reka na Poljskem, pritok Visle	Pogan
Veznik			Gozdna poseka				
Mongol- ski kan, drugi Džingis- kanov sin			Galijski				
Italijan- ska pesnica Negri				Veletok v Paki- stanu			

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: hrestač, Lastovo, Ankogel, DJ, Bonn, Niki, Ti, Ono, sin, kasarna, R, trn, VD, nauk, Neni, mu, eliksir, žilavka.

IZ DŽOUŽIJOVOGA DNEVNIKA

Loboska gradbena firma, s čimer je na najboljše njivah razočala razprski fabrika, je čisto rodno kemlo razvažala s to- vorunjakami po celotni Pomurji, pa jo odavala, če glij, ka bi jo po zakonu mogla lipou strani djati, pa očuvati. Zaf, po trej meščecaj, pa na sredino roboskoga varaisa, ge delajo med blo- kami otroško rigrisice pa zelenico, vozijo eigloffe, glejmatle lagve, bekoniske od- gadke, pa drufjege smetij. Sekar de le s toga atomika travo rásla.

Malomarnost ali kaj drugega?

Po televiziji in radiu vsak dan poslušamo, koliko odpadnih surovin uvažamo za našo industrijo. To še zlasti velja za papir in steklenice. Ko je bila lansko leto množična organizirana akcija zbiranja starih steklenic, tudi na območju krajevnih skupnosti Polana niso stali ob strani. Predvsem za zbiranje steklenic so se „navdušili“ učenci osnovne šole iz Velike Polane, pomagali pa so jim tudi mladinci v okviru krajevnega sveta ZSMS Polana. Kar precej steklenic so zbrali; nekaj so jih odpeljali na zbirno mesto v Lendavo. Ker tisti dan vseh niso mogli odpeljati, so jih dokaj velik kup pustili pri stari osnovni šoli v Veliki Polani. Nato pa se zanje ni nihče več zmenil. Obljube so obvisle v zraku. Pred časom so mladi steklenice pobrali in jih odpeljali na smetišče. Zakaj mlademu rodu govorimo eno, delamo pa drugo.

J. Žerdin

LIPA

DOBRA PREIZKUŠNJA

Na tekmovalnem gasilsko-tehničnem enot civilne zaštite sektorja Beltinci v Lipi, organiziral ga je štab civilne zaštite krajevnih skupnosti Lipa, so se pomerile ekipe iz Lipe, Beltincev, Gančan, Lipovec, Dokležovja, Melincev in Bratoncev. Ekipe so nastopile s praktičnim znanjem pri gašenju požara in reševanju premoženja. Posebno pozornost so morale ekipe posvetiti vnetljivim derivatom in elektriki. Tri ekipe so reševale stanovanjsko poslopje, štiri gospodarsko poslopje, ena pa uto.

Za varnost goveje živine je skrbela veterinarska ekipa. Na tekmovalnem je nastopila tudi ekipa prve medicinske pomoči krajevnih skupnosti Lipa, ki je reševala ponesrečence z ogroženih kmetij. Ob tem naj zapišemo, da so se ekipe razvrstile po vsej vasi in vsaka posebej je prikazala svoje znanje. Z zadovoljstvom lahko povemo, da ima krajevna skupnost Lipa dovolj vode, kajti na tekmovalnem je sedem motornih brizgaln delalo nemoteno z dovoljno količino vode. Ob tej priložnosti je gasilsko društvo Beltinci po skupni vaji pripravilo preizkus nove avtocisterne, nato pa je krajevna konferenca socialistične zveze Lipa pripravila proslavo ob dnevu civilne zaštite in 40-letnici OF.

J. Žerdin

NEDELICA

Koliko časa še tako?

Občinsko cesto Turnišče—Lendava „krasita“ dva dela, za katera se upravičeno sprašujemo, zakaj tako. Prvi vprašljivi del ceste je pri vasi Nedelica. Dobrih petdeset metrov neasfaltirane ceste krasijo jame, ki nemo čakajo, kdaj se bo kdo spomnil, da bo

cesto asfaltiral ali vsaj zavozil z gramozom.

Drugi del je most čez potok Lendava. Že več kot mesec dni je polovica mostu nevozna. Pred mostom je postavljen prometni znak „zooženje ceste“. Vendar ni nikjer razvidno, da je prepovedana vožnja za tovorna in težja vozila. Avtobusni promet se odvija skozi vas Nedelica, ostali pa čez most, ki iz dneva v dan kaže hujše razpoke. Kljub temu, da je polovica mostu zaprta že več kot en mesec, se do danes ni nihče spomnil, da bi pričel s popravilom, ali pa vsaj postavil znak za obvoz čez Nedelico. Mar je res potrebno, da bo nesreča prebudila odgovornost?

Na posnetku so razpoke na mostu, ki opozarjajo.

Tekst in foto: F. V.

YU 3 DCI sekcija Tišina je spet obetajoča

Radioamaterstvo je dejavnost, ki ni znana vsem. Toda tisti, ki se enkrat seznani s tem in začne delati na radioamaterski postaji, se v večini primerov več ne oddalji od tega za družbo koristnega „konjička“.

Tudi v Prekmurju je radioamaterstvo dokaj razvito. Poleti bo soboški radio klub praznoval 30-letnico obstoja. V teh letih je nastalo veliko sekcij, mnogo članov je aktivnih, vendar še več takih, ki niso vključeni v sekcije. Za radioamaterstvo mora vsak žrtvovati precej časa, zato so mnoge postaje utihnile, tako kot na Tišini.

Minilo je že pet let, odkar imajo na Tišini sekcijo le uradno, članov pa več ni oziroma niso aktivni. Na pobudo Zdenka Kovača, aktivnega radioamaterja, pa je soboški klub organiziral tečaj za operaterje. Prijavilo se je okrog 20 mladih, med temi je bilo največ osnovnošolcev, nekaj pa tudi iz okoliških mladinskih aktivov. Tečaj imajo že od februarja dvakrat na teden.

B. P.

BREZOVICA

Majhna preizkušnja

Tudi letos so v Brezovici v lendavski občini pripravili majhno preizkušnjo v tridelnem napadu: polaganju cevovoda, vezanju vozlov in navezovanju orodja. Članska in pionirska ekipa sta dobro opravili preizkušnjo, to pa je zagotovo spodbuda za starejše in mlajše prebivalce, ki so doslej stali ob strani.

S. Zver

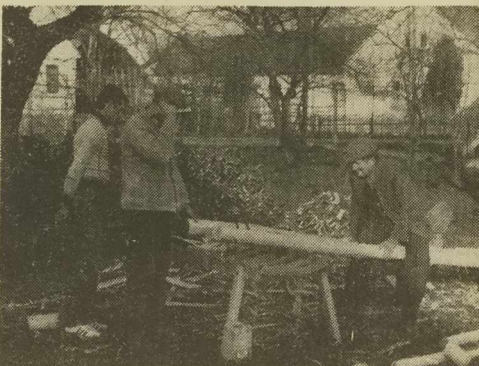
Čisto majhne spodbude so potrebne in že se mladi zapodijo za žogo in koristno uporabijo prosti čas, ki ga je sicer zelo malo. V kratkem času si postavijo vse potrebno za športno igro, potem pa se zapodijo za žogo kot če bi šlo zares. Tale posnetek dopisnika Stanislava Zvera je iz Brezovice.

Igre brez meja

Konec junija so slušno prizadeti izvedli prve Mednarodne „Igre brez meja“. Organizator tokratnih iger je bilo Društvo slušno prizadetih Koper. Sodelovalo je 6 društev slušno prizadetih. Dve društvi iz Slovenije (Koper in Murska Sobota), štiri društva iz Italije (Trst, Udine, Gorica in Pordenone). Povratno srečanje oz. igre brez meja bodo v Italiji v mestu Pordenone in to 27. avgusta letos.

Tako tudi slušno prizadeti utrjujejo dobre prijateljske odnose s sosednjo Italijo. Pripravljajo pa tudi evropska srečanja in to že v bližnji prihodnosti.

I. V.

V pomurskih vaseh so ljudje v teh poletnih dneh zaposleni s številnimi poljskimi opravili, zato se jim pri ostalih delih včasih tako mudi, da se še mojster popraska za ušesi. Vse hočejo narediti hitro in kar se da dobro.

Otok

TIŠINA

SPODBUDNA ZMAGA

Strelska družina »Koloman Flisar« je v počastitev 40-letnice vstaje pripravila tekmovalno za pokal krajevnih skupnosti Tišina. Po sedmih kolih je pokal pripadel zmagovalni ekipi iz Tišine, drugo mesto so osvojili Petanjci, tretje pa Tropovci.

TEHNOSTROJ

LJUTOMER n. sol. o.

69240 LJUTOMER, KOLODVORSKA C. 16 a

TOZD SERVIS VOZIL IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE LJUTOMER b. o.

TEL.: (069) 81-257, 81-063, TELEX: 35263 YU TSL, Ž. P. LJUTOMER

SE PRIPOROČA Z NAJKVALITETNEJŠIMI SERVISNIMI USLUGAMI NA:

— osebnih vozilih:

zastava 750, 101, 435, 1300, 1500 — lada 125 P, 126 P — polonez — škoda

— tovornih vozilih:

TAM, vsi tipi — zastava 412, NF, 635, 640, 645, 616 in

— traktorjih:

IMT, fiat—Štore, torpedo, ursus in zetor

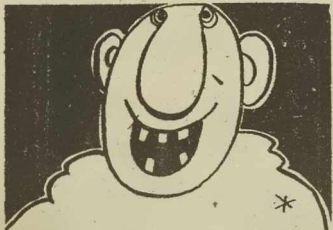

Tehnostrojova trgovina z nadomestnimi deli.

V naši trgovini imamo, za vsa omenjena vozila, rezervne dele, ki jih lahko kupite vsak delavnik od 6. do 14. ure.

Prostori trgovine so sestavni del naše temeljne organizacije!

VSE INFORMACIJE LAHKO DOBITE PO TELEFONU ŠT. (069) 81-257

— Potem pa si kot moj oče, ki ga sanje o tebi preženejo iz postelje in blodi okrog kot mesečnik, ob tem pa venomer godrnja.

MIRČIJEVA REŠITEV
— Mirči, zakaj na tem majhnem blokovskem

igrišču vedno delaš zga-
go?
— Moram. Doma so se me že naveličali.

MIRNA DUŠA
— So vas nove podražitve močno prizadele?
— Se ne, plačo bomo imeli

kotaj petnajstega prihodnji mesec.

NAVEZANOST

— Draž, že v četrtem letniku si sanjal o miličniškem poklicu in vse kaže, da boš uspel, le za tvojega mlajšega brata — vedno sta bila skupaj — ne vem. Neodločen je.

— Jaz pa vem. Postal bo lopov, da bova lahko tudi v zre-
lejših letih pogostejše skupaj.

SHUJŠEVALNA KURA

— Žena se je odločila za shujševalno kuro. Vsak dan si priyošči uro jahanja.

— Uspeh je očitno vi-
den?

— Je. Konj je shujšal za deset kilogramov.

NASVET

— Brzi vlak bo peljal čez pet minut, potniški pa čez dve uri. Svetujemo vam, da se peljete s potniškim.

— Zakaj, vendar?

— Zato, ker se brzi na naši postaji ne ustavlja.

Vabilo

k

sodelovanju

Ste slišali kakšno dobro šalo ali anekdoto? Gotovo ste, zato je nikar ne čuvajte zase. Smeh spravlja človeka v dobro voljo, zato privoščite tudi drugim, da se bodo smejali.

Če se vam zdi, da je šala dobra, jo zabeležite na papir in nam jo pošljite, mi pa jo bomo objavili. Vse šaljivce vabimo k sodelovanju, saj bo letako naša rubrika kar se da pestra in zabavna.

RADOST IN SOLZE

— Mira, babica se je od veselja skoraj zjokala nad tvojim odličnim uspehom, ena dvojka v Ferijevem spričevalu pa je tudi ni motila, ker tudi sama so-
vraži nemščino. Za nagra-
do bosta imela brezplačne počitnice...

— Na morju, seveda?

— Ne, pri babici. Malo bosta pomagala pri poljskih delih in domačih opravilih.

— Očka, ob tisti slabi oceni mi je všeč, da babica sovraži nemščino, škoda pa je, da pri sedemdesetih letih še ni zasovražila dela na kmetiji...

**MED POMLADJO IN POLE-
TJEM**

— Miha, kako si preživel zadnji pomladni dan?

— Prijetno in veselo je bilo, naprej pa se več ne spomnim. Zbudili so me v prvih urah po-
letja, ki se je baje začelo 21.
junija ob 12.45. Mogoče. Jaz še vedno mislim na pomlad...

Eden od sobesednikov je novinarjema, ko sta pripravljala reportažo na Goriškem, natresel vrsto nelepih na račun zadruga — ne sedanje, bilo je pred leti — da bi se človeku, ki se ne ukvarja s kmetijstvom, zježili lasje. Posebno ostro je govoril o odkupu in goljufanju pri cenah. Ko je izpraznil »šaržer« z ostrimi naboji kritike, ga je novinar prav narahlo vprašal:

— Obsodbe so hude, vendar, če se ne motim, ste bili vi pred leti zadrugi nakupovalec ži-
vine, očitali so vam marsikaj, tudi goljufanje. Spomnite se, kako je bilo takrat?

— Ja, veste, takrat sem bil nakupovalec, takrat so bili drugi časi...

Štirje bivši fantje iz Murske Sobote so se naveličali pomurskih gostiln, ker je v vsaki vsaj enega nekdo poznal, zato so se morali vsi solidno obnašati. Pa so se odločili, da bodo vsaj eno popoldne preživeli nekje za pomurskimi hrbti. Iz-
brali so si gostišče v Mostu na Soči, se lepo zabavali, precej glasni so bili. Ob slovesu, po obračunu, pa je natakarica Aladarja potrepljala po rami:

— Ko boste prišli domov, pozdravite Šariko.

— Kakšno Šariko?

— Vašo ženo. Jaz sem doma v sosednji vasi. Prijateljici...

Aladar več ni poslušal, am-
pak je preklinjal ta majhen slovenski svet...

Bodoči očka je odpeljal ženo v porodnišnico in za tem po-
klkal prijatelje na majhno »predporodniško« proslavo. Računal je, da se bo rodil sin, zato so z nazdravljanji nad-
aljevali vse do drugega dopol-
dneva. Bilo je veselo vse do takrat, ko je v porodnišnico vprašal o naraščanju, kako je kaj z novorojenčkom, kako se počuti žena...

— Imela je porodne krče, vendar smo jo že včeraj odpe-
ljali domov.

Več boste slišali doma!

**MIŠKO
KRANJEC**

Strici so mi povedali

Eti pocsivle

V nekdanjem, madžarskem črkopisu, ker zdaj že tudi ta tam 'pocsivle'. A kaj vse še 'pocsivle' tu? Neka davna poljanska preteklost, zamočvirjenost davnih dni, večna negibnost, ves ta Fujsov rod Pickov, ki se ni in ni znal prekobaliti v nove okoliščine, kamor pa so se reševali in očitno tudi rešili le njihovi otroci, neobremenjeni z dediščino moreče davnine. 'Eti pocsivle' vsa ta pickovska neobglenost in siromaščina.

In tu nekje 'pocsivlejo' vse lepe, nikdar do kraja iz-
pete, nikdar do kraja doigrane mušike mojih stricev — cimbalista Stevana in flavtaša Marka. Tudi Tompa Ivan se je umaknil v te vrste in tako 'eti pocsivle' vsa ta Pickova banda, ki me je mladega navdihovala s svojimi napevi in me morda obdarila še s čim drugim, kar pa na sebi ven-
darle nosi nek nadih starodavnosti, nadih nekakšne plesnobe, s katero me je v težkih bojnih časih pital Zidinski stric, da bi zrasel velik in postal močan, hkrati pa sva preobračala njegovo v velik jerbas spravljeno knjižnico Kleklovega tiska, k čemur me je rad puščal.

Da, marsikaj 'eti pocsivle', česar ni več moč ne izkopati in ne tako in ne drugače oživeti, kar pa je nav-

dihovalo mojo mladost. Pa se mi včasih zdi, da je tudi dobršen del mojih velikih sanj in prividov tu pokopan in da je tudi nad temi sanjami in prividi postavljen velik rjavo črten, že trohneči križ z madžarskim črkopisom 'Eti pocsivle' —

In 'pocsivle' vsa brezupna revščina, ki nas je nekoč davila.

Končana je vsa ta dolga, več ko pol stoletja trajajoča pot, vse to romanje po domačih krajih, od človeka do človeka. Kaj so mi povedali strici, kaj so mi sploh povedali vsi ti ljudje? Navsezadnje smo si postali sorodniki, dobri nepogrešljivi znanci. Ker kaj pa loči Koštrco ali Senčka, Magdiča ali Režonjo od Pickov? Vse to je en sam obraz, ena sama duša — naša prekmurska duša. In vse to je v bistvu ena sama povest — povest o našem prekmurskem človeku. O prekmurskem človeku preteklih časov, iz časov močvirja, brezizglednosti.

Moji strici so pomrli ravno še v pravem času, da sem jih lahko spodobno pokopal. Pa saj že v tistih časih niso dorasli življenju, povsod so obnemogli. In sam — Kleki bi bil zapisal, midva z Zidinskim stricem tako brala: kotriga — lahko dodam: usihajoča kotriga tega pickovsko kranj-
čkovega rodu davnih Fujsov, doma v Fujsovih krčih, sem se rodil še v takem času, da sem vse to opisal, kot pravimo, po resnici in pravici. Zdaj se rojevajo drugačni otroci, rojevajo za nove okoliščine, za nove čase. Ta moja dolga — več ko polstoletja obsegajoča povest o Katicah, Agatah, Jožefih in Ivanih, o Berdenih, Koštrcih, Senčkih, in ne navsezadnje o Pickih — vse to je dandanašnji že davčina, kakor se v davnino odmika tudi naše močvirje.

Naj ostane vse, kakršno je, z nadihom in čarom te zamočvirjene davnine, neobgleno, ko je med ljudmi še plašila naša poljanska smrt, ki v živo zdaj nihče več ne verjame, kaj šele, da bi jo kdo bodi srečal bodi videl bodi vsaj slišal jokati. Čas se je premaknil in spodmaknil tla pod mnogimi stvarmi preteklosti. Večno boste noge prekmurskih ljudi so postale preutrujene, ne marajo več tapkati po neskončnih prekmurskih kolnikih peš.

Naj ostane vse za spomin težkim časom in okoliščinam, ki so šle mimo naših krajev in ko mi je bilo usojeno, da se moram srečati z vsem tem nazadnje pa še s svojimi strici, s to 'Pickovo bando', temi mušikaši, ki so v urah samote zgomeli posebne viže, nikdar prej zaigrane in nikdar ponovljive. Tudi te odhajajo v pozabo; ker — komu so pa dandanašnji še potrebne?

konec

Že
kmalu
na tem
mestu
začetek
novega
podlistka

Komisija za delovna razmerja delovne organizacije, Križevske opekarne Križevci pri Ljutomeru

objavila

prosta dela in naloge:

blagajnik v PE Boreci

za določen čas

Pogoji: končana ekonomska srednja šola, ali KV trgovski de-
lavec in vsaj dve leti delovnih izkušenj.

Nadalje objavljamo

**tri štipendije za tehnično
kemijsko šolo**

smer keramik

Pogoj: uspešno končana osnovna šola.

Pismene ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi v časopisu na
naslov: Kadrovska splošna služba Križevskih opekarn, 69242
Križevci pri Ljutomeru.

INA - NAFTA LENDAVALA

INA NAFTA LENDAVALA
Razpisna komisija pri
delavskem svetu TOZD Petrokemija

razpisuje

v skladu s splošnimi samoupravnimi akti in sprejetim sklepom
delavskega sveta TOZD prosta dela in delovne naloge

**obratovodje obrata umetnih
lepil**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še na-
slednje:

- da imajo visoko ali višješolsko strokovno izobrazbo kemij-
ske smeri
- da imajo najmanj 5 let strokovne prakse
- da imajo dokazane organizacijske sposobnosti in smisel za
delo z ljudmi
- da so moralno in politično neoporečni in se aktivno zavze-
majo za razvoj samoupravljanja

Kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Pismene ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska
služba INA — Nafta Lendava, Rudarska c. 1 — z oznako „za
razpisno komisijo“, 15 dni od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku
objave.

KRIŽEMKRAŽEM po naših solah

UREJA JOŽE GRAJ

DRAGI ŠOLARJI

Počitnice... Saj vem, da ste jih že komaj čakali. Najbrž pa vam bo včasih tudi malo dolg čas po šoli. To je vaš drugi dom, v katerem si pridobivate znanje in se usposablimate za življenje. Pa niso zmeraj samo tako resne stvari; tudi veliko prijetnih trenutkov nudi šola. Kar spomnite se malo! No, vseeno vas ima večina prav gotovo rajši počitnice. Kako tudi ne! Nič domačih nalog, nobenega spraševanja, testov... Če bi vam moral tudi jaz dati ocene za vaše dopisovanje, bi bilo med vami veliko odličnih. Na žalost, kot temu pravimo pri časopisih, sta ostali kar dve mapi vaših prispevkov, in to večina takih, ki so lepo in zanimivo napisani. Naj vam bo vsaj to priznanje v tolažbo. Verjemite mi, da v koš skorajda ni romalo ničesar, le prostora ni dovolj, da bi vse, kar ste poslali na naslov našega uredništva, tudi objavili v vaši stalni rubriki. Ker boste zdaj na počitnicah, upam, da je ne boste preveč pogrešali. V septembru, ko se bo začela šola, pa se spet čimprej oglasite.

Vse naj... vam želim v počitnicah!

Moja knjižnica

Če mi je dolgčas in nimam nikogar, s komer bi se pogovarjala, zmeraj posežem po knjigi, kajti ta mi ostane zmeraj zvesta in me nikoli ne razočara. Kadar berem knjigo, se v njo čisto zatopim, pozabim na probleme in težave tega dne ter skupaj z njenimi junaki odidem v njen svet. Ker zelo rada berem, imam tudi mnogo knjig, pravo malo knjižnico. Na začetku jih je bilo čisto malo, potem pa sem jih naenkrat dobila cel kup. Bilo je na moj osmi rojstni dan.

Zbudila sem se že zgodaj. Mamica in očka sta se pravkar vrnila iz mesta in vedela sem, da bom dobila darila. Očka mi je takoj čestital in mi dal lepo zavito velik paket. Tudi mamica mi je čestitala, v roko pa mi je potisnila le list, podoben položnici. Saj je tudi bil in na njem je pisalo Zlata knjiga. Od veselja sem poskočila, saj sem vedela, da bom dobila štiri različne komplete zbirke Zlata knjiga. Čez teden dni je bil prvi komplet že v mojih rokah. Z veliko vnelo sem prelistavala knjige in jih zlagala na police. Tako je bilo vsakokrat, dokler nisem imela vseh štirih kompletov. Vse moje police so bile polne. Nisem se jih mogla nagledati. Saj imam skoraj pravo knjižnico, sem si dejala. A tudi za to, da imam sedaj čisto pravo, sem poskrbela. V vse knjige sem vložila številke in jih razdelila na tri skupine knjige za majhne otroke, knjige za odrasle in znanstvene knjige. Potem sem si naredila še seznam in izkaznico. Vsakokrat, ko pridem sedaj v mojo knjižnico, si napišem na izkaznico številko knjige, ki si jo vzamem. S tem imam mnogo zabave, pa še knjige ne morem kam založiti in na njo pozabiti.

Sedaj imam 105 knjig, a rada bi jih imela še več, kajti skoraj vse sem že prebrala. Predvsem si želim pustolovskih, napetih knjig, saj take najraje prebiram. Upam, da bom še vnaprej tako rada brala in da bo moja mala knjižnica še dolgo dobro „poslovala“.

Vladka Čahuk 7.C
OŠ Edvard Kardelj
Murska Sobota

Kako smo samoupravljali

Na naši šoli je samoupravljanje zelo razvito. Da je to zelo pomembno, nam na široko pripovedujejo naši učitelji.

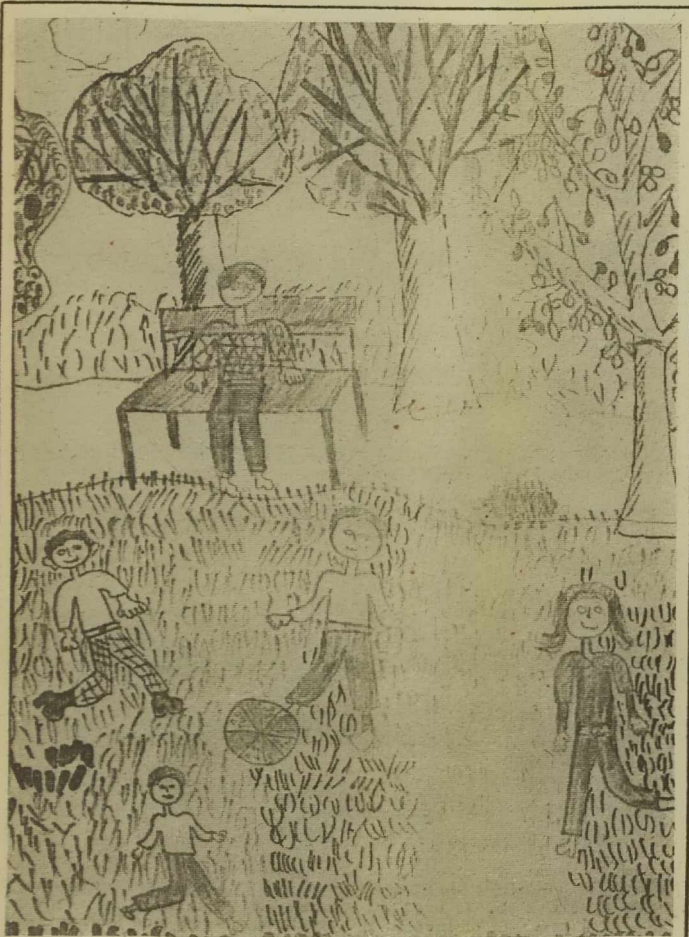
Tako bi morali pred nekaj dnevi pisati kontrolno nalogo in učenci smo se sestali ter samoupravno prepričali tovarišico, da naj kontrolko prestavi. Navedli smo dosti razlogov, kot: „Nas“ je 30 proti vam samim in danes smo pisali že eno kontrolko. Menda je ta slednji razlog prepričal tovarišico.

Pred nekaj dnevi je manjkala tovarišica za nemščino. Tako bi imeli zemljepis. A naši vrli samoupravljanci se niso strinjali in so domala vsi protestirali in niso šli k zemljepisu. Tako nas je prišlo le nekaj. Ostali so pozneje, ko seveda zemljepisa ni bilo, rekli, da je to samoupravljanje, če lahko sami odločajo, kaj bodo imeli in kaj ne. Kljub temu kazni zanje ni izostala.

Večkrat se je treba za kaj odločiti. Takrat šola spozna samoupravljalce 7. a. Vedno je dosti mnenj in takrat nihče noče popustiti. Zato nastane takšen vik in krik, kot da se ruši šola.

To so bili trije primeri našega „samoupravljanja“, ob katerih ste ugotovili, da ni ravno vse v najboljšem redu. Da bi popravil vtis, vam povem, da večkrat kar se da vzorno samoupravljamo.

Aleš Likar, 7. a
OŠ Križevci pri Ljutomeru

IZBRANA RISBA: »Najlepše je v naravi« — Iz glasila Prve stopnje, ki so ga ob 200-letnici izdali na OŠ Križevci pri Ljutomeru.

MOJ MUCEK

*Moj mucek lenivček
pri peči leži,
sanja o miški,
se sladko smeji.*

*Ga po glavi pobožam,
se hitro zbudi,
solzo potoči,
ker miške več ni.*

*Moj mucek lenivček
zdaj miško lovi,
želodeček je prazen,
sline cedi.*

Tadeja Kelhar, 3. b
OŠ Dane Šumenjak
M. Sobota

NAŠ NOVI DOM

Živim v Bunčanih. Sedaj še skupaj s starši in sestro Tanjo živimo pri babici. Zgradili smo tudi novo hišo. Ko smo jo gradili, sem bil še majhen, bil pa sem že dovolj velik, da sem lahko nosil pijačo in opeko. Pomagali so nam še sosedje in prijatelji. Ko je bila hiša skoraj gotova, smo morali zamenjati nekaj pohištva, ker je že staro. Sedaj je že vse pohištvo zmontirano. Monter je bil stric Južek iz Stare Nove vasi, kateremu je pomagal tudi moj ata.

V hiši so: dnevna soba, spalnica staršev, otroška soba, kopalnica, kuhinja, shramba, kurilnica in garaža.

Kmalu se bomo preselili. Tega se zelo veselim, ker bova s sestrico dobila svojo sobo.

Branko Gregorinčič, 2. raz.
OŠ VERŽEJ

POŽAR V GOZDU

Bilo je poleti. Takrat še nisem hodila v šolo, zato sem mami pomagala na polju.

Bilo je dopoldne. Z mamo sva okopavali peso. Bil je čas za južino. Šla sem domov po malico. Ko sem pripravljala malico, je k nam pritekel sosed. Rekel je, da moram po mamo. Naročil mi je še, naj pride z motiko v gozd. Stekla sem po mamo. Skupaj sva odhiteli v gozd. Tam so bili že vaščani in gasili požar. Nekateri so prinašali vodo z vedri, drugi pa so tolkli po ognju. Mama je takoj prišla za delo.

A jaz, ki nisem imela ničesar s sabo, sem samo gledala, kako se drugi trudijo, da bi rešili vsako drevo posebej. Rada bi jim pomagala, saj sem se v tem gozdu igrala s svojimi prijateljicami. Sosed, ki je prišel k nam, je odhitel po gasilce. Ti so takoj začeli gasiti. Gasilci so imeli svoj avto s cisterno, kjer je bila voda. Imeli so tudi posebna oblačila, s katerimi so lahko šli v ogenj. Požar so v desetih minutah pogasili in nato odšli. Mi, vaščani, pa smo se spraševali, kako je prišlo do požara.

Tega tisti dan nismo mogli ugotoviti, ampak šele čez tri dni. Nekdo je šel skozi gozd in odvrnil cigaretni ogorek. Listje je bilo suho in se je vnelo.

Požar je naredil veliko škode. Če ne bi bilo gasilcev, bi lahko pogorel cel gozd.

Darinka Merčnik, 5. c
OŠ GORNJA RADGONA

NOVO IZ „RADENSKE“:

ZIDANICA „JANŽEV HRAM“ VAS PRIČAKUJE!

»Radenska« Radenci TOZD Gostinstvo Grozd Gornja Radgona je pred kratkim uredila ob vinski cesti na Janževem vrhu vsebinsko zanimiv in svojevrsten gostinski lokal.

Objekt je oddaljen 6 km od Gornje Radgone, približno ista oddaljenost pa je od zdravilišča Radenci. Zgrajen je bil leta 1837 kot letni dvorec bivših lastnikov radgonsko-kapelskih gor.

Zidanica »Janžev hram«, takšno ime nosi novo gostišče, je prvi poskus gostinsko-turističnih delavcev, da s posebno ponudbo, v tem objektu, postrežejo gosta na način kmečkega turizma v osrčju Slovenskih gor.

Kaj lahko gost tukaj doživi in s čim je lahko postrežen?

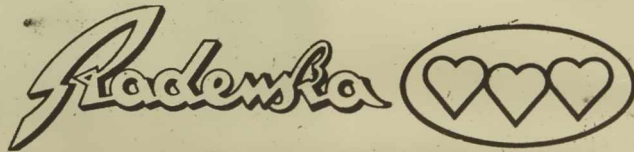
Ob lepem vremenu je od gostišča idiličen pogled na pomursko ravnico goriške griče, na obronke avstrijskega Kleka in na Pohorje. V bližini objekta je čudovit park s stoletnimi smrekami in je primeren za počitek ter piknike.

Enkratno doživetje občuti gost v »Janževi preši«, ob degustaciji radgonskih penečih in sortnih vin. Preša je urejena v etnografskem stilu z dvojnimi namenoma. Prvič kot muzej z razstavljenimi eksponati in kot degustacijski prostor vin iz bližnjih vinogradov.

Turist, katerega vodi pot po vinski cesti, se lahko prijetno počuti v »Janževem kotu« (točilnica) ali »Janževi dvorani«, kjer ga postrežemo z domačimi jedmi, prekajeno ali pečeno svinjsko kračo, prekajenimi svinjskimi rebrcami, prekajenim jezikom, prleško tunko, domačo smetanovo juho in ocirkovimi pogačicami. Poslovnim ali zaključenim družbam, do 25 oseb, smo namenili »Maistrovo sobo«.

»Janžev hram« obratuje od začetka maja vsak dan od 14. do 20. ure, razen ponedeljka. Obiskujejo nas od blizu in daleč. Pričakujemo, da boste med našimi stalnimi gosti tudi vi! Za večje skupine sprejemamo rezervacije v hotelu Grozd v Gornji Radgoni.

»Radenska« Radenci
TOZD Gostinstvo
Grozd Gornja Radgona

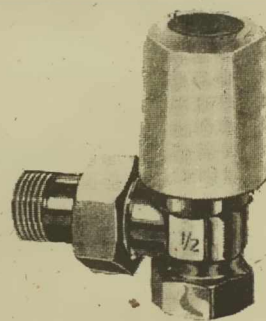

ALUMINIJSKI RADIATORJI

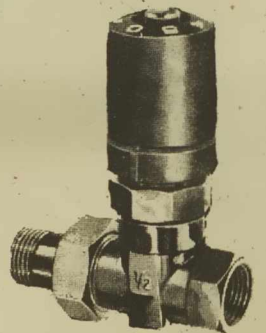
aklimat[®] IN RADIATORSKI VENTILI

v mesecih juliju in avgustu

cenejši za
10 %

RADIATORSKI KOTNI
VENTIL

RADIATORSKI RAVNI
VENTIL S
THERMOSTATOM

**Nakup je možen v vseh
trgovinah s tehničnim blagom**

MARIBORSKA LIVARNA
Kejžarjeva 11, 62000 MARIBOR

DRUGA ZMAGA KOCUVANA

V organizaciji AMD Gorenje-Varstroj Lendava je bila v nedeljo na stadionu v Petišovcih druga dirka v speedwayu v I. ligi, kjer je nastopilo 16 tekmovalcev iz šestih društev. Tako kot na prvi dirki v Osijeku je bil tudi tokrat najuspešnejši Vlado Kocuvan iz AMD Gornja Radgona, ki je osvojil vse možne točke. Prijetno je presenetil tudi njegov klubski kolega Kocmut, ki je zasedel tretje mesto. Štefan Kekec iz AMD Gorenje-Varstroj ni imel sreče, saj mu je dvakrat odpovedal motor, in tako je ostal brez dobre uvrstitve. Radgončana Kocuvan in Kocmut sta osvojila prvo mesto v parih pred domačinom Kekcem in Lazarjem.

Rezultati: 1. Kocuvan (GR) 15 točk, 2. Omerzel (Krško) 13., 3. Kocmut (GR) 13, 4. Šmit (SP) 11, 5. Kekec (GV) 9, 6. Vrbnjak (GR) 9, 7. — 8. Lazar (GV) in Pavlic (Prelog) po 9, 9. Korovljevič (SP) 7 in 10 Smolko (GR) 6 točk. Pari: 1. Kocuvan-Kocmut (GR) 28 točk, 2. Kekec-Lazar (GV) 17 in 3. Omerzel-Zibret (Kr) 16 točk.

Po dveh dirkah v Osijeku in Lendavi vodi v I. ligi Kocuvan (Radgona) s 30 točkami pred Kekcem (GV Lendava), Kocutom (Radgona) in Omerzelom (Krško) po 23 točk. V parih pa vodita Kocuvan in Kocmut s 53 točkami pred dvojico Kekec-Lazar 35 in Omerzelom in Zibretom 29 točk.

Presenetljiva zmaga Horvata

Na stadionu v Petišovcih je bila tudi druga dirka v II. ligi, kjer je v konkurenci nastopilo 13 tekmovalcev ter trije iz prve lige zunaj konkurence. Prijetno je presenetil Lendavčan Artur Horvat, ki je premagal vse tekmece in osvojil možne točke, čeprav letos prvič tekmuje. Gre torej za izredno talentiranega tekmovalca. Uspešen je bil tudi Lendavčan Vuri, ki je zasedel tretje mesto.

Rezultati: 1. Horvat (GV Lendava) 15 točk, 2. Pavlic (Prelog) 13, 3. Vuri (GV Lendava) 13, 4. Valentekovič (SP) 11, 5. — 6. Vukovič in Cajner (oba Osijek) po 10, 7. Lebar (GV Lendava) 9, 8. Časar (GV Lendava) 8, 9. Džokič (SP) 7 in 10. Hojs (GR) 5 točk. Vrstni red po dveh dirkah: 1. Valentekovič (SP) 26 točk, 2. — 3. Horvat (GV Lendava) in Pavlic (Prelog) po 25, 4. Cajner (Os) 23, 5. Vuri (GV Lendava) 22, 6. Lebar (GV Lendava) 19, 7. Vukovič (Os) 16, 8. — 9. Časar (GV Lendava) in Džokič (SP) po 12 in 10. Hojs (GR) 10 točk.

Uspešnejši domačini

V Murški Soboti je bilo srečanje invalidov športnikov Vasakarát iz Szombathelyja z Madžarske in Društvom za rekreacijo in šport invalidov Murska Sobot. Pomerili so se v metu krogle, sedeči odbojki, namiznem tenisu, streljanju z zračno puško, kegljanju in šahu. Uspešnejši so bili Sobočani, ki so zmagali v metu krogle, streljanju, kegljanju in šahu. Gostje z Madžarske pa so bili boljši v sedeči odbojki in namiznem tenisu.

V metu krogle je zmagal Vaindorfer z rezultatom 10,65 m pred Gombocem 8,25 in Ambrušem 8,25 m. V sedeči odbojki so zmagali Madžari z rezultatom 2:0, z istim rezultatom v korist Madžarov pa se je končal namizni tenis. V streljanju z zračno puško je zmagal Turners s 179 krogi pred Vaindorferom 172, Senčurjem 160 in Šturmom 159 krogov, vsi M. Sobota, Kovačič (Sz) 150, Arzenjakom (MS) 150, Hercogom (Sz) 145 krogov, itd. V kegljanju je zmagal Kardinal z 295 podrtimi keglji pred Ambrušem 291, Zavcem 274 podrtih kegljev, vsi M. Sobota. Najboljši gostujoči tekmovalce je bil Kovač z 222 podrtimi keglji.

IZREDEN USPEH PREKMURSKIH LOVCEV

V Senožečih je bilo republiško lovsko tekmovanje v streljanju na umetne golobe in v streljanju na tarčo srnjaka. Tekmovanja sta se udeležili tudi ekipe Zveze lovskih druščin Prekmurje in dosegli izreden uspeh.

V tekmovanju na umetne golobe je druga ekipa Zveze lovskih druščin Prekmurja dosegla 183 zadetkov od 200 možnih in osvojila prvo mesto. Med posamezniki je bil Karel Pojbič s 47 zadetki deveti, Ludvik Marič, ml. pa s 46 zadetki dvanajsti. V streljanju na tarčo srnjaka pa je prva ekipa Zveze lovskih druščin Prekmurja s 337 točkami prav tako osvojila prvo mesto. Med posamezniki pa je Mirko Horvat z 90 točkami zasedel tretje mesto. V kombinaciji je ZLD Prekmurja I. s 673 točkami zasedla četrto mesto, med posamezniki pa je bil Pojbič s 176 točkami sedmi, Marič pa s 174 točkami deveti. Doslej so člani Zveze lovskih druščin Prekmurja že dvakrat osvojili prvi mesti na republiškem tekmovanju v streljanju na umetne golobe, vendar predstavljajo predstavlja tokratna dvojna zmaga prav gotovo največji uspeh, kar hkrati pomeni, da prekmurški lovci posvečajo posebno skrb tekmovalnemu strelstvu.

Člani Zveze lovskih druščin Prekmurja, ki so na republiškem tekmovanju v streljanju na umetne golobe in v streljanju na tarčo srnjaka v Senožečih osvojili oba republiška naslova. Na fotografiji — stojijo od leve: Radošič, Pojbič, Horvat, Marič, Gregorin in Forjan. Čepijo: Kous, Bransberger in Štiblar.

LANG PETI

Društvo ljudske tehnike Rogošci je na jezeru Krašči v nedeljo pripravilo mednarodno tekmovanje radijsko vodenih čolnov. Na tekmovanju je sodelovalo 18 tekmovalcev iz Avstrije, Reke, Zagreba, Ljubljane in Rogošev. Žal vreme organizatorjem ni bilo preveč naklonjeno, saj je močan veter potapljal čolnike. Zaradi tega so bili doseženi tudi slabši rezultati. Najuspešnejši domači tekmovalce je bil Drago Lang, ki je v razredu F-1 V-10 zasedel peto mesto.

Smodiš — rekorder

kegljišča

Na povabilo športnega društva Bad Wurzac so kegljači Čarde iz M. Sobote gostovali v SZ Nemčiji in se udeležili otvoritve novega osemsteznega kegljišča, hkrati pa se pomerili s tamkajšnje reprezentanco pokrajine. Zmagala je Čarda s 170 keglji razlike. Najboljši je bil Smodiš, ki je podrl 884 kegljev, kar je rekord kegljišča.

fk

Prvo mesto

strelcem Panonije

SD Koloman Flisar s Tišine je v počastitev Dneva borca organizirala tekmovanje na Krajin z malokalibrsko puško, na katerem je sodelovalo 57 stelcev. Zmagala je SD Panonija iz M. Sobote s 417 krogi pred SD Boris Kidrič M. Sobota 413, SD Graničar Cankova 406 krogov itd. Med posamezniki je bil najboljši Janez Horvat (Mura) s 178 krogi pred Vladom Horvatom (Panonija) 159 in Janezom Senčurjem (DRSI) 152 krogov. Med članicami je bila najuspešnejša Dragica Rumež s 148 krogi pred Dragico Vogrinec 143 in Valentino Rojko 137 krogov.

fk

Zmagala

ekipa OVIZ

V počastitev Dneva borca je strokovni odbor za odbojko pri ZTKO M. Sobota pripravil ženski odbojarski turnir. Zmagala je ekipa OVIZ iz M. Sobote, ki je v odločilnem srečanju premagala ekipo Potrošnika z rezultatom 3:1. Ekipa OVIZ je letos prvič sodelovala v sindikalnih športnih igrah in osvojila drugo mesto, kar je lep uspeh.

V zadnjem obdobju v naši družbi posvečamo posebno skrb borilnim športom, med katere sodi tudi karate. V Gornji Radgoni so se pred šestimi meseci odločili ustanoviti karate klub, ki deluje v okviru društva Partizan. S kakšnim namenom se ga ustanovili, kako delajo in kaj načrtujejo, to je bila tema razgovora z nekaterimi predstavniki kluba. V razgovoru so sodelovali predstavnik teritorialne obrambe tov. Stolnik, trener kluba tov. Javoršek, predsednik kluba tov. Sabotin ter tekmovalca Kranjčeva iz Radgone in Kolbi iz Vidma ob Ščavnici.

„Zavedamo se, da so borilni športi izredno velikega pomena za obrambne priprave, zato smo se v Gornji Radgoni odločili ustanoviti karate klub. V začetku smo imeli nekaj težav z registracijo in strokovnim kadrom, vendar smo zadeve vendarle uspeli rešiti v okviru Partizana, imeli pa smo tudi sreče in dobili za trenerja tov.

Javorška, nosilca tretjega mojstrskega pasu iz Maribora, ki že pol leta prizadevno vadi naše športnike. Tako smo torej začeli in moram reči, da delamo z veliko volje, zato mislim, da tudi rezultati ne bodo izostali,“ pravi predstavnik teritorialne obrambe tov. Stol-

I. MNL M. Sobota

REZULTATI — 22. KOLO

Beltinka : Tišina 5:3	
Tešanovci : Radgona 4:1	
Lipa : Rogošci 4:2	
Cankova : Puconci 0:3 b. b.	
Rakičan : Čarda 7:4	
Ljutomer : Bakovci 3:2	
Beltinka 22 17 4 1 89:36 38	
Bakovci 22 14 3 5 58:26 31	
Tešanovci 22 14 3 5 63:41 31	
Rakičan 22 13 1 8 56:38 27	
Ljutomer 22 12 3 7 58:44 27	
Lipa 22 11 4 7 57:46 26	
Čarda 22 8 6 8 51:58 22	
Tišina 22 10 1 11 70:57 21	
Puconci 22 5 5 12 48:66 15	
Rogašovci 22 4 5 13 41:51 13	
Radgona 22 5 3 14 38:51 13	
Cankova 22 0 0 22 13:11 0	

II. ONL Lendava

REZULTATI — 25. KOLO

Mostje : Pince 2:0	
Panonija : Piramida 9:0	
Črenšovci : Bistrica 3:1	
Lakoš : Polana 1:3	
Nedelica : Zvezda 3:0	
Odranci : Žitkovci 5:3	
Borba prosta	
Panonija 23 16 6 1 84:28 38	
Borba 23 16 4 3 79:36 36	
Črenšovci 23 16 3 4 70:31 35	
Odranci 24 14 3 7 85:43 31	
Nedelica 23 13 3 7 75:38 29	
Bistrica 23 11 5 7 49:36 27	
Mostje 23 12 2 9 54:33 26	
Polana 23 9 2 12 55:58 20	
Lakoš 23 8 2 13 42:50 18	
Pince 23 6 3 14 34:76 15	
Žitkovci 23 3 4 16 31:54 10	
Zvezda 23 3 2 18 15:91 8	
Piramida 23 3 1 19 21:120 7	

Znova D. Hari

Junjskega rednega hitropoteznega turnirja šahovskega društva Radenska iz Murske Sobot se je udeležilo 14 igralcev. Znova je prvo mesto mojstrski kandidat Danilo Hari, ki je zbral 11 in pol točk. Drugi je bil Boris Kovač z 11 točkami, sledijo pa Bogdan Hari 9,5, Stefan Cigan 8,5, Alojz Kos 8 točk itd.

M. J.

Olimpija v Bakovcih

Slovenski prvoligaš Olimpija iz Ljubljane se v Murski Soboti in Bakovcih pripravlja za novo tekmovalno sezono. Ljubljanačani bodo ostali v Pomurju do 5. julija, ko bodo v Bakovcih odigrali prijateljsko tekmo z reprezentanco medobčinske nogometne zveze Murska Sobot. Ob tej priložnosti bodo Bakovčani tudi predali namenu nove klubske prostore.

Öriszentpéter: Bakovci 3:2

Nogometaši Bakovec so gostovali v Öriszentpéturu na Madžarskem in s tamkajšnjim moštvom odigral prijateljsko tekmo. Gola za Bakovce sta dosegla Vajndorfer in Fister. Povratna tekma bo v soboto v Bakovcih.

Ekipa Pomurja prva —

Petek drugi

Preteklo nedeljo je bila v Hrastniku velika medklubska kolesarska dirka, katere se je udeležilo tudi 16 tekmovalcev KK POMURJE in eden iz Veržeja. Tekmovali so v kategorijah pionirjev A in B, članov C, mlajših in starejših mladincev. Za zadnji dve kategoriji je dirka v Hrastniku štela tudi za republiško prvenstvo.

Tekmovalci iz Pomurja, posebno štiričlanska ekipa mlajših mladincev, so na tej dirki dosegli enega največjih letošnjih uspehov. Posebno lep uspeh med posamezniki je dosegel Tonek PETEK, ki je s svojo nepričakovano uvrstitvijo na drugo mesto presenetil marsikatero klubskega tovariša, še bolj pa favorizirane tekmovalce ostalih klubov. Medtem ko je absolutni favorit dirke novomeščan PAPEŽ pobegnil že na samem startu, je skupina 32 tekmovalcev vozila skupaj vse do obrata 70 kilometrov dolge proge. Tu pa je nenadoma iz te velike skupine izskočil PETEK, bolj z namenom, da ustvari ustrezne pogoje SREŠU in TITANU, kot pa z željo, da doseže boljše uvrstitve. Favoriti dirke so njegov pobeg podcenjevali in so ga začeli zasledovati šele takrat, ko je imel že nad 5 minut prednosti in je dohiteval celo pobeglega PAPEŽA. Kljub izrednim prizadevanjem glavnine je PETKU na cilju uspelo zadržati nekaj čez dveminutno prednost in doseči dosedaj svoj največji uspeh.

Mlajši mladinci so dosegli naslednja mesta in število točk za prvenstvo SR Slovenije: 2. PETEK 1:53:51, 14 točk, 10. SREŠ 1:57:02 8 točk, 12. KALAMAR 1:57:02, 6 točk in 15. TITAN 1:58:42. Tako je ekipa KK „POMURJE“ na tej dirki za republiško prvenstvo osvojila 31 točk in zasedla prvo mesto pred ASTRO 23 in NOVOTEKSOM 21 točk. Izreden uspeh mladih kolesarjev na nedeljski dirki bo prav gotovo dosti prispeval pri končni uvrstitvi posameznikov in ekipe na letošnjem republiškem prvenstvu.

Tudi Veržežčan KAPUN se je pri starejših mladincih uvrstil na odlično 7. mesto in si zagotovil naslednjih 10 točk za republiško prvenstvo, kar ga po doseženih rezultatih na dirkah OKOLI POHORJA in VELIKI NAGRADI ASTRE uvršča med tri najresnejše kandidate za najboljša mesta.

Ostali tekmovalci iz Pomurja so dosegli naslednje rezultate: ČLANI C: 3. HOLER, PIONIRJI A: 3. BERDEN, 4. BOKAN, 11. MIHOLIČ, PIONIRJI B: 3. SEREC, 5. VEZJAK, 6. DONŠA, 11. BERDEN O. 12. ŽRINSKI in 13. GJERGJEK.

Ob rob nedeljski kolesarski dirki je potrebno povedati, da vodja mladinske ekipe POMURJA ni imel pri sebi niti enega rezervnega dela za kolo. Pa ne zato, da bi pozabil, ampak ker klub nima niti rezervne „špice“. Tako je Kalamariju odpravil okvaro (zamenjavo gume) vodja NOVOTEKSA. Posebno priznanje je potrebno dati Titanu, ki je s slabim kolesom vztrajal do konca in s tem mnogo prispeval k ekipni zmagi.

J. S.

Najpomembnejša dirka Fergini

V okviru praznovanja praznika Komende je tamkajšnji konjeniški klub pripravil konjske dirke, na katerih so sodelovali tudi ljutomerski kasači. Najuspešnejša med njimi je bila Fergina na vajetih Alojza Slaviča iz Ljutomera, ki je osvojila prvo mesto in pokal Komende. Fergina je na 2.000 metrov dosegla čas 1:26,4. Zelo spodbuden rezultat pa je dosegel dvoletni Lansped (Galunder), ki je 1.320 metrov dolgo progo prevozil s kilometriskim časom 1:31,6. Sicer pa so Ljutomerski kasači osvojili še nekaj drugih in tretjih mest.

Ekipno Radgona, posamično M. Sobota

V radgonski občini so tamkajšnji ribiči pripravili v gramozni jami v Apačah področno tekmovanje ribičev invalidov, ki je hkrati predstavljalo kvalifikacijsko tekmovanje za sodelovanje na republiškem tekmovanju v Ljutomeru. Radgončani so se na domačem terenu najbolj znašli in zmagali v ekipni konkurenci, med posamezniki, pa je zmagal Žižek iz Murske Sobot. Rezultati: Posamično: 1. Žižek (Murska Sobot) 646, 2. Pucko (Gornja Radgona) 533, 3. Magdič (Ljutomer) 511 točk. Ekipno: 1. Gornja Radgona 1235, 2. Ljutomer 1155, 3. Murska Sobot 1009 točk.

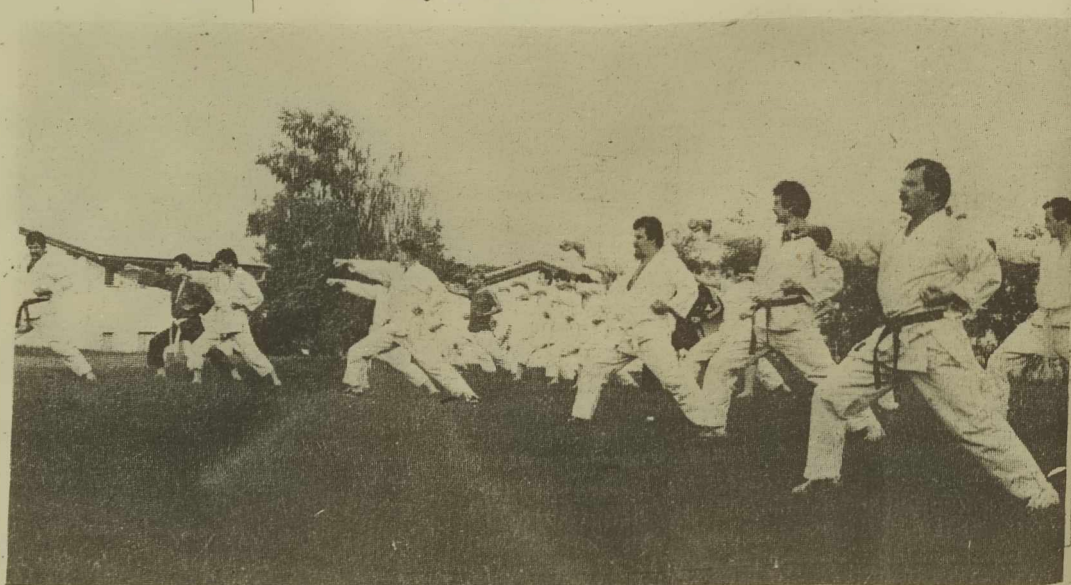
tg

V RADGONI ZAGNANO DELAJO

nik, trener Javoršek pa je dejal. „Imamo dve skupini, eno sestavljajo osnovnošolski otroci, drugo pa odrasli. V samem začetku je vladalo izredno veliko zanimanje, saj je bilo vpisanih nad 120 članov. Mnogi so seveda odnehali, ker so uvideli, da jim ne gre, kljub temu pa imamo danes še okrog 70 članov. Moramo reči, da sem izredno

zadovoljen z njihovim dosedanjim delom in prizadevnostjo, zlasti pa je nadvse razveseljivo, da se je našemu pozivu odzvalo toliko osnovnošolskih otrok. Med njimi je nekaj izrednih talentov, tako da bi jih najraje nekaj vzel v Maribor.“ Z dosedanjim delom pa so zelo zadovoljni tudi člani kluba, ki vadijo dvakrat tedensko v telovad-

nici osnovne šole v Gornji Radgoni. Začeto delo je torej uspešno steklo, premagane so začetne težave in računajo, da se bodo že jeseni podali na tekmovanje. Volje torej ne manjka, in zato se lahko nadejamo, da nas bodo mladi karateisti iz Gornje Radgone že v kratkem razveselili tudi s tekmovalnimi rezultati.

Radgonski karateisti med vadbo. Foto: J. Kurbus

Groba izsiljevanja prednosti

POŽAR NA BLAGOVNICI V BELTINCIH

V torek, 23. junija, ob 8. uri se je zgodila prometna nesreča na regionalni cesti zunaj naselja Vaneča. Voznica osebnega avta Majda Terplan iz Andrejca se je peljala iz Puconec proti Sebeborcem. Pred križiščem s prednostno cesto ni upoštevala prometnega znaka in se tudi ni preprčila, če je cesta prosta; z nezmanjšano hitrostjo je zapeljala v križišče. To pa je bilo usodno! V tem hipu se je namreč po prednostni cesti pripeljala Ida Vandal iz Murske Sobotice in je prišlo do trčenja. Posledice: Vandalova in njena sopotnica Neža Zemljč iz Maribora sta se hudo poškodovali, Terplanova pa lažje. Materialna škoda znaša 60 tisočakov.

V sredo, 24. junija, se je ob 10,45 uri zgodila huda prometna nezgoda na Bistrici. Voznica osebnega avta Jasna Višnjič iz Varaždina se je peljala po lokalni cesti z Dolnje proti Srednji Bistrici. V križišču lokalne in regionalne ceste ni upoštevala prometnega znaka stop, zato je prišlo do trčenja s tovornjakom, s katerim se je v tem času pripeljal po prednostni cesti iz črenšovske smeri Franc Čirič iz Križevca pri Ljutomeru. Ob trčenju je tovornjak odbilo in je zadel še v avto Ivana Raja iz Gornje Bistrice. To vozilo je bilo namreč parkirano ob cesti. Povrh vsega je tovornjak še prelomil telefonski drog. Gmotno škodo na avtih in drogu so ocenili na 205 tisočakov. V nesreči se je Višnjičeva hudo poškodovala.

V četrtek, 25. junija, okrog 0.45 ure je nastal požar na reklamnem napisu blagovnice Potrošnik v Beltincih. Kot je pokazala poznejša raziskava vzroka požara, je začelo goreti zaradi kratkega stika na električni instalaciji. Do tega pa je prišlo zavolje vlage, ki je nastala kot posledica

dolgotrajnega deževja, ki mu je bila izpostavljena reklamna tabla. Gmotna škoda je kar precejšnja: 100 tisoč dinarjev. Čeprav je bila v času nastanka požara noč, so ob alarmu hitro pritekli gasilci in tako preprečili morebitno širjenje požara.

V petek, 26. junija, ob 21.30 uri se je za pešcema B. P. in Slavkom Šadlom, ki sta šla po desni strani ceste v Slavečih, pripeljal s kolesom z motorjem Karel Raščan iz Večeslavec. Zaradi prekratke varnostne razdalje je ob prehitevanju s ščitnikom zadela otroka B. P., ki je zaradi tega padel in se hudo poškodoval. Zvedeli smo, da Raščan na kraju nezgode ni ustavil, ampak so ga občani prijeli v Motovilcih in ga napotili nazaj na prizorišče dogodka. Miličniki, ko so obravnavali to nesrečo, so podvomili v vozniko

kovo treznost in so ga napotili na odvzem krvi.

V soboto, 27. junija, okrog 19.30 ure se je pripetila prometna nezgoda na lokalni cesti v Lipovcih. Iz Gančan proti Bratoncem se je pravilno po svojem vozišču peljala kolesarka T. H. iz Lipovca. Za njo je pripeljala z osebnim avtom Olga Ulen iz Lipovca, ki je vključila levi smerni kazalec, da bi zavila na dvorišče bližnje hiše. To pa je, kot kaže, zmedlo avtomobilista Petra Novaka iz Beltincev, ki je mislil, da Ulenova namerava le prehiteti kolesarko.

Odločil se je za prehitevanje. Ko je opazil, da pred njim vozeča avtomobilista zavija na dvorišče, je sicer prišel zavirati, kljub temu pa je prišlo do trčenja in posledic: oba avta sta se prevrnila, Ulenova se je lažje

poškodovala, na vozilih pa je škoda za 32 tisoč dinarjev.

To soboto pa se je zgodila prometna nesreča tudi v Gančanih. Ob 22. 10 uri se je peljal z motornim kolesom A. T. iz Lipe. Kaže, da je vozil pod vplivom alkohola, poleg tega pa je bil še brez izpita.

V križišču enakovrednih cest mu je z desne strani pripeljal s kolesom z motorjem T. Z. iz Gančan, ki je peljal sopotnika Jožeta Maučeca iz Gančan. A. T. je izsilil prednost, zato je prišlo do trčenja. A. T. se je hudo poškodoval, ostala dva pa lažje. V bolnici so obema voznikoma vzeli kri za analizo.

Delavci uprave za notranje zadeve so raziskali vzrok požara v kuhinji Jožeta Kerčmarja iz Moravca. V tem kraju je gorelo v soboto okrog 17. ure in je nastala škoda za 30 tisočakov. Analiza vzroka požara je pokazala, da se je vnela slanina, ki jo je pred tem oškodovanec dal kuhat na štedilnik. Može je namreč na to pozabil. Šele, ko je opazil, da se iz kuhinje kadi (pozneje je zagorela tudi oprema), se je zdrnil. Kuharskega izpita tokrat ni opravil.

V nedeljo, 28. junija, ob 20.50 uri se je pripetila prometna nesreča na lokalni cesti v Spodnjem Kamenščaku. Voznik osebnega avta Janez Žnidarič iz Ljutomer, ki se je peljal proti Kamenščaku, je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na levo stran in tedaj trčil z nasproti vozečim avtomobilistom Zvonkom Klemenčičem s Stare ceste. Klemenčič se je hudo poškodoval, sopotnici Jožica Kovačič in njena hčerka pa sta lažje poškodovani. Ker je Žnidarič kazal znake vinjenosti, so ga odpeljali k zdravniku na strokovni pregled. Gmotna škoda na vozilih je 150 tisočakov.

S. S.

KRVODAJALCI

POMURSKI TISK — Štefan Obal (15), Irena Smolko (2), Jože Tuš (11), Jože Serec (24), Jože Vereš (1), Miran Habjanič (2), Albin Rodič (3), Vesna Frajzman (2), Emilija Podlesek (6), Kristina Bratinščak (15), Anton Kumin (4), Franc Pirnat (5).

POTROŠNIK — Bela Barber (3), Karel Grah (18), Magdalena Debelak (2), Nada Pintarič (4), Matija Debelak (2), Terezija Belovič (3), Marta Šemen (2), Marija Buček (1), Helena Hartman (3), Franc Kmetec (3), Zoltan Sapač (2), Karel Verner (5).

SKUPŠČINA OBČINE M. SOBOTA — Alojz Raus (9), Jožica Meolic (15), Milan Fujs (4), Avgust Koren (13), Ludvik Jonaš (7), Ladislav Lipič (4), Aleksander Krpič (19).

OD DRUGOD — Jože Žekš (9), Franc Gomboši (5), Slavko Kustec (5), vsi KIK Pomurka; Jože Sep (12), Moravci; Boris Praščevič (9), Ravenska 3, Beltinci.

HVALA ZA SODELOVANJE

POROKE

Evgen KRANJEC, strojni inženir, Murska Sobota, Lendavska 15, in Marija OBAL, tekstilna tehnologinja, Prosenjakovi 89; Janez BAČIČ, skladiščnik, Pečarovi 46, in Marija GRAH, bilancistka v trgovini, Pečarovi 36; Štefan VERBAN, tesar, Pečarovi 40, in Marija RITUPER, kmetovalka, Pečarovi 21; Jožef FUJS, šofer, Prosečka vas 33, in Darinka KODILA, kmetovalka, Pečarovi 77; Elemer GJERGJEK, tovarniški delavec, Otovci 50, in Dragica PROSIČ, tovarniška delavka, Otovci 50; Elemer CÖR, gradbeni delavec, Poznanovci 35, in Frida LOVENJAK, vzgojiteljica, Poznanovci 45; Janez GYERGYEK, gradbeni delavec, Kovačevci 29, in Cvetka POREDOŠ, šivilja, Prosečka vas 6; Stanko HORVAT, strojni ključavničar, Pečarovi 115, in Marija BRACIČ, kmetijska tehničarka, Pečarovi 46; Avgustin LJUTERŠMIT, delavec v tujini, Mačkovi 52, in Gizela BEZNEC, konfekcijska delavka, Mačkovi 20; Jože GYERGYEK, skladiščnik, Krog 13/a, in Marta KOZAR, zmeljiškoknjižna referentka, Gornja Radgona, Simoničev breg 2.

ČESTITAMO!

UMRLI

Julijana Flisar, 75 let, Murska Sobota, Stara ulica 20; Irma Kalamar, 75 let, Čepinci 120; Marija Barbarič, 75 let, Markišavci 39; Terezija Šoštar, 78 let, Murska Sobota, Mladinska 9; Karolina Horvat, 79 let, Šalovci 56; Marija Ritonja, 79 let, Sercejevo naselje 16; Marija Vagner, 79 let, Grad 115; Terezija Lucu, 80 let, Šulinci 43; Vilma Kocan, 81 let, Domanjševci 103; Marija Rajsar, 83 let, Grad 147; Terezija Kozar, 48 let, Martinje 17; Ana Barbarič, 84 let, Murska Sobota, Poljska ulica 26; Frančiška Podlesek, 85 let, Šalamenci 36; Marija Andrejek, 85 let, Dolenci 11; Sidonija Recek, 87 let, Sotina 12; Marija Škafar, 83 let, Odranci 331; Venci Kovačič, 64 let, Odranci 292; Martin Kramar, 65 let, Dolnja Bistrica 3; Marija Škafar, 66 let, Odranci 335; Anton Zakojč, 68 let, Odranci 366; Janez Toplak, 69 let, Turnišče 195; Lajoš Bencik, 71 let, Petišovci 163; Jožef Kondakor, 72 let, Pince 13; Juriš Sabo, 76 let, Radmožanci 4; Istvan Kosa, 76 let, Čentiba 36; Franc Kalamar, 78 let, Radmožanci 91; Jože Kociper, 79 let, Odranci 223; Istvan Both, 82 let, Gornji Lakoš 99; Štefan Litrop, 82 let, Gomilice 71; Martin Vuk, 84 let, Gornja Bistrica 175; Helena Šarkezi, 49 let, Gomilice 58/a; Veronika Bekšec, 68 let, Petišovci 157/a; Rozalija David, 74 let, Dolina 7/a; Rozalija Gjerek, 76 let, Gornja Bistrica 140; Ana Sobočan, 76 let, Mala Polana 61; Katarina Lebar, 78 let, Gornja Bistrica 13; Verona Zorko, 81 let, Odranci 15; Katarina Miholič, 83 let, Turnišče 26; Rozalija Lutar, 83 let, Lendavske gorice 439; Katarina Kohek, 83 let, Dolnja Bistrica 26; Martin Šijanec, 54 let, Moravci 102; Alojz Vrbnjak, 66 let, Berkovci 36; Frančišek Kump, 74 let, Moravci 30; Anton Magdič, 76 let, Drakovci 1; Jakob Recek, 77 let, Dom počitka Lukavci; Tomaž Potočnik, 84 let, Babinci 34; Martin Marič, 85 let, Ljutomer, Ulica Jana Baukarta; Jože Postrak, 89 let, Moravci 47; Ana Janžekovič, 63 let, Radoslavci 66; Genovefa Murota, 66 let, Globoka 50; Elizabeta Hanžekovič, 69 let, Cezanjevci 4; Rozalija Hertl, 74 let, Gibina 36; Julijana Arnold, 75 let, Bučkovci 16; Marija Mislata, 76 let, Babinci 23; Marija Bogša, 78 let, Vrazova 14; Alojzija Grmič, 84 let, Ilovci 28; Alojzija Špindler, 90 let, Berkovci 32; Ignacij Močnik, 93 let, Hercegovščak 31; Anton Pelc, 80 let, Radenci 183; Mirko Vinkovič, 51 let, Mahovci 7; Janez Duh, 55 let, Zbigovci 10; Jože Vrbancič, 59 let, Plitvice 26; Nikolaj Kralj, 76 let, Podgorje 2; Janez Jagerič, 79 let, Podgrad 1; Jože Kovačič, 70 let, Hrašče-Mota 49; Peter Kniplich, 81 let, Apače 99; Franc Sternič, 84 let, Hercegovščak 44; Anton Rautar, 84 let, Hrašenski vrh 21; Kristina Sek, 35 let, Gornja Radgona, Apaška cesta 15; Jožefa Kreft, 54 let, Okoslavci 42; Marija Hodnik, 60 let, Žihlava 4; Marija Šijanec, 65 let, Sovjak 2; Elizabeta Majcen, 66 let, Grabonoš 38; Ana Kraner, 68 let, Negova 29; Ivan Frčal, 76 let, Kraljevci 6; Genovefa Movrin, 81 let, Selišči 29; Marija Žnidarič, 48 let, Hrašenski vrh 27; Alojzija Fras, 91 let, Murski vrh 54.

ZADNJA VEST

PROMETNA AKCIJA

Ceprav imamo nov zakon o temeljnih varnostih v cestnem prometu, v katerem so za kršilce cestno-prometnih predpisov določene visoke materialne kazni in odvzem vozniškega dovoljenja, pa — kot kaže prometna bilanca — nekateri vozniki motornih in drugih vozil še vedno ne upoštevajo teh predpisov. To je potrdila tudi prometna akcija, ki so jo delavci uprave za notranje zadeve izvedli v noči s 27. na 28. junij. V nekaj urah so temeljito pregledali stanje na cestah in med drugim v prometu odkrili 15 voznikov, ki so upravljali motorna vozila, čeprav so bili pod učinkom alkohola. Med akcijo so 12 voznikom vzeli prometna dovoljenja. Vsem niso mogli, ker jih niso imeli. V prometu so namreč odkrili tudi 11 upravljalcev vozil, ki niso imeli izpitov. Akcija je tudi pokazala, da je bilo na cesti 6 neregistriranih vozil in prav toliko prevoznih sredstev, ki so bila brez luči oziroma te niso delovale. Miličniki so na kraju samem kaznovali 24 voznikov. 22 udeležencev v prometu pa so opozorili na odpravo tehničnih pomanjkljivosti na njihovih vozilih.

S. S.

Osnovna šola Radenci **razpisuje** prosta dela in naloge v šolskem letu 1981/82:

— učitelja slovenskega jezika, PRU, za nedoločen čas

— snažilke za čiščenje šolskih prostorov za nedoločen čas

— snažilke za čiščenje šolskih prostorov za določen čas od 1. 9. 1981 do 1. 4. 1982 (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom).

Nastop dela je 1. 9. 1981.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Stanovanja ni.

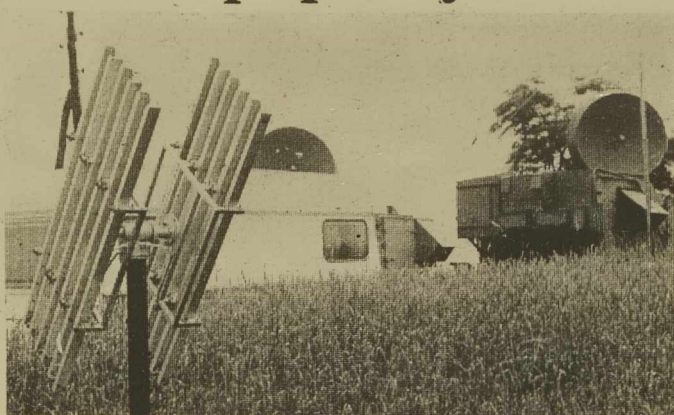
BOJ PROTI TOČI

Tudi na levem bregu Mure so pripravljene

Toča je v pomurski pokrajini v minulem obdobju uničila toliko polj in vinogradov, da bi si morale celo zavarovalnice sponzorirati denar, če bi bili vsi objekti in polja zavarovani. Za primer vzemimo lansko leto, ko je toča hudo opustošila 3.000 hektarov površin v soboški in radgonski občini, neurje s točo pa je močno poškodovalo okrog 2.700 stavb. Območna zavarovalna skupnost Triglav Murska Sobota je morala

izplačati nad osem milijard odškodnin. Velik znesek jih je tako kot družbene in zasebne kmetijske proizvajalce spodbujal, da s samoupravnim sporazumevanjem prispevajo svoj delež za boj proti toči.

Najodgovornejši v naši republiki pri sklepanju o obrambnem sistemu proti toči na levem bregu Mure, kjer je največja slovenska žitnica, niso oklevali. Odločili so

Izstreljevanje raket proti toči začasno vodi in koordinira radarski center v Petrovcih.

se za 16 strelnih ramp. Dvanajst jih je v soboški občini, štiri pa v lendavski, vse pa začasno vodi radarski center iz Petrovca, ki je preko radijske mreže povezana z vodji strelnih ramp in jim sproti daje strokovne napotke. Delo ni lahko, saj mora biti radarski center v Petrovcih v stalni zvezi z Zagrebom, posebno zaradi letalskih poletov. Raketne namreč dosega tudi do pet tisoč metrov, če je potrebno pa še več.

Zanimalo nas je, če so ta obrambna sredstva letos že upora-

bili, vendar so nam z olajšanjem povedali, da so izstrelili eno samo raketo in še tisto ob otvoritvi.

Rampe so postavljene, začasni radarski center v Petrovcih bo ob skrbnem opazovanju in vodenju dajal napotke izstreljevalcem, pozneje pa bodo dobivali strokovna navodila iz radarskega centra v Žikarih.

Strahu pred točo bo očitno vedno manj, vendar bo treba za to odšteti nekaj denarja. Naložba se bo vsem podpisnikom zagotovo obrestovala.

ZAVOD ZA ČASOPISNO IN RADIJSKO DEJAVNOST MURSKA SOBOTA

razpisuje

1 kadrovske štipendije

za študij NOVINARSTVA NA FSPN v šolskem letu 1981/82 za potrebe Népújsága in radijskega programa v madžarskem jeziku

Pogoj: aktivno znanje madžarskega jezika.

Vlogo z izpolnjenim obrazcem DZS 1,65 pošljite do 20. julija 1981 na naslov:

Zavod za časopisno in radijsko dejavnost M. Sobota, Titova 29/I.

Pogovor pred praznikom

TRI DESETLETJA USPEHOV

Pisalo se je leto 1942. Štab XV. divizije je 11. julija izdal ukaz za napad na Žužemberk, mesto, v katerem so Italijani in belogardisti imeli svojo postojanko. Šerčerjeva, Gubčeva in Tomšičeva brigada naj bi pregnale sovražnika iz utrjene mesta in dva dni pozneje, 13. julija, se je to resnično zgodilo. V sestavi Šerčerjeve brigade pa so imeli tudi avtomobile (oklopljeno vozilo), tovornjak in motorno kolo. To je bil prvi motorizirani oddelk slovenske vojske, ki je sodeloval v boju, zato ta dan slovenski šoferji praznujejo svoj praznik.

Letošnji dan šoferjev bo v Pomurju še posebno slovesen, saj bo osrednja regijska proslava v Ljutomeru. Potekala bo v znamenju letošnjih jubilejev in tridesetletnice Združenja šoferjev in avtomobilistov Ljutomer. Pred praznikom pomurskih šoferjev se je v Ljutomeru mudil Stane Žerovnik, sekretar Zveze združenj šoferjev in avtomobilistov Slovenije. Na vprašanje, kako ocenjuje delo ZSAM v Pomurju, je odgovoril: „Delo ZSAM v vseh štirih pomurskih občinah je zelo pestro in aktivno. Občuten napredek lahko opazimo v zadnjih desetih letih, to pa je verjetno tudi posledica naglega razvoja

Pred nami so bila ustanovljena združenja, le v Novem mestu, Mariboru, Celju in Ljubljani. Naš namen je bil združiti vse poklicne voznike in avtomobiliste v neko društvo in jim svetovati in usmerjati. Tako gledanje pa je bilo preozko in kmalu smo vrata odprli tudi nepoklicnim voznikom. Precej težav smo imeli vse do leta 1972, ko smo se preselili v nove prostore. Takrat smo tudi razvili našo dejavnost do današnjih razsežnosti. Naša osnovna naloga je vzgajati poklicne voznike. V desetih letih smo jih vzgojili preko 300. Tudi pri amaterjih imamo dobre uspehe, saj številka 1800 v nekaj več kot desetih letih ni majhna.

Stane Žerovnik

Seveda pa ti dve dejavnosti nista vse. Združenje kot tako si prizadeva biti prisotno povsod tam, kjer lahko pomaga pri vzgoji v cestnem prometu. Tako imamo tudi svojega delegata v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki pomaga pri predavanjih po šolah in delovnih organizacijah.

ZSAM Ljutomer je po strokovni zasedenosti eno najboljših v Sloveniji. Trije inštruktorji imajo srednjo prometno šolo, se pravi, da so prometni tehniki, ostali pa imajo

ji kvalifikacije za vse kategorije, vključeno z D kategorijo. Mislim, da ni Združenja v Sloveniji, ki bi se lahko pohvalila s takšno strokovno zasedenostjo. Tudi naš voznik park je dokaj dobro zaseden. Imamo dve vozili zastava 101, pred kratkim smo kupili tudi golf VW, za pouk višjih kategorij pa imamo tudi vozilo TAM z priklopnikom.

Naše združenje šteje 300 članov, od tega je približno 50 uniformiranih. Se bi lahko govorilo o društvu, pa verjetno ni potrebno. Dovolj je to, da resnično veliko delamo, naši rezultati pa so vidni skoraj povsod.

Eden prvih inštruktorjev v ZSAM Ljutomer je bil Alojz Senčar. Že leta 1970 je s svojim avtomobilom pričel honorarno učiti osnove šofiranja mnoge Ljutomercane. Prav zaradi dolgega „staža“ v tem društvu je prav umestno vprašanje o razliki, ki je nastala v teh desetih letih.

„Razlika vsekakor je. Čisto na kratko bi lahko dejal takole: pred desetimi leti smo bodeče voznike učili na pamet, danes pa jih učimo, da ravnajo in vozijo s pametjo. Dejstvo je, da se je v teh letih močno spremenil način vožnje, še bolj pa sam odnos posameznikov. Pri našem delu se srečujemo s težavami, ki bi zaslužile kakšno globlje raziskovanje. Poglejte, pred desetimi leti je bilo mnogo težje naučiti voziti kandidate. Teorijo so hitro obvladali, praktični del pa težje. Danes pa je obratno. Mladina kaj hitro dobi priliko, da se spozna z osnovami vožnje na kakšnem dvorišču ali gozdnih poti. Težje pa jim je privzgojiti pravilen odnos do vožnje, do sodelavcev v prometu. Mogoče so kandidati pred desetimi leti bili drugačni, bolj zreli kot danes?“

Alojz Senčar se lahko pohvali z zelo dobrimi rezultati pri vzgoji. Njegov povpreček uspešno opravljenih izpitov je nekje med 80 in 90 odstotki, v letošnjem prvem polletju pa celo 100 odstotkov. Kje so vzroki:

„Verjetno sta samo dva. Prvi: Pristop do kandidata in pa praksa. Inštruktor mora biti predvsem dober psiholog, šele nato dober inštruktor. Če oboje pravilno povežete ter dodate še kanček potrpežljivosti, potem dobri uspehi ne smejo in ne morejo izostati.“ Toliko o ZSAM Ljutomer. Kaj lahko dodamo? Verjetno samo tisti lep šoferski pozdrav: Srečno vožnjo!

Dušan Loparnik

Komisija za delovna razmerja Veletrgovine »Potrošnik« Murska Sobota — DS »Skupne službe«

objavlja:
naslednja prosta dela in naloge:

— REFERENTA KALKULACIJ IN PROMETNEGA DAVKA.

Pogoj: — končna višja šola,
— 4 leta delovnih izkušenj,
— dela in naloge se objavljajo za nedoločen čas.

Kandidate vabimo naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15-ih dneh po objavi na naslov: Veletrgovina »POTROŠNIK« Murska Sobota, Arh. Novaka 2 — DS »Skupne službe«.

Prijavljene kandidate bomo o opravljeni izbiri obvestili v 30-ih dneh od poteka roka za sprejem prijav.

Jože Gajser

avtomobilizma v tem obdobju. Prav vse organizacije v tej regiji namenijo veliko pozornost vzgoji svojih članov, kar je vsekakor najvažnejša oblika dela. Posebej letos, ko smo sprejeli nov Zakon o temeljih varnosti cestnega prometa. Združenje se je pri pripravi in izdaji zakona aktivno vključilo v razprave. Delo pa se ni končalo s tem, ampak se nadaljuje, saj je potrebno nenehno spremljati dogajanja v prometu. Med temi pomurskimi združenji pa bi posebej omenil ZSAM Ljutomer. Pa ne zaradi letošnjega jubileja, ampak zaradi njihove dejavnosti. Med vsemi štirimi v tej regiji je dejavnost ZSAM najbolj razvita in pestra. To pa se pozna tudi pri njihovem delu in vlogi, ki jo imajo v zvezi. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se je tudi ZSAM Lendava v zadnjem času zelo razvila in popestrila svojo dejavnost. Tudi ostali dve združenji v Murski Soboti in Gornji Radgoni sta delavni, tako da v tej kratki oceni lahko pohvalim vse štiri.

Čeprav je dan šoferjev 13. julija, pa bo osrednja regijska proslava že 4. julija. Ker bo potekala tudi v znamenju 30-letnice Ljutomerskega združenja, smo poprosili predsednika ZSAM Ljutomer Jožeta Gajserja, da nam na kratko predstavi to organizacijo:

„Združenje šoferjev in avtomobilistov Ljutomer je eno prvih takih združenj v Sloveniji.

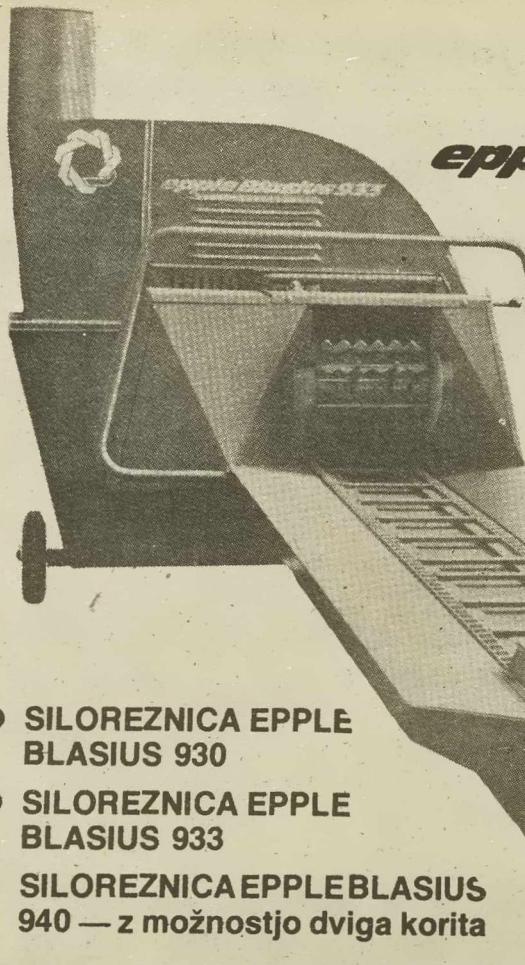
zavarovalna skupnost triglav n.s.o. Ljubljana

Zavarovalna skupnost Triglav POS Murska Sobota

posreduje prodajo naslednjih karamboliranih avtomobilov:

1. Osebn avto Zastava 101 M 1300, reg. št. MS 423-52, prvič registriran 28. 8. 1980, prevoženih 5.159 km, Izklicna cena din 50.000,00 din.
2. Osebn avto Zastava 101 M 1300, reg. št. MS 443-71, prvič registriran 4. 3. 1981, prevoženih 7511 km, Izklicna cena din 52.000,00.
3. Osebn avto znamke Zastava 126 P, reg. št. MS 446-14, prvič reg. 27. 3. 1981, prevoženih 1.945 km, Izklicna cena din 63.000,00.

Licitacija bo na sedežu Zavarovalne skupnosti v Murski Soboti, Titova 13 v torek, 7. julija 1981 ob 8. uri. Ogled avtomobilov je na dan licitacije na dvorišču zavarovalne skupnosti. Pred licitacijo je potrebno položiti 10 % varščino od izklicne cene.

epple Buxbaum

PRODAJA IN INFORMACIJE

GENERALNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO

AGROPROGRES

61000 LJUBLJANA
Gradišče 18, tel. 24-911

- SILOREZNICA EPPLER BLASIIUS 930
- SILOREZNICA EPPLER BLASIIUS 933
- SILOREZNICA EPPLER BLASIIUS 940 — z možnostjo dviga korita

SODBA v imenu ljudstva!

Temeljno sodišče v Murski Soboti, Enota v Murski Soboti je v senatu pod predsedstvom sodnika Emerika Benka, ter sodnikov porotnikov Alojza Pihlera in Bele Kaufmana, ob sodelovanju zapisničarice Marije Idlič, v gospodarsko kazenski zadevi žoper ABC Pomurka — Kmetijsko gospodarstvo Rakičan n. sol. o. TOZD TOVARNA MOČNIH KRMIL n. sub. o. Murska Sobota, in Ernesta Kerčmarja, direktorja, zaradi gospodarskega prestopka po čl. 94/I—1 Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen, po obtožnem predlogu TJT v Murski Soboti št. KT I 119/80—1 z dne 21. 10. 1980, v navzočnosti namestnika TJT Milana Gruškovnjaka, predstavnik obd. pravne osebe Janeza Perša, ter obd. odgovorne osebe, po dne 4. 11. 1980, opravljeni javni glavni obravnavi,

razsodilo:

ABC Pomurka — KMETIJSKO GOSPODARSTVO RAKIČAN n. sol. o. TOZD TOVARNA MOČNIH KRMIL n. sub. o. Murska Sobota in

Obd. Kerčmar Ernest, sin Ernesta in Eteleke roj. Kuzma, roj. 7. 5. 1943 v Sebeborcih, stanujoč v Sebeborcih št. 26, dipl. ing. agronomije, zaposlen pri TOZD Tovarna močnih krmil M. Sobota na delih in nalogah direktorja, z mesečnim osebnim dohodkom 16.950,— din, nekaznovan,

sta odgovorna,

da je obdolžena pravna oseba prodajala proizvode po višjih cenah od cen, oblikovanih na podlagi predpisov in samoupravnih sporazumov, sklenjenih na podlagi 14. in 22. čl. Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Ur. l. SFRJ št. 1/80) v zvezi z Odlokom o ukrepih družbene kontrole cen iz pristojnosti republike — tč. 8 (Ur. l. SRS št. 6/73 in 23/74) s tem, da je v času od 21. 3. 1980 do 24. 9. 1980 zaračunavala višje stroške mešanja krmil kot jih je potrdil Zavod SR Slovenije za cene iz Ljubljane pod št. 31 — 27 — 03/80 z dne 21. 3. 1980 in sicer je zaračunavala kompletne krmne mešanice po 0,53 din za kg, čeprav je bila cena določena na 0,42 din za kg, torej za 0,11 din višje, za dopolnilne krmne mešanice je zaračunavala 0,65 din za kg, čeprav je bila cena določena na 0,62 din za kg, torej za 0,03 din višje in je tako dosegla pri kompletnih krmnih mešanicah pri 2.874.360 kg 316.179,60 din premoženjske koristi, pri dopolnilnih krmnih mešanicah pa pri 1.025.210 kg 3.756,30 din premoženjske koristi tako, da znaša skupno dosežena premoženjska korist 346.935,90 din,

obd. Kerčmar Ernest pa kot direktor pri obd. pravni osebi za opisano dejanje, ker je v navedenem svojstvu opustil dolžni nadzor nad izvajanjem cen,

S tem sta storila gospodarski prestopke po 1. tč. 1. odst. 94. čl. Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen.

Zato

se obsodita:

ABC Pomurka — Kmetijsko gospodarstvo Rakičan n. sol. o.

TOZD TOVARNA MOČNIH KRMIL n. sub. o. Murska Sobota, po čl. 94/I—1 Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen, na denarno kazen 50.000,— dinarjev (petdesettisoč dinarjev)

Obd. Kerčmar Ernest, po čl. 94/II Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen, na denarno kazen 3.000,— dinarjev (tritisot dinarjev)

Po čl. 98/I ZKP je obd. pravna oseba dolžna plačati stroške gospodarskega kazenskega postopka, pri čemer se povprečnina odmeri na 2.000,— din.

Po čl. 30 ZGP se izreče

varstveni ukrep

objave sodbe v „Vestniku“ v Murski Soboti na stroške obd. pravne osebe.

Po čl. 32 ZGP v zvezi s čl. 84/I in 87 KZ SFRJ se izreče

varstveni ukrep

odvzema premoženjske koristi obd. pravni osebi v znesku 346.935,90 din.

Izveček obrazložitve:

Obdolženi osebi priznavata, da je obd. pravna oseba zaračunavala kompletne krmne mešanice po ceni 0,53 din za kg, dopolnilne krmne mešanice pa po ceni 0,65 din za kg. Pravtako, da je v aneksu o oblikovanju cen za krmila industrijskega izvora določeno, koliko znašajo stroški mešanja. Ne priznavata pa, da bi prekoračili tako določene stroške, saj je obd. pravna oseba imela določene stroške mešanja nižje od predpisanih. Ker pa je zgradila nove skladiščne objekte, je prvotno določeni ceni krmnih mešanic dodala še znesek anuitet novih objektov.

Tržni inšpektor SO Murska Sobota je dne 24. 9. 1980 opravil ogled pri obd. pravni osebi in pri tem ugotovil, da je obd. pravna oseba v času od 21. 3. 1980 do 15. 9. 1980 prodala KZ Panonki Murska Sobota in Živinorejsko veterinarskem zavodu Murska Sobota krmne mešanice po višjih cenah od cen, ki so bile potrjene s strani Zavoda SR Slovenije za cene. Po aneksu št. 34. o oblikovanju cen za krmila industrijskega izvora pa izhaja, da je bila v skladu z družbenim dogovorom o usmerjanju, usklajevanju in pospeševanju razvoja živinoreje in prodaje živalskih proizvodov v SR Sloveniji ter na podlagi samoupravnega sporazuma o združitvi v ŽPS Slovenije dogovorjena višina stroškov mešanja za kompletne in za dopolnilne krmne mešanice. Na podlagi 8. tč. Odloka o ukrepih družbene kontrole cen iz pristojnosti republike, 2. tč. navedenega družbenega dogovora ter 32. tč. navedenega samoupravnega sporazuma je Zavod SR Slovenije za cene potrdil omenjeni aneks in s tem v njem določene cene.

Po čl. 94 Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen stori gospodarski prestopki in se kaznuje pravna ter odgovorna oseba, ki prodaja proizvode ali storitve po višjih cenah od cen, oblikovanih na podlagi predpisov oz. drugih ukrepov neposredne kontrole cen, ali samoupravnih sporazumov sklenjenih na podlagi tega zakona.

V 22. čl. istega zakona je predpisano, da OZD, ki se ukvarjajo s prometom proizvodov in storitev, oblikujejo skupaj s proizvodnimi in drugimi organizacijami, s katerimi poslujejo, cene za proizvode in storitve s samoupravnim sporazumom o združevanju dela in sredstev ali s samoupravnim sporazumom o trajnem poslovnem sodelovanju. Organizacije, ki ne sklenejo katerega od navedenih sporazumov oblikujejo prodajne cene na drobno oz. na debelo za posamezne proizvode oz. storitve v skladu s predpisi pristojnih organov družbenopolitičnih skupnosti. OZD torej oblikujejo prodajne cene v skladu z določenimi cenami, ki jih odobri Zavod SR Slovenije za cene, če ne sklenejo enega od navedenih sporazumov. Obd. pravna oseba pa hobenega od sporazumov ni sklenila s KZ Panonko ali ŽVZ Murska Sobota, zato bi morala tem pravnim osebam zaračunati stroške mešanja le v taki višini, kot je določena v aneksu o oblikovanju cen za krmila industrijskega izvora ter potrjena po Zavodu za cene. Tudi če bi šlo za prodajo krmil notraj delovne organizacije med posameznimi temeljnimi organizacijami, bi obd. pravna oseba lahko zaračunala drugi temeljni organizaciji stroške mešanja le v taki višini kot je potrjena po zavodu za cene, razen če bi temeljne organizacije sklenile med seboj samoupravni sporazum o ugotavljanju in razporejanju skupnega prihodka, ustvarjenega s prodajo končnega izdelka ali samoupravnim sporazumom o cenah, v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo. Ker takih sporazumov ni bilo sklenjenih so podani vsi zakoniti znaki gospodarskega prestopka po čl. 94/I—1 Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen.

Glede na številne olajševalne okoliščine je sodišče izreklo kazni, ki je razvidna iz izreka te sodbe, v prepričanju, da bo s tem v celoti dosežen namen kaznovanja.

Sodišče je po čl. 30 Zakona o gospodarskih prestopkih izreklo varstveni ukrep objave sodbe, da bi se predvsem kupci izdelkov obd. pravne osebe seznanili z njenim ravnanjem. Na ta način se bo v bodoče lažje preprečevalo podobna dejanja in zavarovala varnost pravnega prometa. Stroške objave sodbe trpi po zakonu obd. pravna oseba.

Po čl. 32 Zakona o gospodarskih prestopkih je sodišče izreklo tudi varstveni ukrep odvzema premoženjske koristi. Tak ukrep je po zakonu obvezen.

Izrek o stroških postopka temelji na citiranem zakonitem določilu.

Murska Sobota, dne 4. 11. 1980

ZAPISNIKARICA PREDSEDNIK SENATA

Marija Idlič l. r. Emerik Benko l. r. Proti gornji sodbi sta se pritožili obe obsojeni osebi. Višje sodišče v Mariboru je kot pritožbeno sodišče s sodbo z dne 18. 2. 1981, št. Gpp. 98/80—4 v celoti potrdilo prvostopno sodbo.

Pripis: Sodba ni lektorirana in jo objavljamo v enakem besedilu, kot nam ga je poslalo sodišče.

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA
15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 10.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	PRENOS OSREDNJEGA SLOVENSKEGA SPOREDA	10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 15.00 — DEŽURSTVO: od 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske narodno-zabavne glasbe, 16.30 — Športna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.40 — Pota mladosti, Radijski disko klub, 18.00 — Sotočje, 18.45 — Prijetni glasbeni utrinki, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z ..., 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Kultura in mi, mi in kultura, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA
16.10 Poročila, 16.15 Kranj: Mednarodni plavalni miting, prenos (za JRT 2), 17.50 Obzornik, 18.00 Svečani zbor federacije ob 40-letnici revolucije, prenos, 19.15 Risanka, 19.20 Cik, cik, cik, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije, dokumentarna serija, 21.10 Propagandna oddaja, 21.15 Cirkus, 21.40 V znamenju, 21.55 Nočni kino: Zaročenka, nemška nadaljevanka.	13.20 Helsinki: Atletika, polfinale evropskega pokala EVR, 15.35 Anja Dolenc: Resnična pravljica, lutkovna igra, 16.15 Mladinski pevski festival Celje 81 — množični koncert, 17.15 Nevidni bataljon, slovenski film, 18.20 Poročila, 18.25 Izjemen zbornik revolucionarnih izročil, 19.05 Zlata ptica, 19.10 Risanka, 19.15 Cik cik, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Pihalni orkestri: Godba milice, 20.35 Propagandna oddaja, 20.40 Albert Papler: Srčkani znanci, 21.30 Cirkus, 21.40 V znamenju, 21.55 Nočni kino: Zaročenka, nemška nadaljevanka.	8.30 Poročila, 8.35 Sezamova ulica, otroška serija, 9.35 D. Sušić: Tale, zadnji del nadaljevanke TV Sarajevo, 10.35 TV kašipot, 10.55 Plitvice: Otvoritev doma in srečanje rezervnih vojnihi starešin Jugoslavije ter slovesnost v počastitev VI. liške divizije, 12.30 Kmetijska oddaja, 13.30 Poročila (do 13.35), 13.55 Helsinki: Atletika, polfinale evropskega pokala EVR, 16.20 Vstaja in morje, glasbena oddaja TV Zagreb, 17.10 Poročila, 17.15 Jadranje na deski, 17.45 Gospod Ballantrea, angleški film, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cik, 19.22 TV in radio nocoj, 19.24 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 D. Lebovič-M. Smoje: Partizanska eksadrijla, nadaljevanka TV Sarajevo, 20.40 Propagandna oddaja, 20.45 Radgona — Radkersburg, skupna oddaja avstrijske in slovenske TV, 21.15 Plavalni miting Crvene zvezde, reportaža, 21.45 V znamenju, 22.05 Športni pregled	17.40 Poročila, 17.45 Vrtec na obisku: Ringaraja, 18.05 Mozaik kratkega filma: Ljubezen neke uniforme, jugoslovanski film, 18.35 Obzornik, 18.45 Pop godba, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cik, 19.24 TV nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Isak Samokovlija: Simha, drama TV Sarajevo, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 Kulturne diagonale, 21.45 V znamenju	17.50 Poročila, 17.55 Kapitan Kuk, slovaška pravljica, 18.05 Jugoslovanski narodi v pesmi in plesu: Tanec, 18.35 Obzornik, 18.45 Mostovi — Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost, 19.00 Knjiga, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cik, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30	17.40 Poročila, 17.45 Rdeča Zora, otroška nadaljevanka TV Beograd, 18.15 Okrogli svet, 18.30 Obzornik, 18.45 Glasbeni amaterji, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cik, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Reportaža o mestu, 20.05 Charleroi: Igre brez meja, prenos, 21.30 Minute za popevko: Alenka Pinterič, 21.45 V znamenju	16.20 Poročila, 16.25 Novi sad: Finale mladinskega republiškega in pokrajinskega turnirja v nogometu, 18.05 Čas za pravljico, otroška oddaja TV Zagreb, 18.30 Obzornik, 18.40 Na sedmi stezi, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cik, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Alžirska bitka, alžirsko-italijanski film, 21.55 Miniature: Janez Vidič, 22.15 V znamenju
TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB
17.10 Pregled sporeda, 17.15 Poročila, 17.20 TV koledar, 17.30 Naše stališče, 18.00 Slavnostna seja Federacije posvečena 40-letnici revolucije, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije, 20.55 Dnevnik, 21.00 Vstaja in morje, 21.55 Dnevnik, 22.10 Osvajanje Divjega zehoda.	9.45 Pregled sporeda, 9.50 Poročila, 10.00 TV koledar, 10.10 Naj ljudje pojo, 10.40 Glasbena oddaja, 11.40 Velika pesem domovini — Titu, 12.00 Pesem, ki še traja: Kadinjača, 13.00 Spomeničar, 13.55 Pesem je prijatelj, 14.35 Od mraka do zore, 15.15 Hercegovina poje, 16.15 Kantata o svobodi, 16.45 Billy — dva klobuka (film), 18.20 Sto osemindeset, 19.15 Risanka, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Spomini: Zgodovinska oddaja, 20.45 Trenutek (film), 22.15 EPP, 22.20 V soboto zvečer, 23.50 Poročila.	11.50 Dijon: Avtomobilski dirke za VN Francije, 13.55 Helsinki: Atletika, polfinale evropskega pokala, 16.20 Rezerviran čas, 16.50 Konjenstvo, 17.20 Bitola: Rokomet Jugoslavija—ZRN, prenos (slov. kom.), 18.45 Šesta liška brigada, dokumentarna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Claudio Arrau igra Beethovna, 21.00 Poročila, 21.05 Filmski večer TV Beograd: Prizori iz zakonskega življenja.	17.40 Tv dnevnik v madžarsčini, 18.00 Tv dnevnik, 18.15 A. Šenoa: Zlatarjevo zlato, lutkovna nadaljevanka, 18.30 Pri-povedi o vstaji, 18.45 Glasbena medigra, 19.00 Športni grafikon, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Po sledih napredka, oddaja TV Ljubljana, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.15 Martin Eden, serijski film, 22.15 Portret Jovana Popovića, dokumentarna oddaja (do 22.45)	17.50 Poročila, 17.55 Špancu v spomin, 18.15 Pustolovščina, otroška oddaja, 18.45 Pesem, ki traja, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 »All Stars show festival«, zabavno glasbena oddaja, 20.45 Legende danes, dokumentarna serija, 21.15 Včeraj, danes, jutri, 21.40 40 milj od raja, šrilanški dokumentarni film (do 22.10)	17.40 Tv dnevnik v madžarsčini, 18.00 Tv dnevnik, 18.15 Sezamova ulica, otroška serija, 18.45 Glasbeni amaterji, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Matej Bor: Raztrganci, predstava gledališča iz Zaječarja, 21.35 Včeraj danes, jutri, 21.55 Šoferji, ponovitev nadaljevanke, 22.50 odprta knjiga (do 23.20)	17.55 Pregled sporeda, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Ulica Sezam, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Znanjepolitična oddaja, 20.45 EPP, 20.50 Močnejši spol, 21.50 Dnevnik, 22.05 Zagrebški solisti.
TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA
8.00 Jutranja poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 Ruščina, 9.00 Šolska TV, 9.30 Vila z 100 KS (film), 11.05 Iz dobe nemega filma, 11.20 Klub seniorjev, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.45 Iz parlamenta, 16.00 Eci, peci, pec, 16.30 Medvedki so prosti, 16.55 Spanček Zaspanček, 17.00 Pan-optikum, 17.25 Pregled sporeda, 17.30 Mi, 17.49 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Revolveraš (film), 20.15 Reklame, 20.20 Jolly Joker, 21.10 Reklame in šport, 21.20 Nočni studio, 22.20 Poročila	11.30 Glasbeni koledar, 12.00 Opoldanska redakcija, 13.30 Ivanova noč (film), 15.00 Visoka hiša, 16.00 Risanje, slikanje, oblikovanje, 16.30 Stari parnik, 16.55 Spanček Zaspanček, 17.00 Dva x sedem, 17.25 Dober večer v soboto (Heinz Conrad), 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 18.50 Sport in reklame, 19.15 Mali hotel (TV film), 20.45 Reklame, 20.50 Sport, 21.10 Rock na ekranu, 22.10 Poročila.	9.15 Pregled sporeda, 9.20 Poročila, 9.25 Filmska matineja, 10.55 Prenos iz Plitvic ob Dnevu borca, 12.28 EPP, 12.30 Kmetijska oddaja, 13.30 Kritična točka, 14.00 Skrivnostna bitja (film), 15.30 Nedeljsko popoldne, 17.00 Junaki v zraku (film), 19.00 Risanke, 19.20 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Partizanska eskadrijla, 20.40 EPP, 20.45 S kamero po svetu, 21.15 Dnevnik, 21.35 Sportni pregled.	8.00 Jutranja poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 TV kuhinja, 9.00 Šolska TV, 9.30 Njegovo dekle Petek (film), 11.00 Visoka hiša, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Cirkus, 14.45 Indijski vtisi, 15.00 Buddenbrookovi (TV film), 16.00 Eci, peci, pec, 16.30	8.00 Jutranja poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 Angleščina, 9.00 Šolska TV, 9.30 Molk je zlato (film), 11.05 Izobraževanje, 11.15 Vse življenje je kemija, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Trije mušketirji (film), 15.45 Dokumentarni film, 16.00 Eci, peci, pec, 16.25 Oddaja z miško, 16.55 Spanček Zaspanček, 17.00 Jadrnica 121 SP (film), 17.25 Pregled sporeda, 17.30 Mi, 17.54 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Leto dni kasneje (dokumentarni film o Jugoslaviji), 20.00 Novo od večeraj, 21.45 Santa Lucija (film), 22.15 Poročila.	8.00 Jutranja poročila, 8.05 Oddaja z miško, 8.35 Francoski šanson, 9.00 Šolska TV, 9.35 Leteči sostanovalec, 11.05 Vesele zabave, 11.15 Leto dni kasneje (dokumentarni film o Jugoslaviji), 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Splavarji (film), 14.45 Vtisi iz Koreje, 15.00 Buddenbrookovi, 16.00 Začarane jagode, 16.30 Wickie in slaki, 16.55 Spanček Zaspanček, 17.00 Popi, 17.25 Pregled sporeda, 17.30 Mi, 17.49 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Coln s steklenim dnom (film), 21.00 Poročila.	8.00 Poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 Dežela in ljudje, 9.00 Šolska TV, 9.30 Coln s steklenim dnom (film), 11.15 Waltonovi, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Dolina kraljev (film), 15.25 Alpski ZOO, 16.00 Eci, peci, pec, 16.30 Marco, 16.55 Spanček Zaspanček, 17.00 TV kuhinja, 17.25 Pregled sporeda, 17.30 Mi, 17.54 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Coln s steklenim dnom (film), 21.00 Poročila.
TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA
14.25 Velike reke v luči zgodovine, Temza, 15.20 Tenis iz Wimbledon, 16.50 Kratak film, 17.15 5 minut meteorologije, 17.20 Spored študija Szeged, 17.40 Lev lahko skoči, reportaža, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Delta, znanstveni magazin, 19.25 Skrivnostni peščeni zemljevid, film madžarske in perujske TV, 20.25 Kviz, 20.55 Tenis iz Wimbledon, 21.55 TV dnevnik, 22.05 Nebeška dekleta, nadaljevanka.	7.55 Za narodnosti, 8.15 Za otroke, 10.00 Jean-Christophe, pon. 13.05 Brodolomci, nadaljevanka, 14.00 Tenis iz Wimbledon, 17.00 Dokumentarna reportaža, 17.35 Kremelj, 2. del, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Kraj zločina, kriminalka, 20.30 Poje Roberta Flack, 21.15 Minikronike, nadaljevanka, 21.30 TV dnevnik, 21.40 Neka moralna noč, madžarski film iz serije Karoly Makk.	8.15 Za otroke, 10.00 Poročila, 10.05 Počitnice v mrtvi ulici, TV igra, 13.40 Obrazci, portret, 14.20 Narodna glasba za mladino, 14.40 Priporočamo naše sporede, 15.10 Šesterovprega, western iz serije John Ford, 16.55 Vprašanje več, kviz, 17.35 Obvestila službe za stik z javnostjo, 18.00 Teden; aktualnosti, reportaže, 19.00 Poročila, 19.05 Henrik VIII., angleški film, 21.55 Poročila.	16.55 Pregled sporeda, 17.00 Vidiki, 17.30 Bonanza (film), 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Dallas (film), 20.05 Dokumentarni film, 20.50 Deset pred deseto, 21.10 Vohljač (film), 22.50 Poročila.	15.05 Naše telo, 1. del, 15.40 Glasbene zgodbe, Joseph Haydn, 16.10 Stop, prometna varnost, 16.15 Naš vrt, naše dvorišče, reportaža, 16.40 Šah mat, 17.00 Leti pav, odlomki, 17.30 Spored študija Szeged, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Iskalci zlata na Aljaski, nadaljevanka, 19.55 Panorama; pojavi v svetovni politiki, 20.20 Druga stran, reportaža, 21.20 TV dnevnik.	8.25 TV reprize: Delta, Iskalci zlata na Aljaski, Kviz, 14.40 Naše telo, 2. del, 15.05 Štiri kapljice, TV film, 16.40 Na tehnični, filmska reportaža, 17.10 Štafeta, 10 minut mladosti, 17.25 Poldrug milijon korakov na Madžarskem, po poteh Plave ture v Vertešu, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Ulice San Francisca, kriminalka, 19.50 TV galerija, 20.30 Sabljanje, 21.40 TV dnevnik.	14.20 Velike reke v luči zgodovine, Loire, 15.15 TV borza, 15.25 Ulan Bator; portret mesta, 17.10 Tešport, 17.45 Filmska reportaža, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Pravni primeri, 19.40 Randevu v Maximu, spored Marie Farah, 20.00 György Zambok-Timar: Ko bomo imeli vse, TV film, 21.10 Sabljanje, prenos s SP iz Clermont-Ferranda, 22.20 TV dnevnik.

tedenski koledar

PETEK, 3. julij — Tomaž SOBOTA, 4. julij — Dan borca NEDELJA, 5. julij — Cirila PONEDELJEK, 6. julij — Marija TOREK, 7. julij — Dan izgnancev SREDA, 8. julij — Elizabeta CETRIEK, 9. julij — Veronika

kino

„PARK“ MURSKA SOBOTA
3. julija ob 18. in 20.30 uri ter 5. julija ob 16. in 18.30. uri ameriški barvni kinemaskopski film. „NOČ GENERALOV“;
6. in 7. julija ob 18. in 20. uri ameriški barvni kinemaskopski film: „SKRIVNOST ŠVICARSKE BANKE“;
8. in 9. julija ob 18. in 20. uri ameriški barvni (kinemaskopski film): »SUROVO POVRATČILO«.

„SVOBODA“ GORNJA RADGONA

4. julija ob 19.30. uri in 5. julija ob 9.30. uri ameriško-nemški film. „LOVCI SUŽNJEV“ ter ob 19. uri ameriški film: „KO SE BLIŽA KONEC“;
8. in 9. julija ob 19.30. uri ameriški film: „DRAM, POSLEDNJI MANDINGO“.

ČRENŠOVCI

3., 4. in 5. julija ob 20. uri nemško-jugoslovanski barvni film: „PROJEKT X“.

prodam

STAVBNO POHIŠTVO — okna z roletami, vrata, rabljeno in 50 kom. lesenitnih plošč — ugodno prodam. Ogled vsak dan popoldne, Ulica ob kanalu 14, Murska Sobota, telefon 22-779. M—2183
RENAULT 10 ugodno prodam. Sever, Borša Zihlerla 24, Murska Sobota, telefon popoldne 23-337, dopoldne 21-750. M—2189
NOVO HIŠO v Murski Soboti prodam. Informacije: Razlagova 3, Murska Sobota. M—2191
MLADO KRAVO, VISOKO BREJO, PRODAM. Brezovci 40, p. Puconci. M—2192
RENAULT-8, starejši letnik, registrirano do aprila 1982, prodam za 20.000 din. 14. divizije 17, M. Sobota. M—2193
TRAKTOR VARŠALOVSKI 20 s plugom in brano prodam. Bela Šebjanič, Križevci 107 v Prekmurju. M—2194
SLAMO v balah prodam. Bratonce 98, p. Beltinci. M—2196

FIAT 750 in parcelo za vinograd prodam. Stavešinski vrh 49, p. Sp. Ivanjci. M—2197
GOLF, star 3 leta, dobro ohranjen, prodam. Titan, Černelavci. M—2198
MALE PUJSKE PRODAM, Rakičan 43. M—2199
AVTO FORD ESKORD, letnik 1970, prodam. Maučec, Gančani 198, Beltinci. M—2200
VW HROŠČA prodam. Ravenska 8, Beltinci. M—2201
AVTO ZAPOROŽEC PO UGODNI CENI NAPRODAJ. Hrustje Mota 57. M—2202
ROG AVTOMATIK, skoraj nov, ugodno prodam. Kolarič, Štefana Kovača 5. Ogled vsak dan od 17. do 20. ure. M—2203
ZITNI KOMBajn 780 PRODAM. Jože Zajc, Apače 289, p. Lovrenc na Dravskem polju. M—2204
KOLO z motorjem prodam. Benkič, Gregorčičeva 20/A. M—2205
OSEBNI AVTO ŠKODA 120 LS, 10.000 prevoženih km, star leto in pol naprodaj. Ogled: DOM TEHNIKE. M—2206
MOTORNO KOLO MZ 150 in večjo količino tesanega lesa, dolžina 9 m, prodam. Naslov v upravi lista. M—2207

VOZNO KRAVO PRODAM. Moščanci 73. M—
BELO POROČNO OBLEKO (št. 38) in kavč garnituro, prodam. Naslov v upravi lista. M—2208
ZASTAVO 101, registrirano do aprila 1982, prevoženih 44.000 km, prodam. Petanjci 73, p. Tišina. M—2209
TELEVIZOR črno-beli, pralni stroj zoppas, v brezhibnem stanju, in pohištvo za spalnico, ugodno prodam. Štefana Kovača 16, M. Sobota. M—2210
PUJSKE, težke 40 kg, za nadaljnjo vzrejo prodam. Panonska 18, Bakovci. M—2211
KRAVJI VOZ POCENI PRODAM. Turnišče 248. M—2212
KORUZNJAK (7 x 2,5 m x 0,80) PRODAM. Skakovci 55. M—2214
RENAULT-8 prodam tudi po delih. Rakičan 13. M—2216
KOSILNICO LAVERDA in ostrešje (14 x 7) prodam. Ernest Počič, Panovci 11, p. Križevci/Prekm. M—2217
TRAKTOR STEYR 86, 18 KS in kravo, staro 10 let, brejo, prodam. Mlajtinci 26, p. Martjanci. M—2218
ENOOSNO PRIKOLICO KIPER, 3 t, registrirano, malo rabljeno, prodam. Franc Grafič, Černelavci n. h., p. M. Sobota, telefon 23-109. M—2219

KOMBajn ZA PŠENICO, znamke KÖLLER BOCH z mercedesovim motorjem, diesel, 40 KS, dolžina kose 2,20 m, prodam. Milan Kikec, Ljutomer, Cankarjeva 7. Vi—236
PEUGEOT 304, letnik 1971, december, ugodno prodam. Naselje 14. divizije 53. M—2220
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK GORENJE in peč na olje GORENJE prodam. Ciril Metodova 30, M. Sobota. M—2221
ŠKODO, letnik 70, ugodno prodam. Možna prodaja po delih. Vprašati pri Borisu Lovenjaku, Bodonci 64/A. M—2222

kupim

AVTO FIAT 126 ali Renault—4 kupim. Matilda Duh, Boračeva 41, p. Radenci M—2155
BREJO KRAVO, dobro mlekarico, kupim. Rupert Žilavec, Vanča vas 19, p. Tišina. M—2163
STAREJŠO HIŠO v okolici M. Sobote kupim. Naslov v upravi lista. M—2174
HIŠO v Murski Soboti ali okolici kupim. Šinko, Ebniseestr. 6, 7000 Stuttgart 61, Nemčija, telefon 9949 711323716. M—2195
Športni otroški voziček (nizki) kupim. Naslov v upravi lista. M—HS

Dragemu sinu in bratu ŠTEFANU BENKU z Gorice želijo ob odhodu k vojakom vse najboljše, da bi se zdrav vrnil med svoje najdražje, oče, brat Janez, sestri Mija in Irma z možem Emilom. Sonja in Marjana pa pošiljata stricku poljubček.

zaposlitve

HONORARNO ZAPOSLOITEV kot avtoličar ali šofer iščem. Viktor Novak, Nunska graba 38, Ljutomer. Vi—235
DEKLE za pomoč v kuhinji iščem. Hrana in stanovanje v hiši. Gostilna Pristavec, Polje 18, Bohinjska Bistrica, telefon 064-76-356. M—MM
STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA—strugarja in strojnega ključavničarja-varilca zaposlim takoj. OD okrog 10.000,00 din. Andrej Bohinec, strojno ključavničarstvo. Vi—241

VESTNIK — Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gönter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: Novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 300,00 din, polletna 150,00, za inozemstvo celoletna naročnina 700,00 din (330 Sch, 47 DM), za delovne organizacije 400,00. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 8 dinarjev. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

sobe

OPREMLJENO SOBO, po možnosti s kuhinjo, v Radencih išče slieden mlad par brez otrok. Naslov v upravi lista. M—2213

razno

IZGUBLJENO!

SIVA ANGORA MAČKA se je zatekla v neznano z železniške postaje v M. Soboti. Prosimo, da vse informacije sporočite po telefonu 062 771-178. M—2178
ROČNO MOŠKO TORBICO z dokumenti sem izgubil 26. junija od Sebebovec skozi M. Soboto do Rakičana. Poštenega najditelja prosim, da mi jo vrne. Slavko Horvat, Ivanovci 21. M—2186

PREKLIC!

Preključim veljavnost spricevala 1. letnika zdravstvene šole v Rakičanu. Benjamin Copot, Mlajtinci 43, p. Martjanci. M—2190

Vaš oglas v
VESTNIKU

zanesljiv
uspeh

OBČINA MURSKA SOBOTA
Uprava za družbene prihodke

PRODA NA JAVNI DRAŽBI

dne 10. 7. 1981 ob 8. uri pri Vladu Kranjcu, Gradišče št. 1

- 36 kom tramov od 4—12 m dolžine
- 84 kom špirovcev od 3—9 m dolžine
- Izključna cena za 1 m³ 9.000,00 din
- Dražbeni les se lahko ogleda uro pred pričetkom dražbe v Tropovcih naproti gostilni VERBAN v Tropovcih.
- Udeleženci dražbe morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 10 odstotkov izključne cene.
- Ponudnikom, ki jim bo uspelo na licitaciji, se varščina všteje v kupnino, ponudnikom, ki jim ne bo uspelo na licitaciji, se varščina vrne.
- Kupec mora dražbeni predmet plačati takoj po dražbi, sicer bomo menili, da je odstopil od nakupa in bo izgubil pravico do varščine.

Komisija za delovna razmerja zdravstvene šole Murska Sobota, Rakičan

RAZPISUJE

prosta dela in naloge:

1. Učitelja telesne vzgoje

Pogoj: profesor telesne vzgoje

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim-delovnim časom.

2. Učitelja slovenskega jezika

Pogoj: profesor slovenskega jezika

Delo se združuje za 1 profesorja s polnim delovnim časom za nedoločen čas ter 1 profesorja s polovičnim delovnim časom za 1 leto.

Carinarnica Gornja Radgona
Razpisna komisija pri Carinarnici Gor. Radgona

OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge:

1. Višji strokovni sodelavec za carinske prekrške

Pogoj: pravna fakulteta, 2 leti delovnih izkušenj, znanje angleškega ali nemškega jezika in slovenščine. Poskusno delo traja 3 mesece.

2. Carinik

Pogoj: srednja šolska izobrazba ekonomske-finančne, tehnične ali administrativno-upravne smeri, 6 mesecev delovnih izkušenj, znanje angleškega ali nemškega jezika in slovenščine. Poskusno delo traja 3 mesece.

3. Daktilograf

Pogoj: srednja šolska izobrazba družbene smeri in znanje strojepisja 1 B kategorije, znanje slovenskega jezika. Poskusno delo traja 3 mesece.

4. Blagajnik

Pogoj: srednja šolska izobrazba ekonomske-finančne smeri in 6 mesecev delovnih izkušenj. Znanje slovenskega jezika. Poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok. Kandidati za dela in naloge pod točki 1 in 2 morajo opraviti psihološki test in preizkus znanja iz tujega jezika. Za kandidate pod točko 1, 2, 3 in 4 bo opravljen preizkus znanja iz slovenskega jezika in za kandidate pod točko 3 preizkus znanja iz strojepisja. Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje za delo v carinski službi. Pismene vloge s priloženimi dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev dostavite carinarnici najpozneje do 17. 7. 1981. Poznejših vlog ne bomo upoštevali.

Komunalna delovna organizacija SNAGA MARIBOR n. sub. o. Ljubljanska ul. 4/II na podlagi pristojnih komisij za delovna razmerja in družbeni standard

želi zaposliti nove sodelavce

za opravljanje naslednjih del in nalog:

v TOZD HIGIENSKO VZDRŽEVANJE

1. urejevalec javnih površin (3 izvajalci)

2. čistilec cest in ulic (6 izvajalcev)

3. snažilka v javnih sanitarijih (13 izvajalk)

(9 snažilk bo opravljal delo na mejnem prehodu v Šentilju, zato vabimo k sodelovanju zlasti delavke iz obmejnih krajevskih skupnosti)

v TOZD STROJNO KOMUNALNE STORITVE

4. fizična dela pri odvozu smeti in odpadkov — smetar (3 izvajalci)

Pogoj za opravljanje del od 1—4 je starost nad 15 let in splošna zdravstvena in fizična sposobnost.

5. voznik komunalnega vozila (1 izvajalec) za določen čas

— za sezono škropljenja cest in ulic

Pogoj: poklicni voznik, 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje sklenemo (razen pod tč. 5) za nedoločen čas s polnim delovnim časom in z enomesečnim poskusnim delom. Nastop dela je možen takoj. Za samce je zagotovljeno bivanje v samskih sobah. Če imate veselje do dela na prostem oziroma v živahnem in razgibanem okolju vas vabimo, da svojo željo izrazite osebno ali pismeno v kadrovskem oddelku komunalne delovne organizacije SNAGA MARIBOR, Ljubljanska ul. 4/II v 15 dneh od dneva objave.

Odbor za medsebojna razmerja v združenem delu OŠ Fokovci
ponovno razpisuje
delovna opravila in naloge

hišnika — kurjača

podružnične dvojezične osnovne šole Prosenjakovci.

Nastop dela: 15. 8. 1981

Pogoji za sprejem:

- končana poklicna šola mizarske, vodo— ali elektro-inštalaterske smeri;
 - opravljen izpit za kurjača centralne kurjave;
 - znanje slovenskega in madžarskega jezika;
 - bivanje v kraju službovanja.
- Če kandidat ne izpolnjuje pogojev razpisa, ga sprejemo za DČ s 3-mesečnim poskusnim delom. Vloge z dokazili o strokovnosti pošljite na OŠ Fokovci, odboru za medsebojna razmerja, v 8 dneh po izidu razpisa.

Kmetijska zadruga Ljutomer—Križevci TOZD Mursko polje, bo od 10. 7. 1981 dalje

ODDAJALA

kvaliteten kokošji gnoj. Vse informacije daje na farmi Bučečevci tov. Oстерс.

Vzgojno-izobraževalni zavod v Veržeru

ponovno razpisuje

naslednja prosta dela in naloge:

Šola:

1 učitelja zemljepisa, P, PRU, ndč

Posebni pogoj: pridobitev dopolnilne izobrazbe za delo z otroki MVO

Za navedena dela in naloge je predvideno poskusno delo tri mesece; pričetek izvrševanja del in nalog 1. 9. 1981. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa odboru za medsebojna razmerja delavcev na naslov: Vzgojno-izobraževalni zavod, Veržerj 22, 69241 Veržerj.

V SPOMIN

6. julija mineva 14 bolečih let, odkar nas je za vedno zapustil naš dobri mož, oče, stari oče in brat

Bela Zrim

iz Kuzme

Neusmiljena usoda te je v najlepših letih življenja nepričakovano iztrgala iz našega doma. Odšel si v tujino in nismo slutili, da se ne vrneš več med svoje, saj si bil poln upanja in dobrosrčnosti, nam pa je ostala nepozabna bolečina. Vsem, ki obiskujete njegov tihi dom — iskrena hvala!

V TIHI ŽALOSTI VSI NJEGOVI

prodam

STISKALNICO za seno in slamo prodam. Satahovič 13. M—2153
 MOPED (tri prestave) prodam. Trnje 107. M—2154
 ŽETVENO NAPRAVO za kosilnico LAVERDA, malo rabljeno, poceni prodam. Moščanci 71. M—2156
 MOLZNI STROJ z garancijo prodam. Jože Vogrinčič, Vadarci 35, p. Bodonci. M—2158
 MOPED (4 prestave) prodam. Ivanjševci 29, p. Prosenjakovci. M—2160
 KRAVO, staro tri leta, 8 mesecev brejo, prodam. Naslov v upravi lista. M—2161
 TRAKTOR FERGUSON, 35 KS, prodam. Sebeborci 70. M—2162
 TOVORNI AVTO TAM 5500 KASONAR, registriran do 13. junija 1982, prodam. Branko Kolbl, Rihtarovci 1/B, p. Radenci. M—2164
 OSEBNI AVTO FORD 17 M SUPER prodam. Vzamem tudi ček. Gomboc, telefon 23-960. M—2165
 RODOVNIŠKO KRAVO, staro 5 let s teletom ali brez in škodo de lux, prevoženih 50.000 km, prodam. Kuzma, Puživci 50, p. Bodonci. M—2166
 AKRINOLIT (plastika) za fasado, cca 200 kv. m, prodam po lanski ceni. Gomboc, telefon 23-960. M2165

OMARO za dnevno sobo, kavč, mizico z dvema foteljama in televizijsko omarico, vse dobro ohranjeno, po ugodni ceni prodam. Vprašajte v Prešernovi ulici 32, M. Sobota. M—2167
 FORD 15 CARAVAN po ugodni ceni prodam. Skladišče piva „ZVEZDA“ Murska Sobota. M—2168
 NJIVE NA GORICI (pri pokopališču), 57 arov, naprodaj. Informacije: Nemec, Gorica. M—1949
 TRDA SUHA DRVA (12 kub m) PRODAM. Evgen Zakoč, Ivanovci 15. M-2115
 OKNO (140 x 140), zastekleno, z roletno in dvojno polico prodam. Serdt, Tišina 41. M-2172
 KRAVO, staro 6 let, prodam. Jožef Horvat, Kobilje št. 134. M-2173
 ROTACIJSKO KOSILNICO (avstrijske znamke) v dobrem stanju, prodam. Kumin, Brezovci 68. M-2175
 TRI MOŠKE OBLEKE (št. 52—54), ohranjene, ugodno prodam. Miklošičeva 17. M-MM
 ZASTAVO 101, star eno leto, vijoličaste barve, prodam. Klar, telefon popoldne 75-214 ali dopoldne 75-201. Le-239
 WARTBURG, letnik 1974, registrirano do marca 1982, prodam. Gaberje 158, p. Lendava. Le-240
 POHIŠTVO SPALNICE — brez Omar, prodam. Gomboc, Stefana Kovača 11, pritličje 2. M-2169
 KOMPRESOR in garnituro za avtogensko varjenje, prodam. Naslov v upravi lista. M-2170

OSEBNI AVTO MOSKVIČ, letnik 1978/avgust, prevoženih 16.000 km, prodam. Peter Šinko, Jurij 21, p. Rogašovci. M-2171
 HI-FI STEREO NAPRAVO INGELEN — novo, še z garancijo, prodam. Krešo Hobljaj, Kolodvorska 29, M. Središče, telefon 042-86-258. Le -237
 MOTOKULTIVATOR HONDA F 400, malo rabljen in obračalne pluge REGEND, ugodno prodam. Markovci 18, p. Šalovci. M-2179
 STREŠNO OPEKO BÍBER po ugodni ceni prodam. Naslov v upravi lista. M-2182
 ATRIJSKO HISO v Ljutomeru, Kidričevo naselje, prodam. Informacije po telefonu (069) 81-187 ali (069) 81-615, od 7. do 15. ure. Vi-233
 GRADBENO PARCELO v izmeri 10,76 arov z vso urejeno dokumentacijo in vsemi plačanimi prispevki, možen takojšnji pričetek gradnje, prodam. Lega idealna, ob asfaltni cesti, do Ljutomera 4 km, elektrika, voda. Informacije od 7. do 10. ure na telefonu (069) 81-019. Naslov na upravi lista. Vi-232
 STAREJŠO HIŠO, primerno za vikend na Goričkem (voda in elektrika v hiši), ob glavni cesti, ugodno prodam. Ritoper, Moravci 19/A, p. Martjanci. M-2185
 MALE PUJSKE PRODAM. Borejci 2, p. Tišina. M-2187
 ZASTAVO 101 ugodno prodam. David, Krplivnik 9, p. Hodoš. M-2188

Smrt se izlila je v blede obličje, pogled je zaplaval v neznani spokoju, ni več trpljenja, ne bolečine. Življenje je trudno končalo svoj boj.

SPOMIN

29. junija je minilo eno leto tihega žalovanja, odkar je tihega nedeljskega jutra, mirno in skromno, kot je živel, brez slovesa zatisnil svoje trudne oči naš ljubljani mož in očka

Jožef Gjerkeš

iz Turnišča

Več v našem domu sonca ni, vse prazno in tiho je, tvoj glas še odmeva, tvoj svetli lik in sadovi tvojih pridnih rok so trajni spomin na tebe, a v naših srcih je nastala težka bolečina, grenko je spoznanje, da te ni in da te nikoli več ne bo. Imeli smo te radi, zato obiskujemo tvoj poslednji dom, ga krasimo s cvetjem, ti pa molčiš, ne slišiš naših besed, in ne vidiš potrlih src. Hvala vsem, ki se ga spominjate in ste ga ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: VSI TVOJI

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče in dedek

Kolman Anton

iz Turnišča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sodelavcem in drugim, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala osebju kirurškega oddelka mariborske bolnišnice za lajšanje bolečin, župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predsedniku KS Turnišče za poslovilne besede.

Beltinci, Dornava, Predvor, Melbourne—Avstralija, Turnišče, 21. 6. 81

Žalujoči: sinova Karel in Anton ter hčerke Nežika, Anica in Marija z družinami

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, pradedek in brat

Štefan Merklin

iz Bodonec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, OOS Zaporj Maribor ter vsem tistim, ki so nam izrekli sožalje, dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Hvala g. duhovniku, GD Bodonci, KS Bodonci, Čebelarskemu društvu Grad, govorniku za poslovilne besede ter pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči: žena Gizela, sinova Ernest in Rudi z družinama ter ostalo sorodstvo

Že leto dni te zemlja krije, v gomili tihi mirno spiš, srce ljubeče več ne bije in ti se več ne prebudiš

V SPOMIN

28. junija je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Ivan Duh

iz Lipe

Ne moremo verjeti, da te dragi oče ne bomo več videli. Praznina za teboj je boleča a spomin na tebe ne bo ugasnil, dokler bomo živeli mi. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, obiskujete in krasite njegov poslednji dom.

Žalujoči: žena Ana ter sin Jože in hčerka Marija z družinama

ZAHVALA

V 22. letu starosti nas je tragično za vedno zapustil naš dragi sin in brat

Mirko Elijaš

iz Strehovec

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, botrini in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo izrekamo vsem zdravnikom kirurškega oddelka soboške bolnišnice za intenzivno nego. Iskreno se zahvaljujemo GD Strehovci, DO SGP Konstruktor Pomurje M. Sobota, kolektivu Spedtransa PE Murska Sobota za sočustvovanje in izrečeno sožalje, mladinki za ganljive besede ob odprtem grobu, g. župnikoma za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči: mama, oče, brat Emil, sestra Emica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi naše drage mame in stare mame

Marije Vuk

iz Gomilice

se iskreno zahvaljujemo botrini, vsem sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste našo drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, zasuli njen grob s cvetjem, sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, tov. Tkalcu za poslovilne besede ob odprtem grobu, sodelavcem kolektiva Gorenje-Varstroj, delovnemu kolektivu Slovenijaceste—Tehnika Ljubljana in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — najlepša hvala!

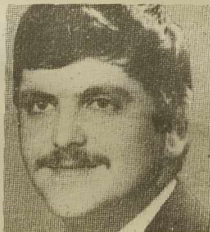
Gomilice, Ljubljana, 25. 6. 1981

Žalujoči: sin Jože in hčerka Marija z družinama

Tiho, mirno in brez slovesa nam je kruta usoda iztrgala iz naše sredine ljubljene, komaj 36-letnega moža, očca, sina in brata

Stanislava Jakoba

iz Lipovec

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo dr. Francu Starcu, ki mu je priskočil na pomoč in poskušal ohraniti življenje. Zahvala dr. Horvatu, dr. Boharju in dr. Zadravcu za vso pomoč v najtežjih trenutkih. Lepa zahvala vsem ožjim sorodnikom in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala kolektivu Splošne bolnišnice M. Sobota TOZD Kuhinja, OZD Mura TOZD Perilo in TOZD Oblačila, govornikom Alojzu Tratnjeku in Jožetu Škaliču za ganljive besede ob odprtem grobu, pevcem za žalostinke, moškemu pevskega zboru iz Beltincev, g. župniku in g. Avgustu Jakobu za pogrebni obred.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste njegov grob zasuli s cvetjem, ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti, nam pa ustno ali pismeno izrekli sožalje.

Neutolajljivi: žena Nada, hčerkica Stanka, mama, sestra Ema z družino, babica, tast in tašča ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Še zadnjič podal si roko svojim najdražjim, nato so se zaprle rosne oči in nehalo je biti srce našega dragega očeta, starega očeta in brata

Štefana Lenarčiča

iz Pertoč

Veselil si se življenja, toda neusmiljena bolezen je pretrgala nit tvojega življenja. Najlepša hvala vsemu zdravniškemu in strežnemu osebju ušesnega oddelka soboške bolnišnice za vso nego in lajšanje bolečin v času njegove težke bolezni. Lepa zahvala vsem za darovane vence in cvetje, sodelavcem kolektiva ZGP Pomurski tisk, vaščanom Pertoč, Nemčavci in Ocinja za številno spremstvo na njegovi zadnji poti, duhovniku za opravljeni pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Pertoča, Ocinje, Ropoča, Nemčavci, 16. junij 1981

Žalujoči: hčerka Marija in sin Jože z družinama, brata Viktor in Janez ter sestre Franciška in Marija z družinami

PROSLAVA OB 20-LETNICI DO ZA PTT PROMET MURSKA SOBOTA

Pomembna vloga ptt dejavnosti v gospodarstvu

»Začeli ste v zelo skromnih razmerah, z lastnim odrenjanjem in z velikimi delovnimi napori, ob sodelovanju in razvoju celotnega pomurskega gospodarstva in tudi širše družbene skupnosti. S tem ste dosegli tako stopnjo razvoja, da ste danes zares lahko ponosni na dosežene uspehe ter sedanje materialne pogoje dela in poslovanja. Dejavnost ptt prometa, ki je posebnega družbenega pomena, ima svoje specifičnosti in s tem posebno, a pomembno mesto v strukturi gospodarstva.« To je na proslavi 20-letnice obstoja delovne organizacije za PTT promet Murska Sobota v Moravcih, ki so jo združili s četrtim zborom ptt delavcev in 40-letnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, izjavil slavnostni govornik Štefan Hajdinjak, predsednik medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje. Hkrati je poudaril poseben pomen samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja z združenim delom in krajevnimi skupnostmi na tem območju, kar se kaže v nenehnem razmahu poštne, telegrafskih in telefonskih storitev. O slednjem je spregovoril tudi direktor delovne organizacije za PTT promet Andrej Gerenčer, ki je med drugim poudaril, da napori zaposlenih v minulih dvajsetih letih niso bili zaman, saj se je število telefonskih naročnikov povečalo od 0,8 na sto prebivalcev v letu 1971 na 4,5 v letu 1980, osnovna sredstva so se povečala za več kot stokrat, akumulacija za 120-krat, storitve v telefonskem prometu pa za 48-krat.

Na slovesnosti, ki so jo z dovršenim kulturnim programom popestrili mešani pevski zbor soboške gimnazije, recitatorji pošte in godba na pihala KUD »Poštar« iz Maribora, so podelili tudi visoka državna odlikovanja. Red dela s srebrnim vencem so prejeli: Marjeta Božičnik, Jože Caf, Franc Cipot, Jože Danč, Helena Kralj, Alojzija Kranjc, Julij Sabotin, Matija Sobočan in Karel Tanacek, medaljo dela pa Jožef Cipot. Za dolgoletno uspešno in poslovno-tehnično sodelovanje pa so priznanja izročili tudi predstavnikom vseh štirih pomurskih občin, UNZ Murska Sobota in Temeljne pomurske banke.

Milan Jerše

PRIZNANJA ZA VELIKE DOSEŽKE — Rezultati na področju ptt dejavnosti so vseskozi pogojeni s tesnim sodelovanjem delovnih in drugih organizacij ter družbenopolitičnih skupnosti tako v okviru Pomurja, Slovenije in Jugoslavije, kar so znova poudarili ob letošnji podelitvi priznanj. Med govorniki Andreja Gerenčerja. Tekst in foto: M. Jerše.

Radomerje je slavilo

V soboto so v Radomerju praznovali krajevni praznik. Praznujejo ga v čast domačinom, ki so med NOB (24. junija 1941) odšli v partizane. Trije med njimi so se vključili v Ruško četo (bila je del Pohorskega bataljona). Usoda Pohorskega bataljona je znana — 8. januarja 1943 so Nemci po izdajstvu pobili cel bataljon, med njimi so bili tudi partizani iz Prlekije.

V preteklih letih so v krajevni skupnosti dosegli po-

membne rezultate, je bilo poudarjeno na slavnostni seji. Zato so ob tej priliki podelili tudi bronasta odličja OF. Prejeli so jih: krajevna organizacija ZB Lipovci. Katica Novak iz Cubra in Janko Rozmarič iz Radomerščaka.

Po slavnostni seji pa so v Radomerščaku odprli spominsko sobo rojaku in največjemu evropskemu slavistu Franu Miklošiču.

D. L.

Delegacija krajanov je položila venec pod spominsko ploščo padlim med NOB.

LIPOVCI

TEMELJNI KAMEN ZA NOV VRTEC

Predsednik občinske konference SZDL Murska Sobota Štefan Čahuk polaga temeljni kamen za izgradnjo novega otroškega vrtca Lipovci — Bratonci v Lipovcih.

Foto: F. M.

Ob navzočnosti krajanov Lipovec in Bratonec ter številnih gostov so v nedeljo v Lipovcih položili temeljni kamen za izgradnjo novega vzgojnovarstvenega zavoda Lipovci—Bratonci. Gre za skupen dogovor dveh krajevnih skupnosti, ki bosta za gradnjo, poleg samoupravne interesne skupnosti za otroško varstvo v Murski Soboti prispevali del sredstev in prostovoljno delo. V ta namen sta tudi obe krajevni skupnosti sprejeli samoprisevek. O pomenu gradnje novega vzgojnovarstvenega zavoda Lipovci—Bratonci je govoril predsednik gradbenega odbora Stanko Sraka. Poudaril je, da se s tem izpolnjuje dolgoletna želja krajanov obeh krajevnih skupnosti, ki so tudi pokazali veliko pripravljenosti, da sami prispevajo pomemben delež pri izgradnji. Predračunska vrednost novega otroškega vrtca v Lipovcih znaša 7.200.000 dinarjev. Od tega bo prispevala SIS za otroško varstvo v Murski Soboti 4.600.000 dinarjev, KS Lipovci 1.200.000 dinarjev, KS Bratonci pa 800.000 dinarjev. Poleg tega bodo krajanje obeh KS opravili za 600.000 dinarjev prostovoljnega dela. To pa pomeni, da bodo opravili okrog pet tisoč prostovoljnih delovnih ur. Temeljni kamen za novi vzgojnovarstveni zavod v Lipovcih je položil predsednik občinske konference SZDL Murska Sobota Štefan Čahuk. Gradbeno podjetje Graditelj Beltinci pa naj bi objekt dokončalo še v letošnjem letu.

Ob tej priložnosti so beltinski šolarji pripravili prijeten kulturni program, v katerem so sodelovali recitatorji, pevci in folklorna skupina. Štirim zaslužnim družbenopolitičnim delavcem v KS Lipovci pa so podelili priznanja OF. Priznanja so prejeli: Ludvik Horvat, Ivan Zajc, Jože Tivadar in Alojz Forjan.

F. Maučec

USPOSABLJANJE MLADINE

V petek so v Ljutomeru pričeli z usposabljanjem mladih za teritorialne enote. Letos poteka istočasno usposabljanje mladih prostovoljcev v teritorialnih enotah in mladine, ki ne obiskuje srednje šole in torej ne prisostvuje predmetu SLO.

Skupno se izpopolnjuje več kot sto mladincev, ki bodo v desetih dneh teoretično in praktično spoznali strukturo in delovanje SLO in DS.

Foto D. L.

Lovili so lisico

V soboto so se v Ljutomeru srečali pomurski radioamaterji. To je bilo prvo tako srečanje v metropoli Prlekije. Člani pomurskih klubov so na dokaj zanimiv način prikazali del svojega delovanja. Že dopoldne so se pionirji in mladinci pomerili v lovu na lisico, popoldne pa so člani prikazali lov na lisico z avtomobili. Dejavnost radioamaterjev je družbeno koristna, saj mlade usposablja tudi za SLO. Še posebej neprecenljivi pa so ob elementarnih nesrečah vseh vrst. In to so vsakokrat tudi že dokazali.

Foto: D. L.

MURA '81

V soboto in v nedeljo se bo v Krogu (pri reki Muri) odvijala tradicionalna kajakaška prireditev Mura '81. Kroško brodersko društvo, ki letos praznuje že 30-letnico delovanja, pričakuje številno udeležbo kajakašev in kanuistov iz Slovenije ter ostalih jugoslovanskih klubov, na tekmovanje pa so povabili tudi kajakaše iz Avstrije in Italije. V soboto se bodo

pomerili v slalomu, in sicer bodo štartali ob 10.00 na progi pri čolnarni v Krogu. V nedeljo dopoldne pa bo tekmovanje v spustu od petanjskega mosta do čolnarnice. Za pionirje bo to hkrati republiško prvenstvo.

V soboto in nedeljo popoldne bo brodersko društvo organiziralo tudi kajakaški piknik.

Srebrna odličja ZSS dobrim delavcem

Slavnostna seja občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti — na njej so bili tudi predsedniki osnovnih organizacij in konferenc ZS — je bila namenjena 27. juniju — dnevu samoupravljalcev in slovesni podelitvi letošnjih srebrnih odličij Zveze sindikatov Slovenije. Najprej je imel slavnostni govor Štefan Pintarič, predsednik OS ZSS, ki je med drugim poudaril, da praznu-

Perilo, Bela Drvarič, Sobota TOZD Komunala, Marija Fujs, Dom učencev »Štefan Kovač«, Andrej Gerenčer, Delovna organizacija za PTT promet, Helena Gorza, Tekstil TOZD Pletilstvo Prosenjakovci, Šarika Horvat, Tovarna mlečnega prahu ABC Pomurka, Alojz Klemenčič, INTES TOZD Mlinopek, Marija Kuzmič, Pomurski zdravstveni center — DS SS, Milena Počil,

jemo tokratni praznik v luči pomembnih gospodarskih dosežkov, ki so plod ustvarjalnega prispevka delovnih ljudi murskosoboške občine. Omenil je tudi sklepe nedavnega 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, na katerem so delegati opozorili na nujnost hitrejšega reševanja določenih pomanjkljivosti v samoupravni praksi. Na to nas opozarjajo tudi nekatera manj ugodna gospodarska gibanja, ki smo jim priča v zadnjem obdobju. Zato si mora po mnenju tovariša Pintariča sleherni delavec na svojem delovnem mestu čimbolj prizadevati za doslednejše uresničevanje stabilizacijskih nalog.

Srebrna odličja Zveze sindikatov Slovenije za leto 1981 so dobili: Karolina Dravec, Mura TOZD

Sobota TOZD Komunala, Karel Podlessek, Železniško transportno podjetje — nadzorništvo proge, Terezija Seruga, Beltinka Beltinci, Anton Vidonja, Potrošnik TO Izbira, Štefan Vučak, Pomurski zdravstveni center — DS SS, Janez Vučklič, Občinski svet zveze sindikatov in Anica Žizek, Mura TOZD Oblačila; med osnovnimi organizacijami zveze sindikatov iz murskosoboške občine pa so to visoko priznanje prejeli: TOZD Proizvodnja kremenčevega peska Puconci, Mura TOZD Ženska oblačila in osnovna šola Beltinci. Slavnostno sejo so končali z ubranim kulturno-umetniškim programom, v katerem so nastopili pevski zbor KUD Štefan Kovač in recitatorji tovarne Mura.

Milan Jerše